

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

srpanj 2025.

Popis kratica

BDP	Bruto domaći proizvod
DSTUR	Djeca s teškoćama u razvoju
DZS	Državni zavod za statistiku
ESF +	Europski socijalni fond plus
FEAD	Fond europske pomoći za najpotrebitije
GDCK	Gradsko društvo Crvenog križa
HZJZ	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZSR	Hrvatski zavod za socijalni rad
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
JLS	Jedinica lokalne samouprave
KKŽ	Koprivničko-križevačka županija
KV	Kvalificirani (radnik)
MRMSOSP	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
MHB	Ministarstvo hrvatskih branitelja
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
NPOO	Nacionalni program oporavka i otpornosti
NUTS	Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
OB	Opća bolnica
OC	Obiteljski centar
OCD	Organizacije civilnog društva
OSI	Osobe s invaliditetom
OŠ	Osnovna škola
PS KK	Područna služba Koprivničko-križevačka
PU	Područni ured
PUP	Problemi u ponašanju
RH	Republika Hrvatska
UNICEF	Fond Ujedinjenih naroda za pomoć djeci
VKV	Visokokvalificirani (radnik)
ZZJZ	Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
ZMN	Zajamčena minimalna naknada
ZOSS	Zakon o socijalnoj skrbi

Sadržaj

1.	UVOD	5
1.1.	Svrha	5
1.2.	Opseg	6
1.3.	Usklađenost s nacionalnim i regionalnim strateškim dokumentima	7
1.4.	Misija i vizija.....	13
2.	SOCIOEKONOMSKA I DEMOGRAFSKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA	14
2.1.	Opći podaci o Koprivničko-križevačkoj županiji.....	14
2.2.	Demografska struktura stanovništva.....	15
2.3.	Gospodarska kretanja	20
3.	PROCJENA POTREBA U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI: DOSTUPNOST SOCIJALNIH USLUGA I KAPACITETI PRUŽATELJA SOCIJALNIH USLUGA	25
3.1.	Procjena dostupnosti socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku	28
3.2.	Procjena dostupnosti socijalnih usluga za odrasle od 20 do 64 godine	34
3.3.	Procjena dostupnosti socijalnih usluga za starije osobe iznad 65 godina	44
3.4.	Procjena dostupnosti socijalnih usluga za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine 48	
3.5.	Zaključak o trenutnoj dostupnosti socijalnih usluga	50
	Djeca s teškoćama u razvoju	51
	Djeca i mladi	53
	Odrasle osobe od 19 do 64 godina.....	54
	Osobe starije životne dobi iznad 65 godina	59
	Izbjeglice, pripadnici romske nacionalne manjine te strani radnici	61
	Perspektiva jedinica lokalne samouprave u Koprivničko-križevačkoj županiji.....	62
3.6.	Procjena kapaciteta pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj kvalitetnih socijalnih usluga 64	
	Analiza pružatelja po pravnom obliku i izvorima financiranja.....	64
	Analiza potreba za razvojem kapaciteta pružatelja i suradnjom	85
4.	CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI	91
4.1.	Posebni cilj 1	92
4.2.	Posebni cilj 2	95
4.3.	Posebni cilj 3	99
4.4.	Posebni cilj 4	101
5.	VREDNOVANJE SOCIJALNOG PLANA	104
6.	IZVORI	106
7.	PRILOG 1 - SUDIONICI U IZRADI SOCIJALNOG PLANA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE 108	

Popis tablica

Tablica 1 Broj stanovnika u gradovima i općinama Koprivničko-križevačke županije prema Popisima stanovništva 2001., 2011. i 2021. godine	15
Tablica 2 Ukupna migracija stanovništva Koprivničko-križevačke županije u petogodišnjem razdoblju	16
Tablica 3 Prirodni prirast i vitalni indeks u Koprivničko-križevačkoj županiji	17
Tablica 4 Pokazatelji starosti stanovništva Koprivničko-križevačke županije prema Popisu stanovništva 2021.	17
Tablica 5 Privatna kućanstva prema broju članova u Koprivničko-križevačkoj županiji.....	19
Tablica 6 Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama – prevalencija invaliditeta na 100 stanovnika	20
Tablica 7 Gospodarski pokazatelji Koprivničko-križevačke županije u 2023. godini	20
Tablica 8 Struktura aktivnog stanovništva na dan 31. prosinca	21
Tablica 9 Korisnici mirovina u Koprivničko-križevačkoj županiji i isplaćena prosječna neto mirovina u prosincu 2024. godine	22
Tablica 10. Prava iz socijalne skrbi na dan 31. prosinca 2023. godine	23
Tablica 11 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za djecu s teškoćama u razvoju u Koprivničko-križevačkoj županiji	29
Tablica 12. Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za djecu i mlade (bez djece s teškoćama u razvoju) u Koprivničko-križevačkoj županiji	31
Tablica 13 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za odrasle u rizicima povezanim s obiteljskim odnosima i roditeljstvom u Koprivničko-križevačkoj županiji	36
Tablica 14 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za odrasle u rizicima povezanim sa siromaštvom u Koprivničko-križevačkoj županiji	38
Tablica 15 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za odrasle u rizicima povezanim s mentalnim zdravljem u Koprivničko-križevačkoj županiji	40
Tablica 16 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za odrasle u rizicima povezanim s invaliditetom u Koprivničko-križevačkoj županiji	42
Tablica 17 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za starije osobe u Koprivničko-križevačkoj županiji	45
Tablica 18 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine u Koprivničko-križevačkoj županiji	48
Tablica 19 Zastupljenost socijalnih usluga u JLS u KKŽ koje su sudjelovale u istraživanju	62
Tablica 20 Zemljopisna rasprostranjenost socijalnih usluga u JLS KKŽ	63
Tablica 21 Struktura pružatelja socijalnih usluga prema pravnom obliku i korisničkim skupinama u KKŽ	64
Tablica 22 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za djecu i mlade u KKŽ.....	66
Tablica 23 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za građane s obiteljskim rizicima u KKŽ.....	70
Tablica 24 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za građane u riziku od siromaštva u KKŽ ...	73
Tablica 25 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za osobe s rizicima mentalnog zdravlja u KKŽ	76
Tablica 26 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za građane s invaliditetom u KKŽ.....	79

Popis slika

Slika 1 Usklađenost s relevantnim strateškim dokumentima	8
Slika 2 Administrativni ustroj Koprivničko-križevačke županije.....	14
Slika 3 Kretanje dobne strukture stanovništva Koprivničko-križevačke županije	18

1. UVOD

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije za razdoblje od 2025. do 2027. godine (u nastavku: Socijalni plan) rezultat je zajedničkog djelovanja širokog spektra dionika na području županije, uključujući upravna tijela, službe i ustanove čiji su osnivači Koprivničko-križevačka županija ili Republika Hrvatska, područne urede Hrvatskog zavoda za socijalni rad (HZSR), županijske službe Koprivničko-križevačke županije, organizacije civilnog društva, odgojno-obrazovne, zdravstvene i druge ustanove koje pružaju socijalne i komplementarne usluge na području županije, kao i jedinice lokalne samouprave. Navedeno je uključivalo upućivanje upitnika za pružatelje socijalnih i srodnih usluga na koji je odgovorilo 58 predstavnika pružatelja usluga za ukupno 113 različitih usluga za različite skupine korisnika i povezane socijalne rizike. Dio ovih dionika je dodatno uključen u fazu analize stanja kroz intervjuje, a članovi i članice Savjeta za socijalnu skrb, kao međusektorskog tijela, su u užem smislu sudjelovali u konzultativnim sastancima u fazi oblikovanja ovog plana. Cjeloviti popis uključenih dionika nalazi se u Prilogu 1.

Izrazi koji se koriste u Socijalnom planu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

1.1. Svrha

Socijalno planiranje na razini županija i izrada Socijalnog plana temelji se na odredbama članka 241. Zakona o socijalnoj skrbi (NN 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23, 61/25). Socijalni plan obuhvaća analizu kapaciteta, dostupnost pružatelja socijalnih usluga, analizu potreba i specifične ciljeve razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, s posebnim naglaskom na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti.

U izradi Socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije korištena je **nova metodologija propisana Pravilnikom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (NN 90/23)** koji je donijelo Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (MRMSOSP) sa svrhom primjene ujednačene, jedinstvene metodologije pri izradi županijskih socijalnih planova. Nova metodologija za procjenu potreba osmišljena je kao pomoć županijskim tijelima u utvrđivanju stanja trenutnih usluga, identifikaciji potreba za pružanjem usluga i jaza između potreba i pruženih usluga, utvrđivanja prioriteta za naredne tri godine te oblikovanju novih inovativnih usluga koje će učinkovitije odgovoriti na ustanovljene nezadovoljene potrebe. Istovremeno, socijalni planovi trebaju informirati MRMSOPS o potrebama za socijalnim uslugama u svrhu širenja Mreže socijalnih usluga (dalje u tekstu: Mreža) i ugovaranja novih usluga koje se financiraju s državne razine, dok ovakav prikaz svih potreba korisnika u odnosu na broj i vrstu usluga, omogućava cjelovitiji uvid u socijalne potrebe i djelovanje na županijskoj razini.

Kao potporu ujednačenoj izradi županijskih socijalnih planova, MRMSOSP je objavilo **Poziv za dostavu projektnih prijedloga „Izrada županijskih socijalnih planova“** broj SF.3.4.08.01, u okviru Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027., na kojem je Koprivničko-križevačka županija osigurala projektna sredstva za pripremu ovog dokumenta.

U svrhu planiranja i razvoja mreže socijalnih usluga na području Koprivničko-križevačke županije, osnovan je **Savjet za socijalnu skrb** u čijem je djelokrugu rada, između ostalog, predlaganje Socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije. **Rješenjem o imenovanju predsjednika i članova Savjeta za socijalnu skrb Koprivničko-križevačke županije** iz ožujka 2024. godine, Savjet ima predsjednicu te 14 članica i članova, uključujući predstavnike Koprivničko-križevačke županije, lokalne samouprave, Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Zavoda za javno zdravstvo, ustanova u području socijalne skrbi, Društva Crvenog križa, domova za starije i nemoćne

osobe te više udruga civilnog društva i drugih pružatelja usluga¹. U rujnu 2024., u svrhu izrade Socijalnog plana je dodatno imenovana Radna skupina za izradu Socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije koja je uz navedene članove Savjeta proširena s dodatnim stručnjacima ispred Upravnog odjela za zdravstveno-socijalne djelatnosti Koprivničko-križevačke županije te Regionalne razvojna agencija Koprivničko-križevačke županije PORA.

Prijedlog nacрта Socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije 2025. – 2027. objavljen je na internetskoj stranici za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u trajanju od 19 dana, od 2. srpnja do 20. srpnja, 2025. Nakon pregleda komentara prikupljenih kroz postupak javnog savjetovanja i usvajanje dijela predloženih izmjena i dopuna, Završni nacrt Socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027. usvojen je na sjednici Savjeta za socijalnu skrb 21. srpnja, 2025. godine.

1.2. Opseg

Socijalnim planom se obuhvaća procjena potreba stanovništva za socijalnim uslugama, trenutno stanje u pružanju socijalnih usluga te projekcije budućih usluga na temelju utvrđenih jazova. Prema članku 70. Zakona o socijalnoj skrbi (NN 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23, 61/25), socijalnim uslugama smatraju se „aktivnosti namijenjene prepoznavanju, sprječavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca i obitelji te poboljšanju kvalitete njihova života u zajednici“.

Aktivnosti koje se smatraju socijalnom uslugom, sukladno Pravilniku o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba zadovoljavaju sljedeće osnovne kriterije:

- 1) Pridonose kvaliteti života i uključenosti u zajednicu onih skupina građana koje se tradicionalno smatraju ranjivima. Ključno je da takve aktivnosti pridonose prevenciji i/ili prevladavanju privremenih ili trajnih teškoća koje dovode do socijalne isključenosti, odnosno da pridonose zaštiti kvalitete života u zajednici u slučaju izloženosti korisnika određenom socijalnom problemu ili riziku u cjeloživotnoj perspektivi.
Sukladno određenju korisnika sustava socijalne skrbi temeljem Zakona o socijalnoj skrbi, korisnike socijalnih usluga možemo svrstati u sljedeće skupine: djeca, mladi i obitelji u riziku, građani u riziku od siromaštva, starije osobe, osobe s invaliditetom, osobe s poteškoćama mentalnog zdravlja, izbjeglice i pripadnici nacionalnih manjina (osobito pripadnici romske nacionalne manjine).
- 2) Socijalne usluge trebaju se temeljiti na načelu individualizacije i dobrovoljnosti korisnika. Prema tome, takvim uslugama ne smatraju se mjere (čak i kada je riječ o stručnoj pomoći, uključujući i tretman) koje su prisilne (primjerice u obiteljsko-pravnoj zaštiti, penalnom sustavu, zaštiti maloljetnika s problemima u ponašanju i sl.).

Socijalnim uslugama smatraju se one usluge kojima je cilj zadržati korisnike u obitelji i/ili u lokalnoj zajednici uz aktiviranje lokalne podrške, a samo kada to nije moguće uključuju oblike smještaja najbliže stanovanju u obitelji (npr. organizirano stanovanje, udomiteljska obitelj, krizni smještaj). To znači da se u planiranju socijalnih usluga primarno treba usmjeriti na izvaninstitucijske usluge.

¹ Cjeloviti sastav Savjeta za socijalnu skrb čine: 1. Maja Blažek, Koprivničko-križevačka županija (predsjednica), 2. Ana Mlinarić, Grad Koprivnica, 3. Danijel Rušak, Hrvatski zavod za socijalni rad, 4. Mladen Fajdetić, Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje 5. Željka Koluder-Vlahinja, Dom za starije i nemoćne osobe Koprivnica, 6. Silvija Cavić, Obiteljski centar, 7. Vesna Kuterovac, Hrvatski zavod za zapošljavanje, 8. Đurđica Trbus, Gradsko društvo crvenog križa Križevci, 9. Marko Martinčević, Razvojni prozorčić, obrt za edukacijsku podršku i savjetovanje, 10. Draženka Vadla, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, 11. Valentina Čadavec, Klub za starije osobe „Mariška“, 12. Miroslav Mačković, Udruga invalida Koprivničko-križevačke županije, 13. Kristinka Štefan, Udruga za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji „Mali princ“, 14. Tamara Cvrtila, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji „Maslačak“ Križevci, 15. Mirjana Šandor, Gradsko društvo osoba s invaliditetom Đurđevac.

- 3) Socijalne usluge trebaju biti regulirane okvirom javnih politika kako bi se očuvala dobrobit osoba. Socijalne usluge stoga trebaju biti podložne provjeri kvalitete i uvjeta u kojima se pružaju, a ne rezultat individualnog dogovora pružatelja i korisnika bez mogućnosti provjere sustava zaduženog za nadzor i praćenje kvalitete.
- 4) Socijalne usluge temelje se na stručnom radu pružatelja usluga. One ne uključuju neformalnu skrb pružanu od strane obitelji i drugih osoba povezanih s korisnikom, ali mogu uključivati podršku neformalnim njegovateljima i u njihovom pružanju mogu sudjelovati i volonteri. U pružanje socijalnih usluga uključuje se čitav niz tzv. para-profesionalaca i novih zanimanja (njegovatelji, pružatelji usluge pomoći u kući, osobni asistenti, udomitelji, pomoćnici u nastavi, prevoditelji znakovnog jezika, obiteljski suradnici, kulturni medijatori...), no za organizaciju i usmjeravanje socijalnih usluga treba biti zadužen kvalificirani visoko-obrazovani stručnjak.

Prema svojoj svrsi, socijalne usluge osiguravaju: skrb i smještaj izvan vlastite obitelji, podršku u socijalizaciji i socijalnom uključivanju, podršku i pomoć u redovitom svakodnevnom funkcioniranju te specifičnu tretmansku stručnu pomoć radi prevladavanja točno određenih psihosocijalnih rizika i fizičkih ograničenja. Pored toga, socijalne usluge trebaju odgovoriti na različite socijalne rizike i ponuditi raspon aktivnosti od preventivnih, tretmanskih pa sve do kompleksne dugotrajne skrbi.

Prema mjestu pružanja, socijalne usluge mogu biti institucijske (smještaj u ustanove socijalne skrbi) ili izvaninstitucijske (usluge koje se pružaju u obitelji i lokalnoj zajednici, uključujući organizirano stanovanje i udomiteljstvo). Socijalni plan je usmjeren na razvoj izvaninstitucijskih usluga, a održavanje ili širenje smještajnih kapaciteta ograničeno je samo na one korisnike kojima je potrebna 24 satna socijalna i zdravstvena skrb te čije potrebe se ne mogu zadovoljiti u zajednici.

Prema Pravilniku, Socijalni plan uključuje tri kategorije socijalnih usluga u socijalno planiranje te se sukladno toj podjeli organiziralo prikupljanje podataka o pruženim uslugama:

- socijalne usluge propisane Zakonom o socijalnoj skrbi (NN 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23, 61/25) i Zakonom o osobnoj asistenciji (NN 71/23),
- druge inovativne i projektno financirane usluge koje pružaju licencirani i nelicencirani pružatelji usluga i
- usluge koje se provode u suradnji i/ili u okviru drugih sustava kao što su zdravstvo, obrazovanje, pravosuđe, zapošljavanje što uključuje i programe i projekte organizacija civilnog društva.

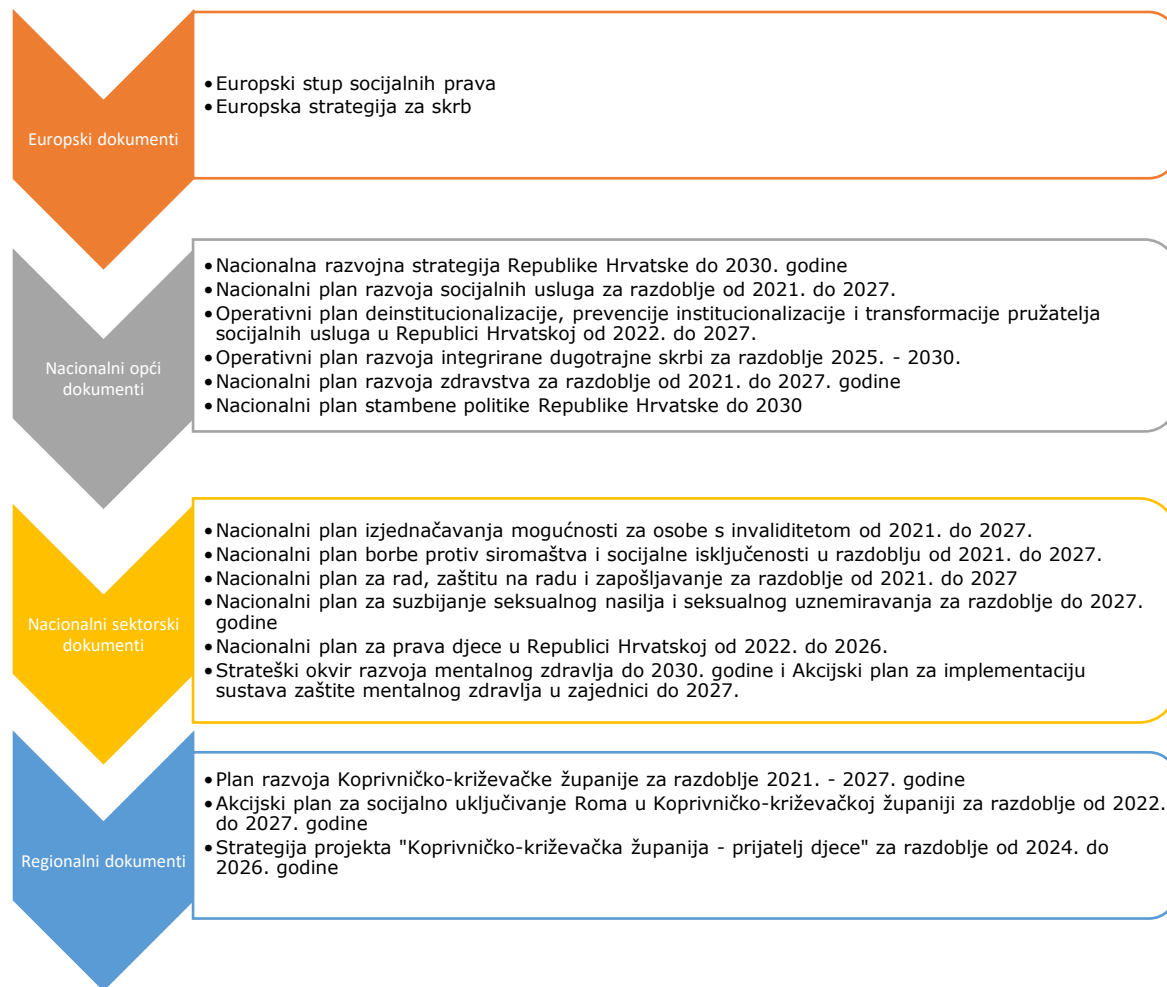
U kontekstu opsega pružatelja usluga, obuhvaćeni su licencirani i ostali pružatelji usluga. Licencirani pružatelji su evidentirani u Registru pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi i Pravilniku o mjerilima za pružanje socijalnih usluga (NN 110/2022, 58/2024) (dalje u tekstu: Registar), što uključuje javne i privatne licencirane pružatelje. Ostali pružatelji najčešće obuhvaćaju organizacije civilnog društva (udruge) koje su registrirane za socijalnu djelatnost i za druga područja djelovanja kao što su ljudska prava, branitelji i stradalnici, obrazovanje, zaštita zdravlja, prevencija ovisnosti, prevencija nasilja i drugo. Udruge mogu biti licencirane za pojedine socijalne usluge, a pružati i druge oblike podrške kroz projekte kao i usluge u suradnji s drugim sustavima. U pružatelje socijalnih usluga uključeni su i pružatelji iz drugih srodnih sustava, poput obrazovnih ustanova, ustanova zdravstvene skrbi ili iz sustava pravosuđa i zapošljavanja kako bi se dobila sveobuhvatna informacija o dostupnosti usluga za skupine u riziku.

Socijalnom planom su stoga obuhvaćene sve socijalne usluge, u užem i širem smislu prema smjernicama Pravilnika, a nisu obuhvaćene novčane naknade koje građani nacionalno ostvaruju temeljem Zakona o socijalnoj skrbi te na temelju Odluka o socijalnoj skrbi odnosno općih akata na razini svake jedinice lokalne odnosno područne samouprave.

1.3. Usklađenost s nacionalnim i regionalnim strateškim dokumentima

Socijalni plan usklađen je sa svim relevantnim strateškim dokumentima višeg reda.

Slika 1 Usklađenost s relevantnim strateškim dokumentima

Europski stup socijalnih prava predstavlja strateški dokument Europske unije koji definira 20 ključnih načela za oblikovanje i provedbu povezanih javnih politika na razini EU i nacionalnim razinama. Ovaj dokument usmjeren je na jačanje socijalne sigurnosti, uključivanja i jednakih mogućnosti za sve građane EU te na smanjenje socijalnih nejednakosti i poticanje ekonomske stabilnosti unutar Unije. Kroz primjenu tih načela, Republika Hrvatska se obvezuje uskladiti svoje zakonodavne okvire s načelima ovog dokumenta, osiguravajući jednak pristup obrazovanju, zdravstvenim uslugama, socijalnoj pomoći i zapošljavanju. Europski stup socijalnih prava postavlja okvir za reformu socijalnih usluga, promovirajući pristup koji omogućuje ljudima s različitim potrebama da žive u svojim zajednicama s podrškom, a ne unutar institucija. Za Hrvatsku, to znači potrebu za daljnjim ulaganjem u razvoj zajedničkih usluga i programa koji omogućuju osobama s invaliditetom, starijim osobama i drugim ranjivim skupinama da ostanu uključeni u društvo i imaju pristup osnovnim uslugama u svom okruženju. Implementacija tih načela ključna je za razvoj inkluzivnog društva, koje poštuje ljudska prava, promiče socijalnu pravdu i omogućuje svim građanima da aktivno sudjeluju u društvenom, političkom i ekonomskom životu.

Europska strategija za skrb nastoji svima u Europskoj uniji omogućiti pristup kvalitetnoj i pristupačnoj skrbi te poboljšati položaj primatelja i pružatelja formalne i neformalne skrbi. Usmjeren je na tri ključna područja - (1) osiguranje da skrb o djeci bude kvalitetna te pristupačna i cijenom i oblikom, te dostupna, (2) da se osigura pravodobna, sveobuhvatna i priuštiva dugotrajna skrb,

proširenje usluga dugotrajne skrbi, razvoja standarda visoke kvalitete za pružatelju skrbi te potpore osoba koje pružaju neformalnu skrb te (3) da se osiguraju pravedni uvjeti rada i osposobljavanje za osoblje u području skrbi. Za Hrvatsku, to znači potrebu za daljnjim ulaganjem u proširenje obuhvata i kvalitete usluga, uvođenja novih usluga (primjerice u dugotrajnoj skrbi) te horizontalno usmjerenje prema poboljšanju uvjeta rada u sektoru skrbi i potpora onima koji skrbe kako bi se privukla radna snaga u ovaj rastući sektor.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21) predstavlja krovni i najviši nacionalni strateški dokument koji uključuje četiri razvojna smjera, od kojih su dva posebno relevantna za socijalno planiranje: 1. Održivo gospodarstvo i društvo i 2. Jačanje otpornosti na krize, u okviru kojeg je za izradu Socijalnog plana značajan strateški cilj 5. „Zdrav, aktivan i kvalitetan život“ koji uključuje pet prioriteta javnih politika: 1. kvalitetnu i dostupnu zdravstvenu zaštitu, 2. zdravlje, zdrave prehrambene navike i aktivni život kroz sport, 3. dostojanstveno starenje, 4. socijalnu solidarnost i odgovornost i 5. zaštitu dostojanstva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i njihovih obitelji.

Jedno od prioriteta javnih politika je 4. „Socijalna solidarnost i odgovornost“ koje uključuje sljedeće prioritete na području socijalne politike:

- poboljšanje kvalitete života i jačanje društvene kohezije
- smanjenje rizika od siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu
- unaprjeđenje ravnomjerne dostupnosti i kvalitete sveobuhvatne socijalne skrbi za posebno osjetljive skupine, djecu, mlade, osobe iz ruralnih područja, osobe s invaliditetom, žrtve nasilja u obitelji, djecu, starije osobe, osobe u beskućništvu, žrtve trgovanja ljudima, azilante, osobe bez dovoljno sredstava za uzdržavanje
- razvijanje regionalne dimenzije borbe protiv siromaštva, uz prilagodbu javnih politika posebnostima i izazovima pojedine lokalne zajednice
- poboljšanje pristupa i kvalitete temeljne društvene infrastrukture i usluga povezivanjem postojećih i ravnomjernim razvojem novih usluga usklađenih s potrebama stanovništva pojedinih lokalnih zajednica.

Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. (NN 136/21) srednjoročni je akt strateškog planiranja kojim se pobliže definira provedba ciljeva Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine. U središte je stavljeno uključivanje socijalno osjetljivih skupina određivanjem dva ključna prioriteta: 1. Dostupnost i ravnomjerni regionalni razvoj socijalnih usluga i 2. Kvaliteta i održivi razvoj socijalnih usluga.

Za provedbu definiranih prioriteta predviđeni su sljedeći posebni ciljevi :

1. Povećanje dostupnosti socijalnih usluga
2. Uvođenje novih usluga (socijalne inovacije)
3. Unaprjeđenje upravljanja socijalnim uslugama
4. Jačanje kapaciteta pružatelja socijalnih usluga

Socijalni plan svojom strukturom i razvojem ciljeva, mjera i aktivnosti u potpunosti odražava nacionalne prioritete i ciljeve razvoja socijalnih usluga, u smjeru povećanja dostupnosti usluga, razvoja inovativnih usluga i prevencije institucionalizacije kroz razvoj usluga u zajednici te dodatni doprinos razvoju socijalnih usluga kroz volontiranje. Jačanje stručnih, tehničkih i infrastrukturnih kapaciteta pružatelja i unaprjeđenje upravljanja socijalnim uslugama na regionalnoj razini planira se u Socijalnom planu u okviru posebnog horizontalnog cilja koji još uključuje koordinaciju i integriranje usluga iz sustava socijalne skrbi s uslugama iz drugih povezanih sustava.

Aktualnu provedbu nacionalne politike deinstitucionalizacije određuje **Operativni plan deinstitucionalizacije, prevencije institucionalizacije i transformacije pružatelja socijalnih usluga u Republici Hrvatskoj od 2022. do 2027. godine** koji obuhvaća osobe s invaliditetom s fokusom na intelektualne teškoće i mentalna oštećenja te višestruke teškoće, djecu i mlade uključujući djecu i mlade bez roditeljske skrbi, djecu i mlade s poremećajima u ponašanju te djecu i mlade s teškoćama. Za svaki državni dom, Operativni plan utvrđuje planirani broj korisnika za organizirano stanovanje kao i prioritetne socijalne usluge koje će ustanove razvijati na području svoje županije uz financijsku potporu EU fondova (ESF + i EFRR).

Operativni plan razvoja integrirane dugotrajne skrbi za razdoblje 2025. - 2030. usmjeren je na koordiniranu i održivu dugotrajnu skrb između zdravstvenog sustava i sustava socijalne skrbi kroz 6 tematskih područja – (1) procjena potreba, (2) razvoj politika i upravljanja dugotrajnom skrbi, (3) pružanje usluga dugotrajne skrbi gdje se na razini županija posebno ističe uspostava mreža koordinatora za dugotrajnu skrb te interdisciplinarna suradnja timova za vođenje slučajeva, (4) razvoj ljudskih potencijala, (5) financiranja dugotrajne skrbi te (6) praćenje i evaluacija.

Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. (NN 143/21) je predvidio tri ključna prioriteta: 1. Inkluzivni odgoj i obrazovanje te zapošljavanje osoba s invaliditetom, 2. Dostupnost, priuštivost i pristupačnost zdravstvenih i socijalnih usluga i 3. Osiguravanje pristupačnosti temeljne društvene infrastrukture i sadržaja javnog života, te jačanje sigurnosti u kriznim situacijama. Za Socijalni plan posebno je relevantan 2. prioritet i posebni ciljevi 2.1. unaprjeđen pristup uslugama zdravstvene zaštite osobama s invaliditetom i 2.3. deinstitucionalizacija i prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom, u skladu s načelima UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom o pravu osoba s invaliditetom na samostalan život u zajednici i na puno sudjelovanje u društvu, s jednakim pravom izbora kao i za druge osobe.

Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u razdoblju od 2021. do 2027. (NN 143/21) naglašava potrebu unaprjeđenja socijalne skrbi za pojedine ranjive skupine kao što su djeca, obitelj, osobe starije životne dobi, osobe u beskućništvu, osobe s invaliditetom, nezaposleni, posebice dugotrajno nezaposleni, mladi koji izlaze iz skrbi, samačka kućanstva, jednoroditeljske obitelji, djeca bez roditeljske skrbi i drugi u smislu neadekvatnosti socijalnih naknada, neujednačenosti i neadekvatnosti ponude socijalnih usluga, programa i projekata. Stoga se predlaže Prioritet 1. Doprinijeti smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti te kvaliteti življenja kroz koordinirani sustav potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti što podrazumijeva učinkovitije povezivanje socijalnih naknada s razvojem socijalnih usluga.

Nacionalni plan za rad, zaštitu na radu i zapošljavanje za razdoblje od 2021. do 2027. prepoznaje da je aktivacija i održiva integracija svih ranjivih skupina na tržištu rada, s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene osobe, mlade i žene, od ključne je važnosti za poticanje gospodarskog rasta i boljih životnih i radnih uvjeta. Stoga se između ostalog predlaže Prioritet 4. Povećanje aktivnosti radno sposobnog stanovništva s posebni cilj 4: Poboljšanje pristupa tržištu rada nezaposlenim i neaktivnim osobama.

Nacionalni plan stambene politike Republike Hrvatske do 2030. predstavlja i prvi strateškog planiranja od nacionalnog značaja za područje stanovanja u Republici Hrvatskoj. Navodi tri ključna cilja - priuštivo stanovanje, održivo stanovanje i prostor u funkciji stanovanja. Primjerice, kao dio priuštivog predviđa djelovanje neprofitnih stambenih zadruga koje, iako ograničeno, mogu biti i dio okvira lokalnog razvoja smještaja neke od ranjivih skupina.

Nacionalni plan za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja za razdoblje do 2027. godine (NN 156/22) relevantan je za ovaj Socijalni plan kroz poseban cilj 1. Prevencija seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja te cilj 2. Unaprjeđenje skrbi i osiguranje dostupnosti podrške žrtvama seksualnih delikata.

Nacionalni plan za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2022. do 2026. (NN 55/22) je relevantan za Socijalni plan kroz dva posebna cilja: 1. Suzbijanje diskriminacije i socijalne isključenosti djece i 2. Zaštita djece od svih oblika nasilja.

Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine (NN 147/2021) kao jedan od prioriteta prepoznaje koordinaciju i integraciju sustava zdravstva sa sustavom socijalne skrbi te razvoj svih oblika potrebne dugotrajne skrbi kako bi se osiguralo načelo 24/7/365. Nacionalni portfelj ulaganja u zdravstvo i dugotrajnu skrb definira ključne izazove u ovom području te strateške mjere koje na njih mogu odgovoriti te naglašava da će se posebna pozornost posvetiti dostupnosti skrbi u lokalnim zajednicama, poglavito u slabo naseljenim područjima, udaljenim, izoliranim i ruralnim područjima i otocima gdje će trebati aktivnije koristiti suvremena sredstva prijevoza i telemedicinska rješenja. Definirat će se i osnovne odrednice koje određuju dugotrajnu skrb, a to su kontinuitet, koordinacija, integracija, dugotrajna skrb, koncept 24/7/365, kućna njega, skrb u zajednici, skrb u organiziranim oblicima stanovanja i zbrinjavanje u ustanovama. Postizanje prilagodbe promjenama i potrebama u pružanju socijalnih usluga postići će se unapređenjem profesionalnih kompetencija radnika i udomitelja i snažnije podrške obiteljima. U tu svrhu provodit će se kontinuirane i ciljane edukacije. Standardizacijom stručnih postupanja i uvođenjem smjernica za postupanje omogućit će se unapređenje radnih procesa, pouzdanost i ujednačavanje kvalitete.

Strateški okvir razvoja mentalnog zdravlja do 2030. godine, definira dugoročne ciljeve za unaprjeđenje postojećih i razvoj novih modela zaštite mentalnog zdravlja, a kako bi se smanjila pojava psihičkih poremećaja i povezanog invaliditeta te povećala dostupnost skrbi na cijelom teritoriju Republike Hrvatske. Ovaj dokument naglašava učinkovitost skrbi za mentalno zdravlje u zajednici koja smanjuje potrebu, trajanje i učestalost hospitalizacije, što zahtijeva koordinirano i fleksibilno djelovanje različitih institucija i suradnju zdravstva i sustava socijalne skrbi. Mjere Strateškoga okvira uključuju i intenziviranje procesa prevencije institucionalizacije i deinstitucionalizaciju osoba s mentalnim poteškoćama osiguravanjem potpore u obitelji ili usluge organiziranog stanovanja uz potporu te osiguranje liječenja putem multidisciplinarnog tima stručnjaka u skladu s individualnim planom liječenja i oporavka, uz dostupnost *peer* podrške osoba s osobnim iskustvom psihičke bolesti, što predstavlja i inovaciju u sustavu. U travnju 2025. donesen je i prateći **Akcijski plan za implementaciju sustava zaštite mentalnog zdravlja u zajednici do 2027.** kojim su obuhvaćena slijedeća prioritetna područja: uspostava sustava različitih oblika pružanja skrbi u zajednici, doprinos povećanju znanja i kompetencija stručnjaka i razvoj psihosocijalnih intervencija i programa uključivanja u zajednicu.

U dijelu regionalnih sektorskih strategija u Koprivničko-križevačkoj županiji, prilikom socijalnog planiranja uzet je u obzir **Plan razvoja Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2021. - 2027. godine**. Konkretno, Poseban cilj 2 - Socijalno osjetljiva županija, unutar kojeg je od posebne važnosti mjera 2.4. Razvoj socijalnih usluga (2.4.1. Deinstitucionalizacija i uvođenje novih izvan institucionalnih usluga, 2.4.2. Dostupnost domova za starije osobe, 2.4.3. Socijalno uključivanje ranjivih skupina i podizanje svijesti o mogućnostima razvoja socijalnog poduzetništva te 2.4.4. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti). Dodatno, za ovaj Socijalni plan su važne mjere 2.1. Unaprjeđenje zdravlja i sigurnosti stanovništva (2.1.1. Razvoj zdravstvene infrastrukture, dostupnost i razvoj zdravstvenih usluga te 2.1.2. Prevencija rano otkrivanja bolesti, prevencija ovisnosti posebno mlade populacije, promicanje zdravog načina života i pojačana sigurnost stanovništva) te mjera 2.5. Razvoj civilnog društva (2.5.1. Jačanje kapaciteta civilnog društva kao važnog dionika ukupnog razvoja županije).

Od posebnih sektorskih strategija na županijskoj razini, na temelju Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027., izrađen je **Akcijski plan za socijalno uključivanje Roma u Koprivničko - križevačkoj županiji za razdoblje od 2022. do 2027.** godine koji donosi 13 mjera u više područja. Za ovaj Socijalni plan od uže važnosti je mjera 2. Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma, zatim mjera 3. Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti romske djece te mjera 13. Unapređenje reproduktivnog zdravlja Romkinja.

U sklopu inicijative „Županija-prijatelj djece“, donesena je i **Strategija projekta "Koprivničko-križevačka županija - prijatelj djece" za razdoblje od 2024. do 2026. godine.** Ista donosi veliki broj konkretnih akcija vezano uz različita područja od važnosti za djecu, a u užem smislu područja relevantna za ovaj Socijalni plan uključuju:

- sufinanciranje logopeda koji provodi logopedsku rehabilitaciju u Centru za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Podravsko sunce Koprivnica (dalje: Podravsko sunce) i Centar za odgoj i obrazovanje Križevci,
- sufinanciranje rane intervencije obiteljima u podmirenju dijela troškova rane razvojne podrške/rehabilitacije i socijalne integracije djeteta,
- preventivne programe MUP-a u dijelu ovisnosti te vršnjačkog nasilja,
- održivost prostora i ljudskih potencijala u sigurnoj kući za žrtve obiteljskog nasilja,
- osiguranje jednakih mogućnosti za sve učenike u području ostvarivanja prava na osnovnoškolsko obrazovanje te povećanje socijalne uključenosti i integracije učenika s teškoćama u razvoju,
- programe Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije vezano uz mentalno zdravlje mladih i prevenciju ovisnosti,
- pružanje podrške i osnaživanje djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi,
- pružanje podrške i osnaživanje obitelji u riziku od socijalne isključenosti i neimaštine te jačanje roditeljskih kapaciteta i vještina kroz edukaciju, podršku i osnaživanje.

1.4. Misija i vizija

Vizija – slika budućnosti

Građanima u svim dobnim skupinama u različitim socijalnim rizicima u Koprivničko-križevačkoj županiji pružena je široka paleta odgovarajućih socijalnih usluga, kako bi poboljšali životne uvjete i razvili svoje maksimalne mogućnosti.

Misija – svrha plana

Proširenje obuhvata korisnika i teritorijalne dostupnosti potrebnim socijalnim uslugama za sve skupine, uz jačanje kvalitete pruženih usluga kroz osnažene stručne kapacitete pružatelja, unaprjeđenje prostornih uvjeta rada i opreme te poštivanje principa koordinacije i integracije socijalnih usluga s uslugama u drugim sektorima.

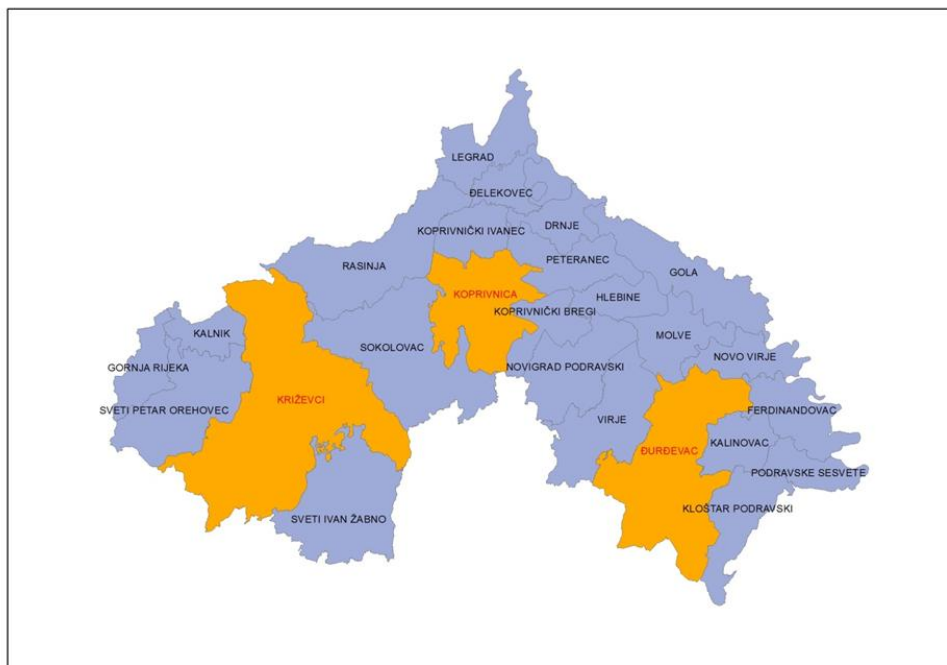
2. SOCIOEKONOMSKA I DEMOGRAFSKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

2.1. Opći podaci o Koprivničko-križevačkoj županiji

Koprivničko-križevačka županija jedinica je područne (regionalne) samouprave smještena na sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske. Graniči s Međimurskom, Varaždinskom, Bjelovarsko-bilogorskom, Virovitičko-podravskom i Zagrebačkom županijom, a na svom sjeveroistočnom dijelu s Mađarskom. Nalazi se na površini od 1.748 km² i zauzima 3,2% ukupne kopnene površine Republike Hrvatske.

Podijeljena je na 25 jedinica lokalne samouprave, tri grada i 22 općine raspoređenih u 264 naselja, a njeno administrativno središte je Grad Koprivnica.

Slika 2 Administrativni ustroj Koprivničko-križevačke županije

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije

Prema Popisu stanovništva iz 2021. godine na području Koprivničko-križevačke županije živjelo je 101.221 stanovnika. Prosječna gustoća stanovništva od 57,91 stanovnika/km² manja je od prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 68,41 stanovnika/km².

Sukladno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 3/24) nalazi se u II. skupini razvijenosti s vrijednošću indeksa 99,622% i ima status potpomognutog područja.

Prema Nacionalnoj klasifikaciji statističkih regija 2021. (HR_NUTS 2021.) (NN 125/19) Koprivničko-križevačka županija se nalazi u regiji Sjeverna Hrvatska zajedno s Međimurskom, Varaždinskom, Krapinsko-zagorskom i Zagrebačkom županijom.

Koprivničko-križevačka županija ima povoljan geografski i prometni položaj te je povezana mrežom prometnica. Najzastupljeniji je cestovni promet, a veliko značenje ima i željeznička infrastruktura.

Koprivničko-križevačkom županijom prolaze važne državne ceste DC 41 GP Gola - Koprivnica - Križevci - čvorište Vrbovec 1, DC 2 GP Dubrava Križovljanska - Varaždin - Virovitica - Našice - Osijek - Vukovar - GP Ilok i DC 10 čvorište Sv. Helena - čvorište Dubrava - čvorište Gradec - Križevci - Koprivnica - GP Gola. U tijeku je izgradnja poddionice Križevci - Kloštar Vojakovački državne ceste DC 10. Na području Koprivničko-križevačke županije izgrađeno je ukupno 1.037 km cesta od čega je 213 km državnih cesta, 367 km županijskih cesta i 457 km lokalnih cesta.² Gustoća cestovne mreže je 593 m/km².

Ukupna duljina željezničkih pruga je 136 km od čega su 51 km elektrificirane pruge. Najznačajnije željezničke pruge sukladno Uredbi o razvrstavanju željezničkih pruga (NN 84/21) su pruga DG s Mađarskom - Botovo - Dugo Selo kao pruga za međunarodni promet i Varaždin - Dalj kao pruga za regionalni promet. Na području Koprivničko-križevačke županije u tijeku je realizacija projekta rekonstrukcije postojećeg i izgradnje drugog kolosijeka na dionici Križevci - Koprivnica - državna granica s Mađarskom.

2.2. Demografska struktura stanovništva

Koprivničko-križevačka županija je prema Popisu stanovništva iz 2021. godine imala 101.221 stanovnika što u odnosu na podatke dobivene Popisom stanovništva 2011. godine pokazuje pad za 14.363 stanovnika ili 12,4%. Broj stanovnika županije se nastavlja smanjivati te tako prema procjeni sredinom godine za 2023. godinu, Državnog zavoda za statistiku (DZS), u Koprivničko-križevačkoj županiji živi 99.740 stanovnika što pokazuje daljnji pad od 1.481 stanovnika u dvogodišnjem razdoblju.

Prostorni razmještaj stanovnika pokazuje kako je najveća koncentracija populacije na području Gradova Koprivnice (28.580) i Križevaca (18.949) u kojima se nalazi 47% ukupnog stanovništva županije. Gledajući Općine, najveći broj stanovnika je imala Općina Sveti Ivan Žabno (4.343) dok je najmanje stanovnika živjelo u Općini Novo Virje (1.026). Koprivničko-križevačka županija s prosječnom gustoćom naseljenosti od 57,91 stanovnika/km² nalazi se na 13. mjestu u Republici Hrvatskoj. Najveću gustoću naseljenosti u županiji imao je Grad Koprivnica (311,21 stanovnika/km²) dok je najrjeđe naseljena bila Općina Sokolovac (20,52 stanovnika/km²).

Uspoređujući podatke s prijašnjim Popisima stanovništva može se zaključiti da je u svim gradovima i općinama na području Koprivničko-križevačke županije prisutno kontinuirano smanjenje broja stanovnika. Najveći pad broja stanovnika u odnosu na Popis stanovništva 2011. godine zabilježen je u Općinama Novigrad Podravski (19,9%) i Rasinja (19,5%).

Tablica 1 Broj stanovnika u gradovima i općinama Koprivničko-križevačke županije prema Popisima stanovništva 2001., 2011. i 2021. godine

Grad	Broj stanovnika 2001.	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.
Đurđevac	8.862	8.264	7.378
Koprivnica	30.994	30.854	28.580
Križevci	22.324	21.122	18.949
Općina			
Drnje	2.156	1.863	1.533
Đelekovec	1.824	1.533	1.281
Ferdinandovac	2.107	1.750	1.415
Gola	2.760	2.431	2.078
Gornja Rijeka	2.035	1.779	1.559

² Podaci Državnog zavoda za statistiku za 2023. godinu (Statistika u nizu; Transport – pregled po županijama)

Hlebine	1.470	1.304	1.180
Kalinovac	1.725	1.597	1.297
Kalnik	1.611	1.351	1.154
Kloštar Podravski	3.603	3.306	2.749
Koprivnički Bregi	2.549	2.381	1.968
Koprivnički Ivanec	2.361	2.121	1.798
Legrad	2.764	2.241	1.916
Molve	2.379	2.189	1.767
Novigrad Podravski	3.161	2.872	2.300
Novo Virje	1.412	1.216	1.026
Peteranec	2.848	2.704	2.300
Podravske Sesvete	1.778	1.630	1.446
Rasinja	3.818	3.267	2.631
Sokolovac	3.964	3.417	2.789
Sveti Ivan Žabno	5.628	5.222	4.343
Sveti Petar Orehovec	5.137	4.583	3.942
Virje	5.197	4.587	3.842
UKUPNO	124.467	115.584	101.221

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021., Popis stanovništva 2011., Popis stanovništva 2001.

Migracije na području Koprivničko-križevačke županije varirale su tijekom godina. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2023. godini doseljeno je ukupno 1.819 stanovnika od čega 596 iz drugih županija i 1.223 osobe iz inozemstva. Iz Koprivničko-križevačke županije odselilo se ukupno 1.525 stanovnika od čega 761 stanovnika u druge županije i 764 u inozemstvo. Tijekom 2023. godine zabilježen je pozitivan saldo migracije (294 stanovnika) u odnosu na ostale godine s iznimkom 2021. godine kada je također zabilježen pozitivan saldo (34 stanovnika).

Tablica 2 Ukupna migracija stanovništva Koprivničko-križevačke županije u petogodišnjem razdoblju

Godina	Doseljeni		Odseljeni		Saldo ukupne migracije	Saldo migracije među županijama	Saldo migracije s inozemstvom
	Iz druge županije	Iz inozemstva	U drugu županiju	U inozemstvo			
2019.	577	368	849	748	-652	-272	-380
2020.	512	438	651	502	-203	-139	-64
2021.	550	820	695	641	34	-145	179
2022.	615	987	763	946	-107	-148	41
2023.	596	1.223	761	764	294	-165	459

Izvor: Državni zavod za statistiku; Statistika u nizu; Doseljeno i odseljeno stanovništvo – pregled po županijama

Demografska kretanja na području Koprivničko-križevačke županije u razdoblju od 1981. do 2021. godine ukazuju na kontinuirani pad broja stanovnika. Koprivničko-križevačka županija u spomenutom razdoblju izgubila je 30.604 stanovnika što je rezultat brojnih negativnih trendova koji posljednjih godina predstavljaju izazov, ne samo za Koprivničko-križevačku županiju, već i za cijelu Republiku Hrvatsku. Opadanje broja stanovnika je i posljedica negativnog prirodnog prirasta koji se nastavio u 2023. godini kada je živorođeno 869 stanovnika, u odnosu na 1.489 umrlih (-620 stanovnika). Vitalni indeks³ županije samo je na 58,4% što znači da broj stanovnika temeljem prirodnog prirasta opada.

³ Broj živorođene djece na sto umrlih stanovnika.

Tablica 3 Prirodni prirast i vitalni indeks u Koprivničko-križevačkoj županiji

Godina	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks
2019.	976	1.514	-538	64,5
2020.	952	1.654	-702	57,6
2021.	973	1.854	-884	52,4
2022.	884	1.746	-862	50,6
2023.	869	1.489	-620	58,4

Izvor: Državni zavod za statistiku; Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2023. (Priopćenje)

Prema podacima Popisa stanovništva 2021., prosječna starost stanovništva Koprivničko-križevačke županije bila je 44,2 godine što je tek nešto manje od državnog prosjeka koji je bio 44,3 godine. Indeks starenja stanovništva⁴ je bio 151,7% dok je koeficijent starosti⁵ kao osnovni pokazatelj razine starenja bio 29,8%. Uspoređujući prosječnu starost po gradovima i općinama, najmlađe stanovništvo živjelo je u Općini Gornja Rijeka (41,7 godina), a najstarije u Općini Legrad (48,8 godina). Grad Koprivnica među tri grada Koprivničko-križevačke županije ima najstarije stanovništvo (44,5 godina).

Tablica 4 Pokazatelji starosti stanovništva Koprivničko-križevačke županije prema Popisu stanovništva 2021.

Grad	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
Đurđevac	43,2	134,4	29,1
Koprivnica	44,5	159,6	29,8
Križevci	44,2	153,8	29,6
Općina			
Drnje	45	161,4	31,9
Đelekovec	48,6	249,7	37,6
Ferdinandovac	45,5	161,9	30,7
Gola	42,8	126,7	28,1
Gornja Rijeka	41,7	111,4	25,1
Hlebine	43,8	137,8	30,3
Kalinovac	43,7	142,2	28,1
Kalnik	44,4	165,1	29,9
Kloštar Podravski	42,2	117,5	26,4
Koprivnički Bregi	44,4	160,7	29,5
Koprivnički Ivanec	44,3	149,1	29,0
Legrad	48,8	250,5	38,8
Molve	43,2	131,0	28,7
Novigrad Podravski	46,2	188,1	34,3
Novo Virje	44,1	141,1	30,1
Peteranec	42,1	113,3	26,3
Podravske Sesvete	43,6	144,6	27,8

⁴ Udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0-19 godina.

⁵ Postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu.

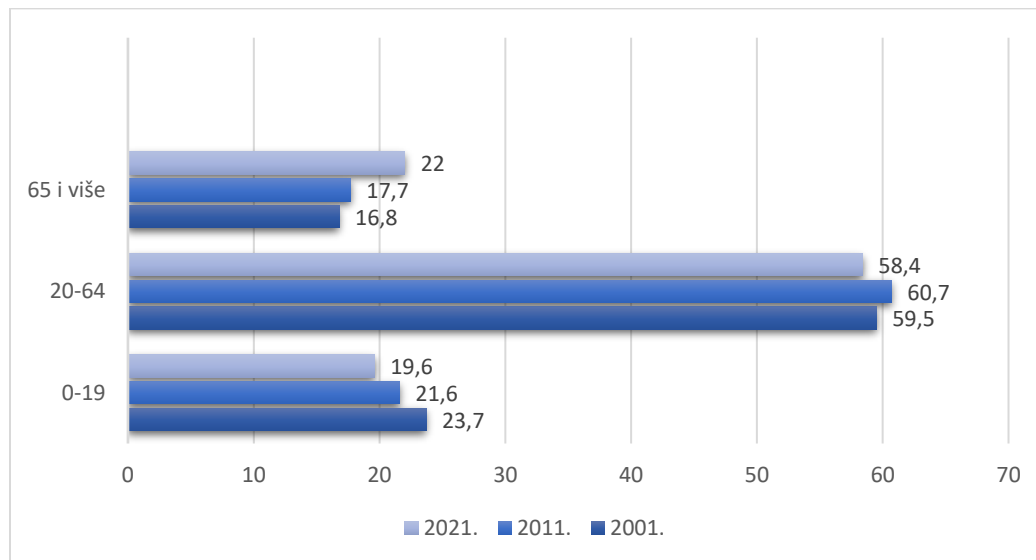
Rasinja	45,0	170,1	32,2
Sokolovac	46,0	179,0	33,2
Sveti Ivan Žabno	43,5	140,2	29,2
Sveti Petar Orehovec	42,8	133,4	26,9
Virje	43,8	140,4	29,0
UKUPNO	44,2	151,7	29,8

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021.

Dobna struktura stanovništva pokazuje kako je većina populacije Koprivničko-križevačke županije bila u dobnoj skupini od 20-64 godine (58,4%), 22% populacije bile su osobe od 65 i više godina starosti dok je najmanji udio stanovnika (19,6%) bio u dobnoj skupini od 0-19 godina.

Ujedno je u dobnoj skupini od 0-19 godina zabilježen stalni trend pada broja stanovnika dok se kontinuirano povećavao broj stanovnika u dobi 65 i više godina što je pokazatelj da stanovništvo Koprivničko-križevačke županije polako stari što će u konačnici utjecati i na kompletnu strukturu pružanja socijalnih usluga.

Slika 3 Kretanje dobne strukture stanovništva Koprivničko-križevačke županije

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021., Popis stanovništva 2011., Popis stanovništva 2001.

Kao i kod prethodnih popisa, podaci Popisa stanovništva iz 2021. godine pokazuju da je veći udio ženskog spola u ukupnom stanovništvu (51,5%) u odnosu na muški spol (48,5%). Prema procjeni stanovništva za 2023. godinu Državnog zavoda za statistiku, omjer stanovnika muškog i ženskog spola, se nije puno promijenio – udio ženskog spola u ukupnom stanovništvu županije je 51% u odnosu na 49% stanovnika muškog spola. U dobnim skupinama 50+, broj žena veći je od broja muškaraca te se razlike u broju muškaraca i žena postupno povećavaju prema starijim dobnim skupinama. Tako u dobnoj skupini 85+ udio žena u stanovništvu je visokih 73,53%. Radno sposobni stanovnici u dobi 15-64 godine čine 63,13% stanovnika.

Pokazatelji vezani uz nacionalnu strukturu stanovništva pak pokazuju kako je najviše stanovnika u Koprivničko-križevačkoj županiji bilo hrvatske narodnosti, njih 97.189 ili 96,02%. Najzastupljeniji pripadnici drugih narodnosti bili su Srbi (1.535 stanovnika ili 1,52%) i Romi (1.052 stanovnika ili

1,04%). Na području Koprivničko-križevačke županije živjela su ukupno 4.032 pripadnika drugih narodnosti.

Na području Koprivničko-križevačke županije sukladno Popisu stanovništva iz 2021. godine bilo je 34.460 kućanstava što je u odnosu na Popis stanovništva iz 2011. godine smanjenje za 3.509 kućanstava. U padu su privatna kućanstva kojih je prema posljednjem popisu bilo 34.404 dok je broj institucionalnih kućanstava porastao s 31 u 2011. godini na 56 u 2021. godini. Najviše korisnika imaju institucije za umirovljenike i starije osobe, njih 1.124 te je njihov broj u odnosu na 2011. godinu značajno povećan što ukazuje na potencijalnu rastuću potrebu razvoja novih kapaciteta i/ili usluga u budućnosti.

U 2021. godini u Koprivničko-križevačkoj županiji najviše je bilo dvočlanih kućanstava (8.571) te jednočlanih odnosno samačkih kućanstava (8.408). Vidljivo je da što je više članova u nekom kućanstvu to je manje višečlanih kućanstava. Prosječna veličina kućanstva je bila 2,9 osoba u kućanstvu te je nešto viša u odnosu na prosjek Republike Hrvatske koji je 2,7 osoba u kućanstvu.

Tablica 5 Privatna kućanstva prema broju članova u Koprivničko-križevačkoj županiji

Ukupni broj privatnih kućanstava	34.404
Jednočlana kućanstva	8.408
Dvočlana kućanstva	8.571
Tročlana kućanstva	6.369
Četveročlana kućanstva	5.181
Peteročlana kućanstva	2.890
Šesteročlana kućanstva	1.704
Sedmeročlana kućanstva	765
Osmeročlana kućanstva	301
Deveteročlana kućanstva	118
Deset i više članova	97
Prosječan broj osoba u kućanstvu	2,90

Izvor: Državni zavod za statistiku; Popis stanovništva 2021.

U razdoblju između dva Popisa stanovništva mijenjala se struktura obitelji te je povećan broj izvanbračnih parova/neformalnih životnih partnera bez djece i s djecom dok je smanjen broj bračnih parova/životnih partnera s djecom i bez djece. U prilog tome govore i podaci o broju sklopljenih i razvedenih brakova koji su se tijekom godina značajno mijenjali. U 2019. godini sklopljeno je 550 brakova, u 2020. godini taj broj opada na 362 sklopljena braka što se može direktno povezati s pandemijom COVID-19, slijedi porast u 2021. i 2022. godini na 442 odnosno 456 sklopljenih brakova da bi 2023. godine njihov broj pao na 395. Smanjen je i broj obitelji koje čine majke s djecom uz istovremeno povećanje broja obitelji koje čine očevi s djecom.

Što se tiče razvoda u 2019. godini zabilježen je 201 razvod, u 2020. godini njihov broj se smanjuje na 114 razvoda, tijekom 2021. godine ponovno dolazi do porasta na 184 razvoda da bi tijekom 2022. i 2023. godine njihov broj pao na 149 odnosno na 131 razvod. Navedeno ukazuje na složenu dinamiku obiteljskih odnosa.

Na području Koprivničko-križevačke županije na dan 16. rujna 2024. godine živi 18.492 osoba s invaliditetom što čini 18,4% ukupnog stanovništva. Od toga broja 53,1% činile su osobe muškog spola i 46,9% osobe ženskog spola⁶. Također, iz navedenih podataka vidljivo je da se udio osoba s invaliditetom na godišnjoj razini kontinuirano povećava te da je najviše osoba s invaliditetom u dobi od

⁶ Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, rujna 2024.

20-64 godine. Prevalencija invaliditeta u Koprivničko-križevačkoj županiji veća je u odnosu na prosjek Republike Hrvatske u dječjoj dobi, u dobnoj skupini radno-aktivnih osoba te u ukupnoj prevalenciji, dok je za dobnu skupinu 65+ malo ispod prosjeka Republike Hrvatske.

Tablica 6 Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama – prevalencija invaliditeta na 100 stanovnika

	Prevalencija invaliditeta (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnoj skupini 0 - 19 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnoj skupini 20 - 64 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnoj skupini 65+ (%)
Koprivničko-križevačka županija	18,4	13,3	13,9	34,8
Republika Hrvatska	17,0	10,8	12,0	34,9

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, rujan 2024.

2.3. Gospodarska kretanja

Prema posljednjim dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod Koprivničko-križevačke županije u 2021. godini iznosio je 1.138.744,00 EUR što čini 1,9% ukupnog BDP-a u Hrvatskoj dok je prosječni BDP po stanovniku iznosio 11.062,00 EUR odnosno 75% prosjeka RH. BDP je porastao u odnosu na prijašnje godine.

U 2023. godini aktivno je bilo ukupno 4.179 gospodarskih subjekata od čega 2.145 trgovačkih društava i 2.034 obrta⁷. Poduzetnici s područja Koprivničko-križevačke županije 2023. godine ostvarili su ukupne prihode od 2,34 mlrd. EUR dok su ukupni rashodi iznosili 2,17 mlrd. EUR. Neto dobit iznosila je 158,85 mil EUR. Oko 25% prihoda bilo je realizirano na inozemnom tržištu.

Produktivnost rada mjerena ukupnim prihodom po zaposlenom iznosila je 120.966,00 EUR, neto dobit po zaposlenom 8.808,00 EUR, a ekonomičnost poslovanja 107,68% čime su se poduzetnici Koprivničko-križevačke županije nalazili na 9. mjestu po ekonomičnosti poslovanja, na sedmom mjestu po neto dobiti po zaposlenom i na 6. mjestu po produktivnosti rada.

Tablica 7 Gospodarski pokazatelji Koprivničko-križevačke županije u 2023. godini

Pokazatelj	
Broj poduzetnika	2.145
Ukupni prihod (mlrd €)	2,34
Dobit nakon poreza (mil €)	170,21
Gubitak nakon poreza (mil €)	11,36
Neto dobit (mil €)	158,85
Ukupni prihod po zaposlenom (€)	120.966,00
Dobit nakon poreza po zaposlenom (000 €)	8,81

⁷ Upravni odjel za gospodarstvo, komunalne djelatnosti i poljoprivredu Koprivničko-križevačke županije: Gospodarstvo Koprivničko-križevalke županije u 2023.

Gubitak nakon poreza po zaposlenom (000 €)	0,59
Neto dobit po zaposlenom (000 €)	

Izvor: Financijska agencija, Upravni odjel za gospodarstvo, komunalne djelatnosti i poljoprivredu Koprivničko-križevačke županije

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku bruto investicije u novu dugotrajnu imovinu u 2023. godini iznosile su 242,6 mil. EUR. Gospodarstvo Koprivničko-križevačke županije kontinuirano ostvaruje pozitivan saldo vanjskotrgovinske razmjene koji je u 2023. godini iznosio 156,2 mil. EUR. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 156% i bila je iznad nacionalnog prosjeka koji je iznosio oko 58%.

Najznačajnije grane djelatnosti u Koprivničko-križevačkoj županiji bile su prerađivačka industrija kao glavna djelatnost koja je ostvarivala 1,12 mlrd. EUR ukupnih prihoda, trgovina na veliko i malo kroz koju se realiziralo 543 mil. EUR prihoda, slijede građevinarstvo sa 277,7 mil. EUR prihoda i poljoprivreda s ukupnim prihodima od 157,4 mil. EUR.

Koprivničko-križevačka županija kontinuirano potiče razvoj malog i srednjeg poduzetništva dodjelom potpora za samozapošljavanje prerađivačkim i deficitarnim djelatnostima, subvencioniranjem kamatnih stopa na kredite poduzetnicima te subvencioniranjem troškova izrade glavnih i/ili izvedbenih projekata za izgradnju gospodarskih građevina, kao i dodjelom potpora male vrijednosti mikro i malim poduzetnicima za poticanje ulaganja u obnovljive izvore energije i opremu što se planira nastaviti i u idućem razdoblju.

U Koprivničko-križevačkoj županiji na dan 31. prosinca 2023. godine 37.992 osobe pripadale su skupini aktivnog stanovništva. Trendovi posljednjih 5 godina pokazuju da je i taj broj oscilirao ovisno o različitim čimbenicima. Broj zaposlenih osoba u stalnom je porastu te je 31. prosinca 2024. godine u Koprivničko-križevačkoj županiji bilo 37.681 zaposlenih osoba. Najviše osoba zaposleno je kod pravnih i fizičkih osoba (34.134 ili 90,5% zaposlenih), slijede ih poljoprivrednici (1.735 ili 4,6% zaposlenih) te obrtnici (1.585 ili 4,2%).

Tablica 8 Struktura aktivnog stanovništva na dan 31. prosinca

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Aktivno stanovništvo	35.936	36.551	36.461	37.340	37.992	39.038
Zaposleni	33.995	34.229	34.771	35.498	36.177	37.681
Pravne i fizičke osobe	30.278	30.530	31.119	31.901	32.591	34.134
Obrtnici	1.176	1.271	1.357	1.427	1.509	1.585
Samostalne profesionalne djelatnosti	277	246	255	236	239	224
Poljoprivrednici	2.263	2.181	2.038	1.932	1.835	1.735
Međunarodne organizacije u inozemstvu i drugo	1	1	2	2	3	3
Nezaposleni	1.941	2.322	1.690	1.842	1.815	1.357

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje; Godišnjak 2024., 2023., 2022., 2021., 2020.; Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Prosječni broj nezaposlenih osoba iz godine iz godinu bilježi lagani pad sa iznimkom u 2020. godini kada je došlo do porasta prosječnog broja nezaposlenih osoba uslijed nastupa gospodarske krize uzrokovane pandemijom COVID-19 virusa. Kretanje broja nezaposlenih osoba osim otvaranja novih radnih mjesta vezano je i uz vanjske migracije stanovništva. Prosječna godišnja stopa nezaposlenosti za Koprivničko-križevačku županiju u 2024. godini je 3,9%, dok je na nivou Republike Hrvatske iznosila 5,3%. Krajem prosinca je na području Koprivničko-križevačke županije evidentirano 1.357 osoba što je manje za 25,2% manje nego u istom razdoblju 2023. godine.

Kada promatramo strukturu nezaposlenih prema spolu treba istaknuti da u 2024. godini žene čine 50,6% ukupnog broja nezaposlenih. Isto tako kada promatramo strukturu dugotrajno nezaposlenih osoba, žene čine većinu odnosno udio od 52,5% te čak 31,8% nezaposlenih žena čeka na zaposlenje duže od godine dana. Kada dugotrajnu nezaposlenost promatramo po dobnim skupinama, najveći udio dugotrajno nezaposlenih bilježi se u dobnj 50-54 godina (16,4%). Što se tiče strukture nezaposlenosti po dobnim skupinama na dan 31. prosinca 2024. godine najviše nezaposlenih bilo je u dobnim skupinama 25-29 godina odnosno 13,3% nezaposlenih, zatim je slijedila dobn skupina 20 – 24 godina s postotkom od 11,2% nezaposlenih te dobn skupina 50-54 godine s postotkom od 11,0%.

U strukturi nezaposlenosti prema razini obrazovanja najviše je bilo nezaposlenih osoba sa završenom srednjom školom za zanimanja u trajanju od 3 godine, KV i VKV radnike (387 osoba ili 28,5%) te završenom osnovnom školom (284 osoba ili 20,9%) dok je najmanje nezaposlenih bilo sa završenom gimnazijom (32 osobe ili 2,4%).

Prema posljednjim dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku za prvo tromjesečje 2025. godine prosječna neto plaća u Koprivničko-križevačkoj županiji iznosila je 1.299,00 EUR dok je prosječna bruto plaća iznosila 1.767,00 EUR. Promatrajući trend kretanja neto i bruto plaća vidljivo je da su plaće u stalnom porastu te da je rast neto i bruto plaće u odnosu na zadnje tromjesečje 2024. godine nešto veći od 5%. Unatoč tome prosjek županije je manji u odnosu na Republiku Hrvatsku gdje je u prvom tromjesečju 2025. godine neto plaća bila 1.418,00 EUR, a bruto plaća 1.968,00 EUR.

U Koprivničko-križevačkoj županiji u prosincu 2024. godine prosječna mirovina za 26.734 korisnika koji su pravo stekli sukladno Zakonu o mirovinskom osiguranju iznosila je 475,67 EUR te je manja u odnosu na državni prosjek koji je iznosio 508,01 EUR. Za 1.670 korisnika mirovine su dodijeljene prema posebnim zakonima, a radi se o djelatnim vojnim osobama, policijskim službenicima i drugim ovlaštenim osobama, hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata te pripadnicima Hrvatskog vijeća obrane. Nastavno na navedeno, u Koprivničko-križevačkoj županiji bilo je ukupno 27.581 umirovljenika u odnosu na 37.761 osiguranika te su na jednog korisnika mirovine dolazila 1,37 osiguranika. Prosjek Republike Hrvatske je tek nešto bolji i iznosi 1:1,39 što također predstavlja nove izazove za budućnost.

Tablica 9 Korisnici mirovina u Koprivničko-križevačkoj županiji i isplaćena prosječna neto mirovina u prosincu 2024. godine

Vrsta mirovine	Temelj za ostvarenje mirovine i prosječni iznos mirovine							
	ZMO	Prosječni iznos	DVO	Prosječni iznos	ZOHBDR	Prosječni iznos	HVO	Prosječni iznos
Najniža mirovina	-	-	-	-	60	569,53	-	-
Starosna	19.603	502,45	150	869,30	14	907,43	-	-
Invalidska	2.843	405,35	185	685,10	919	1.162,82	94	667,36
Obiteljska	4.288	399,86	35	761,05	200	1.247,26	13	534,38
UKUPNO	26.734	435,89	370	771,82	1.193	971,76	107	1.201,74

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; Statističke informacije br. 12/2024., siječanj 2025.

Doplatak za djecu u prosincu 2023. godine koristilo je 5.211 korisnik za 10.511djece, a prosječan iznos obračunanog doplatka iznosio je 57,17 EUR. Nacionalna naknada za starije osobe isplaćena je za 697 korisnika (210 muškaraca i 487 žena) čija je prosječna dob bila 72 godine.

Zakonom o socijalnoj skrbi definirane su sljedeće naknade u sustavu socijalne skrbi: zajamčena minimalna naknada, naknada za troškove stanovanja, naknada za ugrožene kupce energenata, za osobne potrebe, jednokratna naknada, naknada za pogrebne troškove, za redovito studiranje, plaćanje troškova smještaja u učeničkom domu, inkluzivni dodatak, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja i naknada za troškove prijevoza zbog školovanja.

Jedinice lokalne samouprave i Koprivničko-križevačka županija također izdvajaju sredstva za različite novčane naknade s ciljem jačanja socijalne uključenosti stanovništva i smanjenja siromaštva u skladu sa zakonodavnom regulativom i financijskim kapacitetima.

Prema podacima Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije vodeći uzroci smrtnosti u 2022. godini bile su bolesti cirkulacijskog sustava od kojih je umrlo 42,4% osoba, zloćudne novotvorine od kojih je umrlo 20,8% osoba, slijede endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma sa smrtnošću od 8,4% te bolesti probavnog sustava (5,2%) i ozljede, trovanja i posljedice vanjskih uzroka sa smrtnošću od 4,5%⁸.

U dobnoj skupini 0-19 godina najčešći uzroci pobola bile su bolesti dišnog sustava i čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom. Kod osoba u dobi 20-64 godine najčešće bolesti su bile iz skupina čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva, a osobe od 65 više godina najčešće su bolovala od bolesti cirkulacijskog sustava te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva. Također, COVID-19 pandemija također je utjecala na veći broj obolijevanja i povećanje smrtnosti.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku stopa rizika od siromaštva na razini Republike Hrvatske u 2023. godini iznosila je 19,3% dok je na razini Sjeverne Hrvatske taj podatak manji i iznosi 17,7%. Prema posljednjim dostupnim podacima u 2016. godini udio osoba riziku od siromaštva temeljenih na dohotku u Koprivničko-križevačkoj županiji bio je 16,7%. Udio osoba u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti⁹ u Hrvatskoj bio je 20,7%, a na razini Sjeverne Hrvatske navedeni pokazatelj je manji i iznosi 18,6%.

Najvećem riziku od siromaštva izložene su osobe u dobi od 65 ili više godina (34,8%), a najmanjem osobe u dobi od 25 do 54 godine (12,6%). Gledajući prema najčešćem statusu u aktivnosti, najvećem riziku izložene su nezaposlene osobe (45,2%) dok su riziku najmanje izložene zaposlene osobe (5,8%).

Tablica 10. Prava iz socijalne skrbi na dan 31. prosinca 2023. godine

Pravo u socijalnoj skrbi	Područni ured			Ukupno
	Đurđevac	Koprivnica	Križevci	
Zajamčena minimalna naknada	280	662	173	1.115
Samci i kućanstva	151	259	135	545
Pomoć u kući	18	1	52	71
Boravak	27	36	22	85

⁸ Izvor: Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije; Status zdravlja pučanstva Koprivničko-križevačke županije u 2022.

⁹ Pokazatelj koji čine osobe (postotak osoba u ukupnoj populaciji) koje su u riziku od siromaštva ili u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji (oskudici) ili žive u kućanstvu s niskim intenzitetom rada.

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

Smještaj	41	135	72	248
Organizirano stanovanje	12	38	12	62
Smještaj u udomiteljsku obitelj	133	238	159	530

Izvor: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike; Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj u 2023. godini

3. PROCJENA POTREBA U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI: DOSTUPNOST SOCIJALNIH USLUGA I KAPACITETI PRUŽATELJA SOCIJALNIH USLUGA

Procjena potreba za socijalnim uslugama u Koprivničko-križevačkoj županiji provedena je sukladno Pravilniku, čime je osigurano sudjelovanje širokog kruga dionika iz područja socijalne skrbi, ali i sustava zdravstva, obrazovanja i zapošljavanja. Razdoblje tijekom kojeg je provedena analiza je trajalo od veljače do lipnja 2025. godine te su pri tome korišteni različiti alati predviđeni metodologijom u Pravilniku, a što je uključivalo obradu statističkih podataka, provedbu anketiranja različitih dionika, prikupljanje podataka, intervju s ključnim dionicima u Koprivničko-križevačkoj županiji te niz konzultativnih sastanaka sa Savjetom za socijalnu skrb Koprivničko-križevačke županije te drugim dionicima iz sustava socijalne skrbi i zdravstva.

Pri tome su korišteni kao podloge za pojedine dionice prikupljanja podataka i informacija obrasci definirani Pravilnikom te dodatne metodološke upute, a detaljan prikaz provedbe pojedinih alata je prikazan u nastavku:

Obrazac sukladno Pravilniku	Opis provedbe
<p>Obrazac 1 (Popis izvora statističkih podataka za procjenu socijalnih rizika u populaciji) i Obrazac 2 (Procjena broja građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji)</p>	<p>Za potrebe prikupljanja podataka prema uputi iz Obrasca 1 korišteni su sljedeći izvori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Državni zavod za statistiku (DZS), procjena stanovništva sredinom godine, podaci za 2023. godinu - DZS (2023.), Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti - Svjetska banka (2016.), Hrvatska – Ocjena siromaštva za mala područja temeljem potrošnje (Karte siromaštva) - Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj 2024. - DZS, Stanovništvo prema narodnosti po gradovima/općinama, Popis 2021. - Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) Statistički podaci o tražiteljima međunarodne zaštite maloljetnicima bez pratnje prema dobi i spolu zaključno do 31.12.2024. godine - MUP Statistički pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada u 2024. godini - Policijska uprava koprivničko-križevačka - Prikaz strukture KD kazneno pravne zaštite djece i obitelji 2024. - Podaci iz statističkih izvješća područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad u Koprivničko-križevačkoj županiji - Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, podaci Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti za 2024. godinu <p>Temeljem prikupljenih podataka napravljeni su izračuni procjena broja građana u pojedinim rizicima u Koprivničko-križevačkoj županiji prema Obrascu 2, za obje predložene metodologije – prema nacionalnim podacima i prema dostupnim podacima na razini Koprivničko-križevačke županije. Tijekom sastanaka sa Savjetom za socijalnu skrb Koprivničko-križevačke županije predstavljeni su rezultati izračuna temeljem obje metodologije te je za svaki pokazatelj odlučeno koji rezultat će se koristiti, ovisno o procjeni vjerodostojnosti pojedinih podataka u Obrascu 1.</p>

<p>Obrazac 3 (Upitnik za pružatelje socijalnih usluga)</p>	<p>Provedeno je mapiranje pružatelja na području Koprivničko-križevačke županije te je identificirano njih 90 temeljem uvida u registar pružatelja, mapiranjem temeljem saznanja o pružateljima socijalnih usluga prema korisničkim skupinama i uslugama, pružateljima usluga iz sustava zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, pravosuđa te metodom snježne grude. Poziv za sudjelovanje u istraživanju je poslan 26. svibnja 2025. godine putem on-line sustava za istraživanja Limesurvey. Na upitnik za pružatelje socijalnih usluga do 24. lipnja 2025. godine odgovorilo je 58 predstavnika pružatelja od ukupno 86 organizacija koje su činile cjelokupnu populaciju istraživanja, čime je postignuta stopa odaziva od 67%. Podaci o obuhvaćenim korisnicima su se odnosili na 2024. godinu.</p>
<p>Obrazac 4 (Upitnik za područne urede Hrvatskog zavoda za socijalni rad o broju korisnika socijalnih usluga)</p>	<p>Dana 27. svibnja 2025. godine upućeni su pozivi za dostavu podataka od 3 područna ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad na području Koprivničko-križevačke županije (Koprivnica, Križevci i Đurđevac) te su dostavljeni podaci svih područnih ureda. Podaci o obuhvaćenim korisnicima su se odnosili na 2024. godinu.</p>
<p>Obrazac 6 (Anketni upitnik za jedinice lokalne samouprave u Koprivničko-križevačkoj županiji)</p>	<p>Poziv jedinicama lokalne uprave za ispunjavanje upitnika temeljem Obrasca 6 je poslan 8. listopada 2024. godine od strane Koprivničko-križevačke županije, Upravnog odjela za zdravstveno-socijalne djelatnosti. Od 25 jedinica lokalne samouprave, njih 21 je odgovorilo na upitnik (84% stopa odgovora), pri čemu napominjemo da su svi gradovi na području Koprivničko-križevačke županije sudjelovali u istraživanju.</p>
<p>Obrazac 7 (Protokol za intervju s predstavnicima Hrvatskog zavoda za socijalni rad i Obiteljskog centra) Obrazac 8 (Protokol za intervju ili fokusne grupe s predstavnicima korisničkih skupina)</p>	<p>Tijekom svibnja i lipnja 2025. u svrhu istraživanja postojećih usluga, procjene potreba za pojedinim socijalnim uslugama i jačanja kapaciteta pružatelja socijalnih usluga održani su intervjui s predstavnicima svih područnih ureda Službe Koprivničko-križevačke županije Hrvatskog zavoda za socijalni rad te Obiteljskim centrom Područna služba Koprivničko-križevačka. Tijekom lipnja 2025. provedeni su intervjui s predstavnicima pružatelja i korisnika socijalnih usluga na području Koprivničko-križevačke županije kako bi se analiziralo postojeće potrebe kao i ključni izazovi i potrebe za socijalnim uslugama. Sudionici intervjua su identificirani sukladno kategorijama korisničkih skupina i specifičnih rizika s kojima se te korisničke skupine suočavaju te je izrađena baza predstavnika socijalnih, zdravstvenih i drugih ustanova kao i organizacija civilnog društva s područja Koprivničko-križevačke županije. Ukupno je u intervjuiima sudjelovalo 11 predstavnika identificiranih organizacija.</p>

Stručnu podršku Koprivničko-križevačkoj županiji u primjeni navedenih alata pružio je stručni tim izvršitelja ispred Instituta za razvoj tržišta rada. Stručnjaci su naknadno pružili stručnu podršku Savjetu za socijalnu skrb Koprivničko-križevačke županije u izradi cjelokupnog dokumenta Socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

Metodološke poteškoće u primjeni Pravilnika

Slijedom konzultativnih sastanaka koji su održani u svrhu verifikacije dostavljenih podataka stručnjaci su utvrdili niz metodoloških izazova koji su se pojavili prilikom primjene metodologije prikupljanja i obrade podataka sukladno Pravilniku, prije svega vezano za Obrazac 2, 3 i 4, a što se kasnije odražava na izračune prikazane u Obrascu 5. Stoga je nužno u ovom uvodnom poglavlju istaknuti navedena ograničenja, koja treba imati na umu prilikom tumačenja podataka u nastavku dokumenta:

Obrazac 3:

- Obrazac je nadopunjen dodatnim pojašnjenjima i definicijama kako bi se osiguralo adekvatno razumijevanje pojedinih pojmova i naziva usluga. Pri tome se ne može u potpunosti isključiti mogućnost kako pojedini ispitanici nisu adekvatno odgovorili na pojedine kategorije upitnika. Također je upitnik proširen sa kvalitativnim pitanjima vezano za razvojne potrebe u odnosu na kapacitete i suradnju.
- Pojedini ispitanici nemaju razumijevanje što znači postojanje licencije u sustavu socijalne skrbi pa su isti navodili da posjeduju licenciju iako ju ne posjeduju. Navedeno na utječe značajno na rezultat obzirom kako je jedan od ciljeva bila identificirati sve pružatelje usluga (bez obzira na status licenciranja)
- Obrazac 3 prema Pravilniku ne predviđa razlikovanje broja korisnika koji su iz županije za koju se radi analiza i ostalih županija ih kojih dolaze korisnici, što je posebice bitno kod usluge smještaja. Upute i upitnik (kao i Obrazac 4) nadopunjeni su napomenama oko razlikovanja ukupnog broja korisnika i korisnika koji su iz županije koja je predmet analize kako bi se dobili relevantni podaci.
- Nepostojanje jasnih definicija u obrascu što se smatra pod pojedinom uslugom, posebice onima koje se provode u drugim sustavima ili u suradnji s istima, stoga je ispitanicima bilo otežano procijeniti u koju kategoriju njihove usluge spadaju.
- U Obrascu 3 uočena je omaška u izboru mogućih usluga za pojedine ciljane skupine, vezano uz zakonom regulirane usluge. Tako za skupinu žrtva nasilja nije ponuđena socijalna usluga "organizirano stanovanje", iako je ista predviđena Zakonom o socijalnoj skrbi. Također za uslugu „psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji“ za koju se prikupljaju podaci nije predviđena daljnja obrada i procjena prema metodologiji.

Obrazac 5:

- Prilikom obrade podataka nije jasno predviđeno uključivanje podataka HZSR o broju korisnika, tj. izdanih rješenja/uputnica te na koji način se uključuju ili ne uključuju u broj korisnika usluge za procjenu jaza. Stoga je po naravi stvari sa Savjetom usuglašeno u kojim slučajevima se ti podaci pribrajaju u obuhvat korisnika kako bi se dobila što točnija slika stvarnog stanja obuhvata.
- Iskazani bazni podaci o obuhvatu pojedinih usluga proizlaze iz rezultata istraživanja prikazanih u Obrascu 5. Budući da su isti prikupljeni anketom pružatelja koja nije obuhvatila sve pružatelje usluga, kao i druga zapažena ograničenja, treba ih primarno uzeti kao indikativno stanje baznog stanja za računanje obuhvata.

Navedene metodološke poteškoće donekle ograničavaju reprezentativnost i valjanost dobivenih podataka (za sve korisničke skupine) te je učinjen dodatan napor kako bi se određene uočene poteškoće naknadno minimizirale, a podaci verificirali unutar Savjeta za socijalnu skrb, no i dalje postoji određena zadržka u vezi rezultata primjene metodologije sukladno važećem Pravilniku.

Podaci HZSR o temeljnim uslugama

Slijedom prikupljenih podataka oba područnih ureda HZSR na području Koprivničko-križevačke županije temeljem Obrasca 4 utvrđen je sljedeći broj korisnika za sljedeće temeljne usluge HZSR tijekom 2024. godine:

- Prva socijalna usluga: 1.261 korisnika
- Usluga sveobuhvatne procjene i planiranja: 23 korisnika
- Usluga stručne procjene: 11 korisnika koji su se odnosili na djecu s razvojnim rizikom, odstupanjem, teškoćama u razvoju te 5 korisnika osobe s invaliditetom.

Broj korisnika ostalih usluga HZSR su prikazani sukladno Obrascu 5 u narednim poglavljima.

3.1. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku

Procjena broja djece i mladih prema pojedinim rizicima u Koprivničko-križevačkoj županiji dala je sljedeće rezultate, primjenom odgovarajuće metodologije izračuna temeljem Pravilnika:

- **Djeca s teškoćama u razvoju: 2.641** – temeljem podataka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo o broju djece 0 -19 s invaliditetom.
- **Zlostavljanje i zanemarivanje djece (kršenje djetetovih prava): 786** – temeljem podataka područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad u županiji o broju djece čija se prava krše. Procjena broja značajno se razlikuje prema metodologiji za izračun u skladu s nacionalnim podacima u odnosu na podatke na razini županije – 261 dijete u riziku prema nacionalnim podacima u odnosu na 786 djeteta temeljem podataka područnih ureda HZSR-a. Savjet za socijalnu skrb smatra da je takva razlika u procjenama rezultat značajnijeg udjela romske populacije u populaciji županije, odnosno romske djece pogotovo s područja gradova Koprivnice i Đurđevca.
- **Ugroženo mentalno zdravlje: 403** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći Nacionalne podatke: 2,05% sve djece i mladih 0-19. Procjena broja temeljem podataka županijskog zavoda za javno zdravstvo višestruko je veća (1.622 osobe), međutim kako je od županijskog zavoda istaknuto da se dostavljena brojka temelji na broju dijagnoza (što se razlikuje od broja osoba), smatraju kako je nacionalni izračun precizniji i pokazatelj je stvarnih potreba.
- **Djeca u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti: 3.069** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 15% stanovništva u dobi 0 -19 ponderirano s omjerom stope rizika od siromaštva u Koprivničko-križevačkoj županiji (20,3%) i u Republici Hrvatskoj (19,5%)¹⁰.
- **Djeca i mladi s problemima u ponašanju: 250** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 1% djece i mladih u dobi 0-24 godina s problemima u ponašanju. Procjena broja je napravljena temeljem nacionalnih podataka budući da je od strane Savjeta za socijalnu skrb istaknuto da se od strane sudova ne izriču redovito i pravovremeno mjere, te stoga županijski podaci koji se temelje na broju izrečenih mjera ne odražavaju realnu procjenu populacije u potrebi.
- **Djeca i mladi u alternativnim oblicima skrbi izvan obitelji: 33** – temeljem podataka područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad u županiji o broju djece i mladih stavljenih pod skrbništvo (stručni radnik kao skrbnik), broju djece s teškoćama u razvoju u dugotrajnom smještaju ili organiziranom stanovanju te broj mladih zatečenih u skitnji.
- **Maloljetnička trudnoća: 10** – temeljem podataka županijskog zavoda za javno zdravstvo o broju maloljetnih roditelja u Koprivničko-križevačkoj županiji.
- **Djeca i mladi bez pratnje i žrtve trgovanja ljudima: 26** - temeljem podataka Policijske uprave koprivničko-križevačke o broju djece bez pratnje zatečene na području županije.

Koristeći ove izračune populacija u pojedinom riziku kao polazne vrijednosti, napravljena je procjena broja djece i mladih koji su u potrebi za pojedinim socijalnim uslugama kao i uslugama iz drugih sustava. Pri tome su pojedini procijenjeni broj korisnika u potrebi i odgovarajuće usluge prikazane prema rizicima na koje se odnose.

Podaci o procijenjenom broju osoba koji su u potrebi za pojedinom uslugom sučeljen je s podacima pružatelja socijalnih i drugih usluga o broju korisnika kojima su pružili pojedine usluge. Razlikom te dvije vrijednosti utvrđen je jaz u obuhvatu korisnika u potrebi za određenom uslugom. Navedeni izračun

¹⁰ Koriste se podaci za 2016. godinu obzirom na to kako se stopa siromaštva za Koprivničko-križevačku županiju računa temeljem Mape siromaštva iz 2016. godine.

je prikazan u sljedećoj tablici, dok su dodatna pojašnjenja prikazanog rezultata opisana ispod tablice. Prvo su prikazani rezultati analize za skupinu „djeca s teškoćama u razvoju“, a potom za ostale skupine rizika.

Tablica 11 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za djecu s teškoćama u razvoju u Koprivničko-križevačkoj županiji

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - BROJ DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU (DSTUR):				
2.641				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Rana razvojna podrška 0 – 3 g.: 13 % DSTUR (Obuhvaćeno je 70 % djece s teškoćama u dobi 0 – 3 godine)	343	3 (23 ¹¹)	-341 (-320)	1% (7%)
Rana razvojna podrška 4 – 7 g.: 5,85 % DSTUR (Obuhvaćeno je 30 % djece s teškoćama u dobi 4 – 7 godina)	154	13 (96)	-141 (-58)	8% (62%)
Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju 8 – 18 g.: 12,66 % DSTUR (DSTUR u sustavu socijalne skrbi u dobi 7 – 18 bez djece u smještaju i boravku)	256	117	-139	46%
Boravak: 1,91 % DSTUR (Nastoji se nacionalno udvostručiti postojeći broj djece u boravku)	50	2	-48	4%
Smještaj ili organizirano stanovanje: 1,06 % DSTUR (Na temelju postojećih smještajnih kapaciteta)	28	Djeca u domu: 16 ¹² Djeca u udomiteljskoj obitelji: 22 Djeca u organiziranom stanovanju: 4 ¹³ Djeca kod drugih pružatelja: 0 UKUPNO: 42	14	150%
Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja: 3,83 % DSTUR (Usluga je primjerena pri upisu u OŠ)	101	2	-99	2%

¹¹ Prvi broj prikazuje broj korisnika financiran kroz Mrežu pružatelja socijalnih usluga, a broj u zagradi svih korisnika bez obzira na izvor financiranja.

¹² Navedeni korisnici su uslugu realizirali izvan županije.

¹³ Ibid.

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Prilagođeni prijevoz: 2,77 % DSTUR (Prema broju djece u RH sa tjelesnim oštećenjem)	73	0	-73	0%
Privremeni njegovatelj u obitelji radi predaha od skrbi za 6,8 % DSTUR (Prema broju roditelja njegovatelja u sustavu)	180	0	-180	0%
Grupni ili individualni oblici podrške roditeljima njegovateljima 6,8 % DSTUR (Prema broju roditelja njegovatelja u sustavu)	180	2	-178	1%
SOCIJALNE USLUGE U SURADNJI SA DRUGIM SUSTAVIMA				
Logopedska terapija: 11,6 % DSTUR (70 % djece u dobi od 0 do 7 godina s oštećenjem govornoglasovne komunikacije)	306	54	-252	18%
Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik 6,6 % DSTUR (Prema trenutnom broju djece koja koristi uslugu)	174	153	-21	88%

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 1, 2 i 3, obrada autora

U Koprivničko-križevačkoj županiji procijenjeno je da 343 djece s teškoćama u razvoju u dobi od 0 do 3 godine treba uslugu rane razvojne podrške, no trenutno ju koristi samo 23 djece, što rezultira vrlo niskom stopom pokrivenosti od svega 7 %. Za djecu u dobi od 4 do 7 godina procjena pokazuje potrebu za uslugom rane razvojne podrške kod 154 djece, a nju koristi 96 djece, što daje bolju stopu pokrivenosti od 62 %. Oba ova rezultata rezultiraju daleko manjom pokrivenošću usluga ako se gleda samo financiranje iz Mreže. Ovdje je dodatno potrebno naglasiti da se ova procjena potreba zasniva na broju djece s teškoćama, koje je moguće evidentirati u službenim bazama podataka, dok je u skladu čl. 97., stavak 1 Zakona o socijalnoj skrbi ova usluga stručne poticajne pomoći i podrške namijenjena i djeci kod koje je u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju i razvojni rizik, ne samo teškoća, što znači da su potrebe u stvarnosti još daleko veće. Uslugu psihosocijalne podrške za djecu od 8 do 18 godina i njihove obitelji trebalo bi koristiti 256 djece, a trenutno ju koristi 117 djece.

Kada je riječ o boravku, od očekivanih 50 korisnika, uslugu koristi tek dvoje djece, što čini pokrivenost od svega 4 % i upućuje na izrazito nisku dostupnost te usluge. Uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja koristi 42 djece, dok je procijenjena potreba bila 28. U pogledu pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja, od očekivanih 101 korisnika, uslugu koristi samo dvoje djece, čime je ostvarena pokrivenost od svega 2 %.

Uslugu prilagođenog prijevoza, iako bi ju trebalo koristiti 73 djece, podaci pokazuje potpunu odsutnost te usluge na terenu, osim školskog prijevoza koji se ovdje ne uzima u obzir. Slična situacija je i s uslugom privremenog njegovatelja u obitelji radi predaha od skrbi – za koju postoji potreba kod 180 djece – no ni tu nije zabilježen niti jedan korisnik. Uslugu grupne ili individualne podrške roditeljima njegovateljima također bi trebalo koristiti 180 korisnika, no ju koristi svega dvoje roditelja.

Za logopedsku terapiju procijenjeni broj korisnika je 306 djece, a koristi ju 54 djece, što rezultira pokrivenošću od 18 % i značajnim jazom od 252 djece. Najvišu razinu pokrivenosti ima usluga

pomoćnika u nastavi i stručnog komunikacijskog posrednika, koju koristi 153 od očekivanih 174 djece sa stopom pokrivenosti od 88 %.

Tablica 12. Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za djecu i mlade (bez djece s teškoćama u razvoju) u Koprivničko-križevačkoj županiji

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - BROJ DJECE BEZ ODGOVARAJUĆE RODITELJSKE SKRBI I ČIJA SE PRAVA KRŠE: 786				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj (u kriznim situacijama ili u drugim Slučajevima) 23,91 % djece čija se prava krše (Prema trenutnom broju djece za koje je izrečena mjera o stanovanju izvan obitelji)	188	Djeca u domu: 54 Djeca u udomiteljskoj obitelji: 131 Djeca u organiziranom stanovanju: 42 Djeca kod drugih pružatelja: 0 UKUPNO: 227	39	121%
Boravak 17,5 % djece čija su prava prekršena (Za djecu čiji roditelji imaju mjeru stručne pomoći ili intenzivne stručne pomoći u dobi od 7 do 14 g. gdje je 50 % djece motivirano za uslugu)	138	28	-110	20%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj - BROJ DJECE ČIJE JE MENTALNO ZDRAVLJE UGROŽENO: 403				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
<ul style="list-style-type: none"> • Savjetovanje (za sve kategorije djece i mladih) • Psihosocijalno savjetovanje (za sve kategorije djece i mladih) • Psihosocijalna podrška koju su ostvarila djeca (ne uključuje djecu s teškoćama u razvoju i djecu s problemima u ponašanju) 70 % djece čije je mentalno zdravlje ugroženo ostvaruje ukupno navedene usluge koje se mogu zbrojiti	282	Savjetovanje: 567 Psihosocijalno savjetovanje: 49 Psihosocijalna podrška: 4 UKUPNO: 620	338	220%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SU OSIGURANE U ZDRAVSTVENOM SEKTORU				
<ul style="list-style-type: none"> • Psihoedukativni i preventivni programi za mlade: • Programi podrške i preventivni programi za mlade radi suzbijanja ovisnosti: 250 % trenutnog broja djece čije je mentalno zdravlje ugroženo – ukupno za navedene programe	1.007	1.917 19 UKUPNO: 1.936	929	192%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - DJECA U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI: 3.069				

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Socijalno mentorstvo djetetu korisniku zajamčene minimalne naknade 10 % djece u riziku od siromaštva, a čije obitelji su primatelji ZMN-a.	307	6	-301	2%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Info centar za mlade dostupan za barem 50 % djece u riziku od siromaštva	1.534	0	-1.534	0%
Socijalizacijske i razvojne aktivnosti za djecu 27 % djece u riziku od siromaštva	829	20	-809	2%
Pomoć i podrška u obrazovanju za djecu u riziku od siromaštva 40 % djece u riziku od siromaštva (64 447 djece u OŠ je u riziku od siromaštva što je 8,7 % sve djece u dobi 0 – 19 godina, s time da je stopa međugeneracijskog prijenosa 30 % (Istraživanje OBRIRK))	1.227	0	-1.227	0%
Međusektorski program rane prevencije siromaštva i integrirana podrška djetetu u siromaštvu 7 % djece u riziku od siromaštva	215	0	-215	0%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj - DJECA I MLADI S PROBLEMIMA U PONAŠANJU: 250				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj ili organizirano stanovanje (krizni, radi provedbe psihosocijalnog tretmana ili drugi oblik smještaja): 6 % djece s problemima u ponašanju	15	<i>Djeca u domu: 12 Djeca u udomiteljskoj obitelji: 0 Djeca u organiziranom stanovanju: 5 Djeca kod drugih pružatelja: 0 UKUPNO: 17</i>	2	113%
Boravak 30 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	75	11	-64	15%
Psihosocijalna podrška (specifično za djecu i mlade s PUP-om radi provedbe psihosocijalnog tretmana) 20 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	50	34	-16	68%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Individualni socijalno-pedagoški ili savjetodavni rad 15 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	38	60	22	158%

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Grupna i vršnjačka podrška 20 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	50	15	-35	30%
Mentorstvo za mlade s PUP-om 10 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	25	0	-25	0%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - DJECA I MLADI U ALTERNATIVNIM OBLICIMA SKRBI IZVAN OBITELJI: 33				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj ili organizirano stanovanje do 26. godine 50 % djece i mladih usmjereni na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti	17	<i>Djeca i mladi u domu: 3 Djeca i mladi u udomiteljskoj obitelji: 0 Djeca i mladi u organiziranom stanovanju: 5 Djeca i mladi kod drugih pružatelja: 0 UKUPNO: 8</i>	-9	47%
Socijalno mentorstvo radi prestanka usluge smještaja 50 % djece i mladih usmjereni na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti	17	1	-16	6%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Stambeno zbrinjavanje mladih u kriznim situacijama 25 % djece i mladih usmjereni na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti	8	0	-8	0%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - DJECA I MLADI U KRIZNIM SITUACIJAMA (MALOLJETNIČKA TRUDNOĆA, DJECA BEZ PRATNJE I ŽRTVE TRGOVANJA LJUDIMA): 36				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj ili organizirano stanovanje 100 % djeca bez pratnje / djeca žrtve trgovanja ljudima: 20 % maloljetne trudnice:	26 2 UKUPNO: 28	<i>Djeca i mladi u domu: 3 Djeca i mladi u udomiteljskoj obitelji: 58 Djeca i mladi u organiziranom stanovanju: 0 Djeca i mladi kod drugih pružatelja: 1 UKUPNO: 62</i>	34	221%

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 1, 2 i 3, obrada autora

Za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djecu čija se prava krše, procijenjena potreba za smještajem iznosi 188 korisnika, a uslugu koristi ukupno 227 djece u različitim oblicima smještaja. Uslugu boravka, trebalo bi koristiti 138 djece, no trenutno ih je uključeno samo 28, što rezultira pokrivenošću od 20 %.

Kod djece čije je mentalno zdravlje ugroženo, ukupno 282 djece trebalo bi koristiti neku od usluga savjetovanja, psihosocijalnog savjetovanja ili podrške. No, ukupno ih te usluge koristi 620 djece, što daje pokrivenost od 220 %. Kada je riječ o psihoedukativnim i preventivni programi te programi podrške u prevenciji ovisnosti, potreba je procijenjena na 1.007 korisnika. Međutim, usluge koristi čak 1.936 mladih, što daje pokrivenost od 192%.

S druge strane, stanje za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti je izrazito nepovoljno. Od 3.069 djece u riziku, socijalno mentorstvo dobiva tek 6 korisnika, iako bi ga trebalo primati njih 307, što čini pokrivenost od svega 2 %. Info centar za mlade, iako bi trebao biti dostupan za polovicu djece u riziku (1.534), nije dostupan nikome. Socijalizacijske i razvojne aktivnosti, predviđene za 829 djece, obuhvaćaju tek 20 korisnika, što predstavlja pokrivenost od 2 %. Pomoć i podrška u obrazovanju za 1.227 djece potpuno izostaje, kao i programi rane prevencije siromaštva za procijenjenih 215 djece.

Za djecu i mlade s problemima u ponašanju procijenjena potreba za smještajem je 15 korisnika, dok ih je trenutačno smješteno 17, što ukazuje na zadovoljenje potreba. Uslugu boravka koristi 11 od očekivanih 75 korisnika, odnosno 15 %, dok psihosocijalnu podršku koristi 34 djece od očekivanih 50. Individualni socijalno-pedagoški ili savjetodavni rad koristi više djece nego što je procijenjeno (60 naspram 38), što čini pokrivenost od 158 %. S druge strane, grupna i vršnjačka podrška koristi samo 15 od potrebnih 50 korisnika, odnosno 30 %, dok mentorstvo za mlade u potpunosti izostaje.

Za djecu i mlade u alternativnim oblicima skrbi izvan obitelji procijenjeno je da 17 mladih treba uslugu smještaja do 26. godine života. Trenutno ih je obuhvaćeno osmero, što znači da je pokrivenost 47 %. Socijalno mentorstvo u ovom kontekstu koristi samo jedan korisnik, iako je procjena 17 korisnika.

Na kraju, za djecu i mlade u kriznim situacijama – uključujući maloljetne trudnice, djecu bez pratnje i žrtve trgovanja ljudima – očekivana potreba za smještajem je 28 korisnika. Smješteno je 62 djece i mladih, što daje pokrivenost od 221 %.

3.2. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za odrasle od 20 do 64 godine

Procjena broja odraslih podijeljena je u nekoliko podskupina, unutar kojih su dodatno definirani specifični rizici te su rezultati prikazani odvojeno za svaku od ovih skupina rizika:

- Rizici povezani s obiteljskim odnosima i roditeljstvom,
- Rizici povezani sa siromaštvom,
- Rizici u području mentalnog zdravlja,
- Rizici povezani s invaliditetom.

Procjena broja odraslih osoba prema pojedinim rizicima povezanih s navedenim rizicima u Koprivničko-križevačkoj županiji dala je sljedeće rezultate, primjenom odgovarajuće metodologije izračuna temeljem Pravilnika.

Obiteljski odnosi i roditeljstvo

- **Opća prevencija: 226** – temeljem podataka o broju prvorotkinja u županiji na temelju podatka Županijskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Narušeni obiteljski odnosi i ugrožavanje prava djeteta: 453** – temeljem podataka područnih ureda HZSR o broju roditelja protiv kojih su donesene mjere sukladno Obiteljskom zakonu radi kršenja prava djeteta u Koprivničko-križevačkoj županiji. Županijski podaci značajno su veći (453) od izračuna na temelju nacionalnih podataka (254). Prema mišljenju Savjeta za socijalnu skrb korišteni su županijski podaci HZSR-a.
- **Nasilje u obitelji: 104** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 0,18% populacije u dobi 20-64 godina. Podaci županijske policijske uprave koprivničko-križevačke o broju prijavljenih kaznenih djela protiv prava djece i nasilja u obitelji značajno su veći (501) od izračuna na temelju nacionalnih podataka (104). Prema mišljenju Savjeta za socijalnu skrb korišteni su podaci na temelju nacionalnog izračuna.

- **Krizni događaji: 10** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku po formuli 1 obitelj na 10.000 stanovnika.

Siromaštvo

- **Građani u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji: 1.262** - temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 2,1% građana u dobnoj skupini 20-64 ponderirano s omjerom stope rizika od siromaštva u Koprivničkoj-križevačkoj županiji (20,3%) i u Republici Hrvatskoj (19,5%)¹⁴.
- **Socijalno isključeni korisnici zajamčene minimalne naknade: 204** - temeljem podataka područnih ureda HZSR o broju korisnika ZMN-a, a koji su nezaposleni i radno sposobni.
- **Građani u prehrambenoj deprivaciji: 2.255** - temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 2,8% građana u dobnoj skupini 0-64 ponderirano s omjerom stope rizika od siromaštva u Koprivničkoj-križevačkoj županiji (20,3%) i u Republici Hrvatskoj (19,5%)¹⁵.
- **Građani u riziku od beskućništva: 54** - temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 0,09% građana u dobnoj skupini 20-64 ponderirano s omjerom stope rizika od siromaštva u Koprivničkoj-križevačkoj županiji (20,3%) i u Republici Hrvatskoj (19,5%)¹⁶

Mentalno zdravlje

- **Opća prevencija radi zaštite mentalnog zdravlja: 7.098** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 12,3% građana u dobnoj skupini 20 – 64. Procjena broja temeljem podataka županijskog zavoda za javno zdravstvo višestruko je veća (13.514 osoba), međutim kako je od županijskog zavoda istaknuto da se dostavljena brojka temelji na broju dijagnoza (što se razlikuje od broja osoba), smatraju kako je nacionalni izračun precizniji i pokazatelj je stvarnih potreba. Prema mišljenju Savjeta za socijalnu skrb korišteni su podaci na temelju nacionalnog izračuna.
- **Građani sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja: 433** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 0,75% građana u dobnoj skupini 20 – 64. Procjena broja temeljem podataka županijskog zavoda za javno zdravstvo višestruko je veća (1.371 osoba), međutim kako je od županijskog zavoda istaknuto da se dostavljena brojka temelji na broju dijagnoza (što se razlikuje od broja osoba), smatraju kako je nacionalni izračun precizniji i pokazatelj je stvarnih potreba. Prema mišljenju Savjeta za socijalnu skrb korišteni su podaci na temelju nacionalnog izračuna.
- **Građani suočeni s ovisnostima o alkoholu, drogama i kockanju: 1.091** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 1% populacije u dobi 20-64 radi patološkog kockanja, 0,41% populacije u dobi 20-64 radi konzumacije psihoaktivnih tvari, 0,48% populacije u dobi 20-64 radi konzumacije alkohola. Broj populacije temeljem podataka županijskog zavoda za javno zdravstvo višestruko je manji (248 osoba) od procjene temeljem izračuna koristeći nacionalne podatke (1.091), međutim kako je od ZZJZ istaknuto u pojašnjenju, dostavljeni broj temelji na broju dijagnoza (što se razlikuje od broja osoba), smatraju kako je nacionalni izračun precizniji i pokazatelj je stvarnih potreba. Prema mišljenju Savjeta za socijalnu skrb korišteni su podaci na temelju nacionalnog izračuna.
- **Odrasle osobe s mentalnim oštećenjem: 488** - temeljem podataka područnih ureda HZSR o broju odraslih osoba pod skrbištvom u Koprivničko-križevačkoj županiji u dobi 20-64 godine. Procjena broja temeljem županijskih podataka područnih ureda HZSR (488) veća je od podataka

¹⁴ Koriste se podaci za 2016. godinu obzirom na to kako se stopa siromaštva za Koprivničko-križevačku županiju računa temeljem Mape siromaštva iz 2016. godine.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid.

temeljem nacionalnog izračuna (289). U navedenoj brojci HSZR dijelom su uključene i osobe s invaliditetom s intelektualnim teškoćama budući da neki područni uredi nisu bili u mogućnosti izdvojiti podatke. Prema mišljenju Savjeta za socijalnu skrb korišteni su podaci na područnih ureda HZRS.

Invaliditet

- **Osobe s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi u dobi 18-65: 1.357** - temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 2,03% građana u dobi 20-64 godina, ponderirano s omjerom prevalencije invaliditeta u dobi 20-65g. u županiji/prevalencija invaliditeta u dobi 20-65g. u RH. Županijski podaci Hrvatskog zavoda za socijalni rad o broju osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi u dobi 18 – 65 godina (isključujući korisnike sa psihozama i poremećajima osobnosti) značajno su veći (3.004 osobe) u odnosu na podatke temeljem nacionalnog izračuna (1.357 osoba). Savjet za socijalnu skrb procjenjuje da je značajno veći broj osoba s invaliditetom u sustavu HZSR-a radi mjere inkluzivnog dodatka, radi čega je odlučeno da se koriste podaci temeljem nacionalnog izračuna.
- **Udio građana u potrebi za uslugama osobne asistencije: 203** – temeljem izračuna 2,5% odraslih osoba s invaliditetom na području Koprivničko-križevačke županije
- **Udio građana u potrebi za uslugama podrške u zapošljavanju – osobe s invaliditetom: 52** - temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 0,09% građana u dobi 20-64g.

Koristeći ove izračune populacija u pojedinim riziku kao polazne vrijednosti, napravljena je procjena broja odraslih koji su u potrebi za pojedinim socijalnim uslugama kao i uslugama iz drugih sustava. Pri tome su pojedini procijenjeni broj korisnika u potrebi i odgovarajuće usluge prikazane prema rizicima na koje se odnose.

Podaci o procijenjenom broju osoba koji su u potrebi za pojedinom uslugom sučeljen je s podacima pružatelja socijalnih i drugih usluga o broju korisnika kojima su pružili pojedine usluge. Razlikom te dvije vrijednosti utvrđen je eventualni jaz u obuhvatu korisnika u potrebi za određenom uslugom. Navedeni izračun je prikazan u sljedećoj tablici, dok su dodatna pojašnjenja prikazanog rezultata opisana ispod tablice. Rezultati analize su prikazani zasebno za pojedine skupine rizika.

Tablica 1133 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za odrasle u rizicima povezanim s obiteljskim odnosima i roditeljstvom u Koprivničko-križevačkoj županiji

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - OPĆA PREVENCIJA: 226				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
0,7 % građana u dobi 20 – 64 g. za sljedeće dvije usluge: Podrška i pomoć tijekom tranzicije u roditeljstvo (individualni, grupni i psihoedukativni programi): Grupe podrške roditeljima s malom djecom (škola za roditelje i drugo):	404	11 11 UKUPNO: 22	-382	5%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - SAVJETOVANJE I PODRŠKA OBITELJIMA: 453				

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Savjetovanje za odrasle osobe do 64 godine 1,85 % građana 20 – 64 g.	1.068	357	-711	33% ¹⁷
Psihosocijalno savjetovanje za odrasle osobe do 64 godine (individualno, grupno ili obiteljsko): Obiteljska medijacija koja nije vezana za postupak razvoda braka: 2,34 % građana 20 – 64 g.	1.350	147	-1.203	11%
Psihosocijalna podrška obiteljima zbog obiteljskih i drugih rizika (bolest, siromaštvo, ovisnosti, invaliditet i drugo) 1,53 % građana 20 – 64 g.	883	155	-728	18%
Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja 0,3 % populacije u dobi 20 – 64 godina	173	3	-170	2%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - NASILJE U OBITELJI: 104				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj 20 % trenutnog broja žrtvi nasilja	21	13	-8	62%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
SOS telefon za žrtve nasilja 300 % trenutnog broja žrtvi nasilja	312	45	-267	14%
Besplatna primarna/ sekundarna pravna pomoć 150 % trenutnog broja žrtvi nasilja	156	60	-96	38%
Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju 50 % trenutnog broja žrtvi nasilja	52	10	-42	19%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - KRIZNI DOGAĐAJI: 10				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj ili organizirano stanovanje za majke s djecom 1 smještajni kapacitet na 10 000 stanovnika	10	0	-10	0%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Privremeno stambeno zbrinjavanje obitelji pogođene krizama i katastrofama 1 stambena jedinica na 10 000 stanovnika	10	0	-10	0%

¹⁷ Podaci ne uključuju PU HZSR Koprivnica jer iste nije bilo moguće razlučiti od prve socijalne usluge.

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 1, 2 i 3, obrada autora

U području opće prevencije, koje uključuje podršku i pomoć tijekom tranzicije u roditeljstvo te grupe podrške roditeljima s malom djecom, identificirana je potreba za ukupno 404 korisnika. Međutim, obje usluge koristi svega 22 osobe, što čini izuzetno nisku stopu pokrivenosti od samo 5 %.

U segmentu savjetovanja i podrške obiteljima, potreba za savjetovanjem odraslih osoba procijenjena je na 1.068 korisnika, dok uslugu koristi 357 osoba, što daje razinu pokrivenosti od 33 %. Psihosocijalno savjetovanje i obiteljska medijacija bilježe još nižu razinu dostupnosti – od očekivanih 1.350 korisnika, uslugu koristi samo 147 osoba, što čini pokrivenost od 11 %. Psihosocijalna podrška obiteljima zbog različitih rizika kao što su bolest, siromaštvo ili invaliditet predviđena je za 883 korisnika, a koristi ju 155 osoba, odnosno 18 %. Posebno zabrinjava izrazito niska dostupnost psihosocijalnog tretmana radi prevencije nasilničkog ponašanja, s obzirom na to da ga koristi samo troje od 173 očekivanih korisnika, što predstavlja pokrivenost od svega 2 %.

Kada je riječ o uslugama vezanima za nasilje u obitelji, procjena je da bi smještaj trebalo osigurati za 21 osobu, a trenutno je smješteno njih 13, što daje pokrivenost od 62 %. SOS telefon za žrtve nasilja, unatoč velikoj potrebi od 312 korisnika, koristi samo 45 osoba, što čini stopu pokrivenosti od 14 %. Slično tome, besplatna primarna i sekundarna pravna pomoć dostupna je za 60 korisnika od planiranih 156 (pokazatelj pokrivenosti 38 %), dok pomoć u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju koristi svega 10 osoba, iako bi uslugu trebalo primati njih 52 (19 % pokrivenosti).

U kontekstu kriznih događaja, podaci nisu evidentirani, no isto ne ukazuje na nedostupnost istih već činjenicu kako nije postojala potreba za ovim uslugama.

Tablica 1144 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za odrasle u rizicima povezanim sa siromaštvom u Koprivničko-križevačkoj županiji

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - GRAĐANI U TEŠKOJ MATERIJALNOJ I SOCIJALNOJ DEPRIVACIJI: 1.262				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI I DRUGIH SUSTAVA (ZDRAVSTVO, PRAVOSUĐE I ZAPOŠLJAVANJE)				
Podrška u zapošljavanju 50% građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	631	180	-451	29%
Besplatna pravna pomoć 30% građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	378	96	-282	25%
Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala 10% građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	126	398	272	316%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - SOCIJALNO ISKLJUČENI KORISNICI ZAJAMČENE MINIMALNE NAKNADE: 204				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Socijalno mentorstvo za odrasle primatelje ZMN-a, osobe koje izlaze iz ustanova ili penalnog sustava ili druge osobe u riziku od socijalne isključenosti 100 % radno sposobnih nezaposlenih primatelja ZMN-a	204	110	-94	54%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - GRAĐANI U PREHRAMBENOJ DEPRIVACIJI: 2.255				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica 50 % građana u prehrambenoj deprivaciji	1.127	851	-276	76%
Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka (koji nisu obuhvaćeni uslugom pomoć u kući) 50 % građana u prehrambenoj deprivaciji	1.127	132	-995	12%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - GRAĐANI U RIZIKU OD BESKUĆNIŠTVA: 54				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj ili organizirano stanovanje 60 % građana u riziku od beskućništva	32	Prenočište: 0 Prihvatište: 0 U domu socijalne skrbi: 0 Organizirano stanovanje: 2 Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji: 0 UKUPNO: 2	-30	6%
Boravak 20 % građana u riziku od beskućništva	11	0	-11	0%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Dnevni centar za podršku i informiranje 200 % građana u riziku od beskućništva	108	0	-108	0%
Stambeno zbrinjavanje osoba u riziku od beskućništva 30 % građana u riziku od beskućništva	16	0	-16	0%

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrascia 1, 2 i 3, obrada autora

Za građane u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji, značajan je broj procijenjenih potreba koje u velikoj mjeri ostaju nezadovoljene. U području podrške u zapošljavanju, od očekivanih 631 korisnika, uslugu koristi svega 180 osoba, što čini pokrivenost od 29%. Besplatnu pravnu pomoć prima 96 korisnika, iako bi je trebalo koristiti njih 378, što daje stopu pokrivenosti od 25%. Iznimka u ovom dijelu sustava je usluga posudionice i servisiranja ortopedskih i medicinskih pomagala, koju koristi čak 398

osoba naspram očekivanih 126 korisnika, što rezultira izrazito visokom pokrivenošću od 316% – moguće i zbog korištenja od strane šire populacije izvan procijenjenog broja korisnika u riziku.

Za socijalno isključene korisnike zajamčene minimalne naknade (ZMN), predviđena je potreba za socijalnim mentorstvom za svih 204 radno sposobnih nezaposlenih korisnika. Uslugu koristi 110 osoba, što rezultira relativno visokom stopom pokrivenosti od 54%, no i dalje postoji značajan broj – 94 osobe – kojima je takva podrška potrebna, a nije dostupna.

Kada je riječ o građanima u prehrambenoj deprivaciji, socijalna samoposluga i podjela namirnica pokriva 851 od 1.127 potrebnih korisnika, što čini visoku pokrivenost od 76 %. Međutim, usluga pučke kuhinje i dostave gotovih obroka, koja je također predviđena za 1.127 osoba, dostupna je samo za njih 132, tj. stopa pokrivenosti iznosi tek 12%.

Građani u riziku od beskućništva čine osobito ranjivu skupinu, no gotovo u potpunosti su izvan dosega sustava socijalne skrbi. Smještaj ili organizirano stanovanje koristi samo dvoje korisnika, iako bi uslugu trebalo primati 32 osobe, što čini stopu pokrivenosti od svega 6 %. Usluga boravka niti ostale usluge za ovu skupinu nisu u provedbi.

Tablica 1155 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za odrasle u rizicima povezanim s mentalnim zdravljem u Koprivničko-križevačkoj županiji

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - GRAĐANI S RIZICIMA MENTALNOG ZDRAVLJA: 7.098				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR				
Univerzalna prevencija 100 % građana s teškoćama mentalnog zdravlja	7.098	11	-7.087	0%
Selektivna prevencija 40 % građana s teškoćama mentalnog zdravlja	2.839	39	-2.800	1%
Indicirana prevencija 10 % građana s teškoćama mentalnog zdravlja	710	0	-710	0%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - GRAĐANI SA ZNAČAJNIJIM TEŠKOĆAMA MENTALNOG ZDRAVLJA: 433				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR				
Programi socijalnog uključivanja ovisnika i osoba s teškoćama mentalnog zdravlja u zajednici 60 % građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	260	0	-260	0%
Organizirane kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti strukturiranog provođenja slobodnog vremena 20 % građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	87	0	-87	0%
Grupe podrške i vršnjačka podrška za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja 20 % građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	87	0	-87	0%

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Grupe podrške za članove obitelji osoba s teškoćama mentalnog zdravlja 20 % građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	87	0	-87	0%
Krizne intervencije i prva psihološka pomoć 15 % građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	65	0	-65	0%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - GRAĐANI SUOČENI S OVISNOSTIMA O ALKOHOLU, DROGAMA I KOCKI: 1.091				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR				
Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o kockanju 20 % građana koji imaju rizik patološkog kockanja.	115	0	-115	0%
Programi smanjenja štete za ovisnike (harm reduction) 100 % građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim psihoaktivnim tvarima	237	0	-237	0%
Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o drogi 70 % građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim psihoaktivnim tvarima	166	0	-166	0%
Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o alkoholu 70 % građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim uzimanjem alkohola	194	59	-135	30%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - ODRASLE OSOBE S MENTALNIM OŠTEĆENJEM I OVISNICI: 488				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje 30 % odraslih osoba pod skrbništvom	146	Organizirano stanovanje: 30 Dom socijalne skrbi: 105 Udruga/vjerska zajednica: 0 Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji: 94 UKUPNO: 229	83	157%
Boravak 20 % odraslih osoba pod skrbništvom	98	0	-98	0%
<ul style="list-style-type: none"> Socijalno mentorstvo: Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim oštećenjem po zakonu o socijalnoj skrbi: Vođenje slučaja (case management) iz zdravstvenog sustava: 15 % odraslih osoba pod skrbništvom	73	50 147 0 UKUPNO: 197	124	270%

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 1, 2 i 3, obrada autora

Za građane s rizicima mentalnog zdravlja, unatoč procijenjenoj potrebi od 7.098 osoba, usluge univerzalne, selektivne i indicirane prevencije izrazito su nedostupne. Univerzalnu prevenciju koristi samo 11 osoba, dok selektivnu prevenciju koristi 39 osoba.

Za građane sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja, od ukupno 433 procijenjenih korisnika, nijedna nije korisnik programa socijalnog uključivanja, organiziranih slobodnih aktivnosti, grupa podrške za osobe i njihove obitelji ili kriznih intervencija.

Građani suočeni s ovisnostima o alkoholu, drogama i kocki također su izrazito nepokriveni uslugama. Terapijske grupe za ovisnike o kocki i drogama te programi smanjenja štete se ne provode, iako se rad s ovisnošću o kocki i drogi provodi u određenom opsegu kroz individualni rad. Jedina djelomično dostupna usluga su terapijske grupe za ovisnike o alkoholu, koje koristi 59 osoba, što pokriva svega 30 % procijenjenih potreba.

U kontekstu odraslih osoba s mentalnim oštećenjem i ovisnika koji su pod skrbništvom, situacija je nešto povoljnija u području smještaja. Od predviđenih 146 korisnika, uslugu koristi 229 osoba, što znači da su kapaciteti smještaja premašili procjene, s pokrivenošću od 157 %. Nasuprot tome, usluga boravka, predviđena za 98 korisnika, nije dostupna nijednoj osobi. Što se tiče usluga socijalnog mentorstva, psihosocijalne podrške i vođenja slučaja iz zdravstvenog sustava, uslugu koristi ukupno 197 osoba, iako je procjena bila za 73 korisnika. Time je ostvarena pokrivenost od čak 270 %.

Tablica 1166 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za odrasle u rizicima povezanim s invaliditetom u Koprivničko-križevačkoj županiji

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 – 65 godina (bez korisnika sa mentalnim oštećenjem):				
1.357				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje 6 % osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi	81	<i>Organizirano stanovanje: 32 Dom socijalne skrbi: 44 Udruga/vjerska zajednica: 0 Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji: 75</i> UKUPNO: 151	70	186%
Boravak 8 % osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi	109 ¹⁸	105	-4	96%
Pomoć u kući 8 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	109	<i>Koliko je ukupno korisnika pomoći u kući: 217 Koliko korisnika ima organiziranje</i>	110	201%

¹⁸ Članovi Savjeta za socijalnu skrb KKŽ su istaknuli kako je zadnjim izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi od 01.04.2025.g. (članak 105.st.2) propisano da osobe smještene u udomiteljskim obiteljima mogu biti korisnici boravka što će utjecati na povećanje potrebe za boravkom, stoga se smatra kako navedeni izračun očekivanog broja korisnika ne odgovara stvarnim trenutnim, ali i budućim potrebama, koje su već sada značajno veće.

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
		<i>prehrane u sklopu usluge: 2</i> UKUPNO: 219		
<p>Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom ili socijalno mentorstvo po Zakonu o socijalnoj skrbi ili druge terapijske i rehabilitacijske usluge koje se pružaju projektno kroz sustav socijalne skrbi ili u sektoru zdravstva (primjerice terapijsko jahanje, terapije potpomognute životinjama, radna terapija, druge terapijske usluge)</p> <p>40 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi</p>	543	<p><i>Broj korisnika psihosocijalne podrške osoba s invaliditetom: 11</i></p> <p><i>Broj korisnika usluge socijalnog mentorstva: 30</i></p> <p><i>Druge terapijske/rehabilitacijske usluge: 112</i></p> <p>UKUPNO: 153</p>	-390	28%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Specijalizirani prijevoz i pratnja 50 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	678	198	-480	29%
Dojavni sustavi u krizama 50 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	678	0	-678	0%
Cjelodnevna skrb i njega u kući 3 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	41	0	-41	0%
Privremeni njegovatelj u obitelji 10 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	136	0	-136	0%
USLUGA OSOBNE ASISTENCIJE				
Usluga osobne asistencije 2,5 % svih osoba s invaliditetom prema podacima HZJZ-a u Koprivničko-križevačkoj županiji	203	<p><i>Usluga osobnog asistenta: 168</i></p> <p><i>Usluga komunikacijskog posrednika: 2</i></p> <p><i>Usluga videćeg pratitelja: 40</i></p> <p>UKUPNO: 210</p>	7	103%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA RADA I ZAPOŠLJAVANJA				
Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju 10 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	300	187	-113	62%

<i>% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom</i>	<i>Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)</i>	<i>Postojeći broj korisnika usluga</i>	<i>Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika</i>	<i>Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama</i>
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji- Broj osoba s intelektualnim teškoćama evidentiranih kroz sustav socijalne skrbi (HZSR):				
578				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA RADA I ZAPOSŁJAVANJA				
Radni asistent OSI 30 % osoba s intelektualnim teškoćama u radno aktivnoj dobi u sustavu socijalne skrbi	173	0	-173	0%
EDUKACIJE ZA PRUŽATELJE USLUGA				
Tečajevi znakovnog jezika Godišnje uključivanje barem 10 novih stručnjaka	10	0	-10	0%

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 1, 2 i 3, obrada autora

Za odrasle osobe s invaliditetom u dobi od 18 do 65 godina koje su evidentirane u sustavu socijalne skrbi, ukupno ih je 1.357., usluga smještaja i organiziranog stanovanja dostupna je za 151 osobu, što je znatno više od procijenjene potrebe za 81 korisnikom. To ukazuje na visoku razinu dostupnosti smještajnih kapaciteta s pokrivenošću od 186 %. Usluga boravka predviđena je za 109 korisnika i koristi ju 105 osoba, čime je ostvarena gotovo potpuna pokrivenost od 96 %. Također, pomoć u kući koristi 219 osoba, naspram očekivanih 109, što čini pokrivenost od 201 %.

S druge strane, u području terapijskih i rehabilitacijskih usluga slika je znatno nepovoljnija. Od potrebnih 543 korisnika, psihosocijalnu podršku, socijalno mentorstvo ili druge specijalizirane oblike terapija koristi samo 153 osoba, što znači da procijenjenih 390 korisnika nije obuhvaćen.

Specijalizirani prijevoz i pratnja koristi 198 osoba, iako je potreba procijenjena za 678, što rezultira pokrivenošću od samo 29 %. Usluge dojavnih sustava u krizama, kao i usluga privremenog njegovatelja u obitelji, nisu dostupne niti jednom korisniku, iako je potreba za svaku od tih usluga identificirana kod više stotina osoba. Za cjelodnevnu skrb i njegu u kući nije evidentirano korištenje usluge.

Usluga osobne asistencije jedina je koja pokazuje visoku razinu dostupnosti – koristi je ukupno 210 osoba, iako je procijenjena potreba bila za 203, što čini pokrivenost od 103 %.

U kontekstu uključivanja osoba s invaliditetom u zapošljavanje, podršku u stjecanju kvalifikacija i zaposlenju koristi 187 osoba, što je pokrivenost od 62 % u odnosu na procijenjenih 300 korisnika.

3.3. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za starije osobe iznad 65 godina

Procjena broja osoba starije životne dobi od 65 godina prema pojedinim rizicima u Koprivničko-križevačkoj županiji dala je sljedeće rezultate, primjenom odgovarajuće metodologije izračuna temeljem Pravilnika:

- **Starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti: 2.501** - temeljem podataka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo o prevalenciji invaliditeta u starijoj dobi (osobe iznad 65 godina) te od toga broja 32,4% starijih osoba koje su u riziku od siromaštva. Procjena broja značajno se razlikuje prema metodologiji za izračun u skladu s nacionalnim podacima (1.491 osoba) u odnosu na podatke temeljem županijskog izračuna (2.501 osoba).
- **Starije osobe narušena mentalnog zdravlja: 1.544** – temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 6,9% starijih od 65 godina. Procjena broja temeljem

podataka županijskog zavoda za javno zdravstvo višestruko je veća (3.424 osoba), međutim kako je od županijskog zavoda istaknuto da se dostavljena brojka temelji na broju dijagnoza (što se razlikuje od broja osoba), smatraju kako je nacionalni izračun precizniji i pokazatelj je stvarnih potreba. Prema mišljenju Savjeta za socijalnu skrb korišteni su podaci na temelju nacionalnog izračuna.

- **Starije osobe oboljele od demencije: 372** - temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 1,66% starijih od 65 godina. Procjena broja temeljem podataka županijskog zavoda za javno zdravstvo višestruko je veća (910 osoba), međutim kako je od županijskog zavoda istaknuto da se dostavljena brojka temelji na broju dijagnoza (što se razlikuje od broja osoba), smatraju kako je nacionalni izračun precizniji i pokazatelj je stvarnih potreba. Prema mišljenju Savjeta za socijalnu skrb korišteni su podaci na temelju nacionalnog izračuna.
- **Njegovateljski stres i podrška obiteljima: 286** - temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 1,28% starijih osoba ima njegovatelja ili člana obitelji kojemu je potrebna podrška.
- **Terminalno bolesne osobe: 1.197** - temeljem metodologije izračuna u Pravilniku koristeći nacionalne podatke: 1,2% ukupnog stanovništva.

Koristeći ove izračune populacija u pojedinim riziku kao polazne vrijednosti, napravljena je procjena broja starijih osoba iznad 65 godina koje su u potrebi za pojedinim socijalnim uslugama kao i uslugama iz drugih sustava. Pri tome su pojedini procijenjeni broj korisnika u potrebi i odgovarajuće usluge prikazane prema rizicima na koje se odnose.

Podaci o procijenjenom broju osoba koji su u potrebi za pojedinom uslugom sučeljen je s podacima pružatelja socijalnih i drugih usluga o broju korisnika kojima su pružili pojedine usluge. Razlikom te dvije vrijednosti utvrđen je jaz u obuhvatu korisnika u potrebi za određenom uslugom. Navedeni izračun je prikazan u sljedećoj tablici, dok su dodatna pojašnjenja prikazanog rezultata opisana ispod tablice.

Tablica 1177 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za starije osobe u Koprivničko-križevačkoj županiji

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - STARIJE OSOBE SNIŽENIH FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI: 2.501				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane 29 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	725	204	-521	28%
Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane 29 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	725	1.537	812	212%
Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe 37 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	925	Smještaj u domu: 1.108 Smještaj koji organizira vjerska zajednica/udruga: 0 Smještaj kod fizičke osobe ili	388	142%

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
		udomiteljske obitelji: 205 Organizirano stanovanje: 0 UKUPNO: 1.313		
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe 29 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	725	289	-436	40%
Alarmni dojavni sustav za starije osobe (npr. SOS narukvice) 41 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	1026	75	-951	7%
Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku 8 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	200	0	-200	0%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA				
(Zdravstvena) njega u kući 29 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	725	1.197	472	165%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - STARIJE OSOBE NARUŠENA MENTALNOG ZDRAVLJA: 1.544				
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Boravak 30 % starijih osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	463	48	-415	10%
Savjetovanje ili psihosocijalno savjetovanje ili psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi 20 % starijih osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	309	Savjetovanje: 58 Psihosocijalno savjetovanje: 0 Psihosocijalna podrška: 0 UKUPNO: 58	-251	19%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI KROZ SEKTOR CIVILNOG DRUŠTVA				
Klub/centar za druženje starijih osobe 50 % starijih osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	772	629	-143	81%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - STARIJE OSOBE OBOLJELE OD DEMENCIJE: 372				
DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA				
Kontinuirana njega u kući za oboljele od demencije 30 % starijih oboljelih od demencije	111	0	-111	0%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - BROJ STARIJIH OSOBA KOJE IMAJU NJEGOVALTELJE KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA: 286				

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI				
Savjetovanje obitelji ili psihosocijalno savjetovanje obitelji ili psihosocijalna podrška članovima obitelji / skrbnicima / njegovateljima starije osobe 100 % starijih osoba koji imaju njegovatelja kojima je potrebna podrška	286	Savjetovanje: 175 Psihosocijalno savjetovanje: 0 Psihosocijalna podrška: 2 UKUPNO: 177	-109	62%
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
Privremeni/povremeni smještaj radi predaha od skrbi 30 % starijih osoba koji imaju njegovatelja /skrbnika kojima je potrebna podrška	86	0	-86	0%
Usluga privremene njege u kući radi predaha od skrbi 70 % starijih osoba koji imaju njegovatelja /skrbnika kojima je potrebna podrška	201	0	-201	0%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - TERMINALNO BOLESNE OSOBE: 1.197				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA				
Palijativna skrb u kući 80 % korisnika u potrebi za palijativnom skrbi	958	133	-825	14%
Stacionarna palijativna skrb 20 % korisnika u potrebi za palijativnom skrbi	239	72	-167	30%

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 1, 2 i 3, obrada autora

Za starije osobe sa sniženim funkcionalnim sposobnostima, pomoć u kući koja uključuje prehranu koristi samo 204 od očekivanih 725 korisnika, što predstavlja nisku stopu pokrivenosti od 28%. S druge strane, pomoć u kući bez uključene prehrane koristi znatno više korisnika nego što je procijenjeno kao potrebno – njih 1.537 prema 725, odnosno 212% pokrivenosti. Smještaj koristi ukupno 1.313 osoba, što je iznad procijenjene potrebe (925).

Organizirani prijevoz i pratnju koristi tek 289 starijih osoba, dok je potreba procijenjena na 725 korisnika, što znači da 60% korisnika ostaje nepokriveno. Još izraženiji jaz prisutan je kod alarmnih dojavnih sustava, koje koristi samo 75 osoba, a potrebni su za više od 1.000 – stopa pokrivenosti je svega 7%. Zdravstvena njega u kući koristi 1.197 korisnika, što je čak 165% procijenjene potrebe.

Za starije osobe s narušenim mentalnim zdravljem, boravak koristi 48 osoba od potrebnih 463, s pokrivenošću od svega 10%. Savjetodavne i psihosocijalne usluge dostupne su za 58 korisnika od potrebnih 309, što čini 19 % pokrivenosti. Najbolje rezultate pokazuje usluga kluba ili centra za druženje starijih osoba, koju koristi 629 osoba naspram očekivanih 772, s visokih 81% pokrivenosti.

Starije osobe koje imaju njegovatelje također su suočene s ograničenim pristupom podršci. Od očekivanih 286 korisnika, savjetovanje i psihosocijalne usluge koristi 177 osoba, što čini 62 % pokrivenosti. Međutim, usluge privremenog smještaja i privremene njege u kući, koje služe kao predah za njegovatelje, nisu dostupne nijednoj osobi, iako bi ih ukupno trebalo koristiti 287 osoba.

Na području palijativne skrbi, situacija je također zahtjevna. Palijativnu skrb u kući koristi 133 korisnika, iako je identificirana potreba za 958, s pokrivenošću od tek 14 %. Stacionarnu palijativnu skrb koristi 72 osobe, naspram očekivanih 239, što čini pokrivenost od 30 %.

3.4. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine

Procjena broja osoba koje spadaju u skupinu izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom kao i pripadnike romske nacionalne manjine prema pojedinim rizicima u Koprivničko-križevačkoj županiji dala je sljedeće rezultate, primjenom odgovarajuće metodologije izračuna temeljem Pravilnika:

- **Udio Roma u županiji: 1.052** - temeljem podataka iz Popisa stanovništva 2021. o broju Roma u Koprivničko-križevačkoj županiji.
- **Izbjeglice i osobe pod međunarodnom zaštitom: 211** – temeljem broja osoba pod međunarodnom zaštitom te broj raseljenih osoba iz Ukrajine koji imaju prijavljeni boravak na području županije.

Koristeći ove izračune populacija u pojedinom riziku kao polazne vrijednosti, napravljena je procjena broja pripadnika ove dvije skupine koje su u potrebi za pojedinim socijalnim uslugama kao i uslugama iz drugih sustava. Pri tome su pojedini procijenjeni broj korisnika u potrebi i odgovarajuće usluge prikazane prema rizicima na koje se odnose.

Podaci o procijenjenom broju osoba koji su u potrebi za pojedinom uslugom sučeljen je sa podacima pružatelja socijalnih i drugih usluga o broju korisnika kojima su pružili pojedine usluge. Razlikom te dvije vrijednosti utvrđen je jaz u obuhvatu korisnika u potrebi za određenom uslugom. Navedeni izračun je prikazan u sljedećoj tablici, dok su dodatna pojašnjenja prikazanog rezultata opisana ispod tablice.

Tablica 1188 Izračun potreba za socijalnim i drugim uslugama te jaza u obuhvatu za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine u Koprivničko-križevačkoj županiji

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - PRIPADNICI ROMSKE NACIONALNE MANJINE U ŽUPANIJI:				
1.052				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA OBRAZOVANJA				
Usluge za prevladavanje komunikacijskih barijera: Romski pomagač u pripremi za školu, predškoli i nastavi Prevoditelj romskog jezika 10 % romske populacije	105	Broj korisnika romskog Pomagača: 0 Broj korisnika prevoditelja romskog jezika: 0 UKUPNO: 0	-105	0%
Broj građana u riziku u Koprivničko-križevačkoj županiji - IZBJEGLICE I OSOBE POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM:				
211				
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA RADA I ZAPOŠLJAVANJA				
Koordinator integracije 50 % izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	106	3	-103	3%

% građana u riziku u potrebi za socijalnom uslugom	Očekivani broj korisnika (u potrebi za socijalnom uslugom)	Postojeći broj korisnika usluga	Razlika između broja očekivanog i postojećeg broja korisnika	Stopa pokrivenosti potreba pruženim uslugama
Usluge za prevladavanje jezičnih barijera 100 % izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	211	Prevođenje i tumačenje: 0 Tečajevi hrvatskog jezika: 0 UKUPNO: 0	-211	0%
Podrška interkulturalnih medijatora 30 % izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	63	Broj korisnika: 0 Broj interkulturalnih medijatora: nema podataka UKUPNO:0	-63	0%
Edukacija i supervizija interkulturalnih medijatora 100 % interkulturalnih medijatora	Nije moguće izračunati	Nije moguće izračunati	Nije moguće izračunati	Nije moguće izračunati
DRUGE USLUGE				
Besplatna pravna pomoć Županija razvija kapacitete na način da na 50 000 stanovnika ima kapacitet za: 100 korisnika besplatne pravne pomoći	199	0	-199	0%
Udomiteljstvo u skladu s etničkim, jezičnim, kulturnim i vjerskim podrijetlom djeteta Dvije udomiteljske obitelji s kapacitetom za kulturalno osjetljivo udomiteljstvo	2	0	-2	0%

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 1, 2 i 3, obrada autora

Analiza prikupljenih podataka nije evidentirala značajniji obuhvat uslugama predviđen u Obrascu 5, osim tri slučaja korištenja usluge koordinатора integracije. Stoga je za analizu dostupnosti potrebno sagledati ostale analitičke izvore u nastavku.

3.5. Zaključak o trenutnoj dostupnosti socijalnih usluga

Ovdje navodimo sažetak zaključaka o dostupnosti i potrebama prema pojedinim skupinama socijalnih usluga. U narednim poglavljima detaljno su predstavljene, prema pojedinim korisničkim skupinama, nalazi svih istraživačkih aktivnosti kroz koje su se prikupljali podaci za procjenu dostupnosti pojedinih usluga, a što je uključivalo sljedeće:

Izvori kvantitativnih nalaza

- Obrazac 1 i 2 - analiza statističkih podataka DZS, HZSR, Zavoda za javno zdravstvo te MUP-a te izračun populacija u pojedinim socijalnim rizicima
- Obrazac 3 - anketno istraživanje među pružateljima socijalnih usluga i drugih usluga na području KKŽ
- Obrazac 4 - statistički podaci HZSR u KKŽ o broju korisnika usluga
- Obrazac 5 - izračun procjene potreba za pojedinim uslugama te obuhvata tih potreba uslugama (temeljem podataka iz Obrasca 3 i 4)
- Obrazac 6 - anketni upitnik prema JLS na području KKŽ

Izvori kvalitativnih nalaza

- Obrazac 3 - anketno istraživanje među pružateljima socijalnih usluga i drugih usluga na području KKŽ
- Obrazac 6 - anketni upitnik prema JLS na području KKŽ
- Obrazac 7 - nalazi iz intervjua provedeni s predstavnicima HZSR u KKŽ te Obiteljskim centrom Područna služba Koprivničko-križevačka
- Obrazac 8 - intervjui s predstavnicima korisničkih skupina
- Sastanci Savjeta za socijalnu skrb KKŽ - validacija nalaza iz svih navedenih izvora te zajedničko donošenje zaključaka

Ovi zaključci predstavljaju ključnu podlogu za definiranje ciljeva, mjera i aktivnosti Socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije 2025. – 2027.

Prioritetna područja za daljnji razvoj u odnosu na pojedinu korisničku skupinu, koja su identificirana temeljem nalaza u nastavku, su sljedeća:

- ❖ Za **djecu s teškoćama** u razvoju prioritet je proširiti i osnažiti ključne usluge rane razvojne podrške kroz nove timove i lokacije te uspostaviti čvršću koordinaciju sa zdravstvenim i obrazovnim sustavom, proširiti psihosocijalnu podršku na dodatna mjesta, uspostaviti boravak za korisnike unutar županije, te osigurati pomoć pri uključivanju u odgojno-obrazovne programe. Uz to, potrebno je razviti prilagođeni prijevoz i uvesti privremenog negovatelja u obitelj radi predaha, a za jačanje logopedске terapije u Domu zdravlja KKŽ treba osigurati adekvatnu stručnu podršku.
- ❖ Za ostalu **djecu i mlade** u riziku, ulaganja trebaju biti usmjerena na širenje smještajnih kapaciteta u stambenim zajednicama i otvaranje novih boravaka, uz povećanje kapaciteta postojećih u gradovima. Potrebno je poticati razvoj socijalizacijskih i edukativnih programa za djecu pogođenu siromaštvom i socijalnom isključenošću, te ojačati grupnu i vršnjačku psihosocijalnu podršku za one s problemima u ponašanju.
- ❖ U području **obiteljske odnose i roditeljstvo** prioritet je ojačati podršku roditeljima kroz individualne, grupne i psihoedukativne programe te škole za roditelje, uz osiguranje ujednačene teritorijalne dostupnosti putem mobilnog tima Obiteljskog centra. Paralelno tome, važno je proširiti savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje, psihosocijalnu podršku i tretmane prevencije nasilničkog ponašanja u obiteljima.
- ❖ Za osobe u **materijalnoj, prehrambenoj deprivaciji i u riziku od beskućništva** ključno je proširiti besplatnu pravnu pomoć i promovirati je među korisnicima te povećati kapacitete pučkih kuhinja i dostave gotovih obroka.

- ❖ Za osobe s **mentalnim teškoćama i ovisnicima** ključno je povećati obuhvat preventivnih aktivnosti, kao i ciljanih socijalizacijskih aktivnosti i grupnih oblika podrške, uključujući i obitelji. Grupne terapijske podrške potrebno je ojačati za ovisnike o alkoholu te razvijati oblike podrške za ostale oblike ovisnosti kao i boravke za osobe s mentalnim oštećenjima.
- ❖ Za **osobe s invaliditetom** prioritet je daljnji razvoj organiziranog stanovanja i proširenje kapaciteta dnevnih boravaka, uz osiguranje prijevoza na cijelom području županije. Također je važno povećati obuhvat pomoći u kući s pružanjem obroka, psihosocijalnu potporu i socijalno mentorstvo, uvesti specijalizirani prijevoz i pilot-uslugu odmora od skrbi.
- ❖ Prema **romskim zajednicama** ulaganja trebaju ciljati na roditeljsko osnaživanje kroz rad obiteljskih suradnika, provedbu programa "Rastimo zajedno i mi plus", socijalno mentorstvo i edukacije o financijama, u koordinaciji pružatelja, županije, lokalnih jedinica i Obiteljskog centra.
- ❖ Za **starije osobe** ulaganja trebaju osnažiti ključne usluge na više razina: proširiti pomoć u kući s organiziranom dostavom obroka, povećati kapacitete smještaja, dostupne za socijalno ugrožene skupine, uključujući specijalizirane usluge za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti, Osigurati usluge koje preveniraju institucionalizaciju kroz trajne modele organiziranog prijevoza i pratnje sa zemljopisnom pokrivenošću i posebno ruralnim područjima te proširiti dnevne boravke. Važno je ojačati mrežu savjetovanja i psihosocijalne podrške za korisnike i njihove obitelji. U suradnji sa zdravstvenim sustavom dalje razvijati palijativne timove i centar za palijativnu skrb.

U kontekstu promatranja cjelokupnog sustava pružanja usluga koje odgovaraju na potrebe pojedinih korisničkih skupina identificirana su sljedeća prioritetna područja za razvoj kvalitete i održivosti pružanja usluga:

- ❖ Stvoriti sveobuhvatan sustav za privlačenje i zadržavanje **kadrova** u socijalnoj skrbi i zdravstvu, održati i proširiti kapacitete u **udomiteljstvu** putem promotivnih mjera i poticaja, jačati **stručne kapacitete** postojećih pružatelja te razviti i zajedničke **prostorne kapacitete** u lokalnim zajednicama kako bi mali i raspršeni pružatelji mogli dijeliti opremu i timove.
- ❖ Uspostaviti nove **mehanizme koordinacije** među dionicima u socijalnoj skrbi, zdravstvu i obrazovanju te razviti smjernice za suradnju među sustavima te redovito pratiti razvoj i ulaganja u socijalne usluge.
- ❖ uspostaviti **višegodišnje financijske pozive** za neproračunske pružatelje socijalnih usluga, u suradnji sa županijom i lokalnim jedinicama. Uz to, treba informirati i podržati nove i postojeće organizacije pri stjecanju **licenca** putem edukacija i savjetovanja.
- ❖ pokrenuti ciljane **komunikacijske** kampanje kako bi korisnici bili pravovremeno obaviješteni o dostupnim socijalnim i komplementarnim uslugama.

Ove sažetke nalaza povezane s pojedinim oblicima podrške treba zajedno promatrati sa zaključcima analize kapaciteta pružatelja socijalnih usluga u poglavlju 3.6. U nastavku su detalji zaključaka nalaza.

Djeca s teškoćama u razvoju

Djeca s teškoćama u razvoju u Koprivničko-križevačkoj županiji imaju dostupnost dijela usluga namijenjenih ovoj korisničkoj skupini, s prostorom povećanja njihovog kvantitativnog obuhvata, kao i opsega samih usluga. Naime, provedenim istraživanjem je zabilježena ograničena dostupnost javno-financirane zakonski regulirane usluge **rane razvojne podrške**, pogotovo za djecu do 3 godine. Ista je ugovorena u Mreži pružatelja socijalnih usluga samo s jednim pružateljem (Podravsko sunce), iako je u trenutku izrade ovo Socijalnog plana, prema Registru pružatelja socijalnih usluga, na području KKŽ licencirano četiri pružatelja¹⁹. Podravsko sunce, kojem je osnivač Grad Koprivnica, u Mreži je od 2022. godine, nakon višegodišnjih ranijih nastojanja da na taj način osigura stabilno financiranje. Kada bi se uzelo koliki udio se procjene potreba financira iz Mreže, riječ je o samo 1-8% potreba, ovisno o dobnoj

¹⁹ Jedan pružatelj (FORTES duo d.o.o) ima sjedište u županiji, te jest u Mreži socijalnih usluga, no za usluge koje pruža isključivo u Zagrebu.

podskupini. Istovremeno, prema formuli za izračun potreba, usmjerenje je samo na djecu s poteškoćama, a ne i na djecu s razvojnim odstupanjem ili u riziku, iako su i ova djeca potencijalni korisnici usluge u skladu sa Zakon o socijalnoj skrbi. Podravsko sunce uslugu rane razvojne podrške dijelom pruža i mobilno, u domu korisnika. Usluge koje su dodatno mapirane procesom ovog istraživanja pružaju se kroz druge pravne osobe (obrt Razvojni prozorčić i Kuc kuc d.o.o. u Križevcima). Na temelju provedenih intervjua, nedostatak ove usluge značajno je naglašen od više dionika. Anketom jedinica lokalne samouprave manjak ove usluge ističe posebno Grad Koprivnica te dodatno primjerice Općine Kalinovac i Virje. Uslijed činjenice kako roditelji djece s teškoćama u Obiteljski centar PS KK dolaze po savjetodavne usluge, Obiteljski centar PS KK također prenosi zabrinutost roditelja oko pronalaska dostupnih termina za stručnjake, posebno logopede. HZSR PU Đurđevac posebno ističe manjak usluge u njihovoj lokalnoj zajednici i usmjerenost na korisnike s područja Koprivnice, što posljedično rezultira time da dio korisnika upućuju izvan županije. Kroz raspravu na Savjetu za socijalnu skrb, pohvaljeno je da su neke JLS, kao i Županija prepoznale ove izazove s manjkom javno-financiranih usluga rane razvojne podrške te su uvele modele financijske podrške roditeljima. Tako primjerice, Županija na godišnjoj razini odobrava roditeljima do 400 EUR za pomoć u samostalnom financiranju usluga na tržištu, a što je u 2024. uključivalo realizaciju 31 zahtjeva. Nadalje, Grad Koprivnica ima dostupno financiju podršku od 700 EUR, a Grad Križevci financira do 50% troškova usluga.

Prateća usluga **logopedске terapije u sustavu zdravstva** dostupna je jedino u Općoj Bolnici Koprivnica kroz rad jednog logopeda čim je u 2024. bilo obuhvaćeno 54 djece (18% procijenjenih potreba), uz planove Županije za širenjem logopeda u Domu zdravlja prema novijoj mogućnosti u skladu s Mrežom javnozdravstvene službe. U sustavu socijalne skrbi, zbog dosadašnjeg manjka usluga logopeda u zdravstvu, Županija već financira jednog logopeda u COOR Podravsko sunce, a drugog financijski osigurava Grad Koprivnica.

Nadalje, usluga **psihosocijalne podrške** u značajnom opsegu pruža također COOR Podravsko sunce iako za ovu uslugu nije financiran iz Mreže, već uslugu pruža uz financijsku podršku Županije i Grada Koprivnice. Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji Mali princ kroz trogodišnji projekt resornog ministarstva pruža također usluge psihosocijalne podrške djeci i njihovim roditeljima u Đurđevcu i okolnom području. Kroz raniji EU projekat uspjeli su opremiti prostor za provođenje terapija senzorne integracije, fizioterapijskih vježbi i radne asistencije. Trenutno se svakom korisniku pruža jedna individualna terapija tjedno, iako bi, po njihovoj procjeni, idealno bilo omogućiti terapije dva do tri puta tjedno, pa čak i u obiteljima – kako bi se roditeljima olakšalo da ne moraju djecu dovoditi u organizaciju.

Boravak za djecu s teškoćama u razvoju nije trenutno dostupan na području županije zbog manjka financiranja, iako je udruga Mali princ licencirana i za ovu uslugu. Kao neki oblik kompenzacije, nude tzv. „Klub Mali princ“, u intenzitetu 2 sata, 2-4 dana u tjednu. Grad Koprivnica na Savjetu za socijalnu skrb pojašnjava da je barem u njihovoj lokalnoj zajednici usluga boravka donekle kompenzirana dobrom pokrivenošću predškolskim odgojem, uz direktni upis djece s teškoćama, dok za djecu s težim poteškoćama postoji model pružanja usluge da dijete 2 dana boravi u gradskom vrtiću, a preostala 3 dana u Podravskom suncu.

Usluga **smještaja** djece s teškoćama u razvoju se realizira kroz više modaliteta. Dio djece se upućuje u institucionalni smještaj te nešto manje u organizirano stanovanje, u oba slučaja izvan županije jer nema pružatelja ovih usluga na području KKŽ. Dio djece je smješten kod udomitelja unutar županije, koji iako u padu ipak usporedno s drugim županijama predstavljaju važan postojeći resurs za smještaj. Uslijed činjenice da mnogi udomitelji stare, a sve manje mlađih osoba vidi motivaciju za uključivanje, pokušava se već sada raznim motivacijskim faktorima na području lokalnih zajednica stimulirati rad ovih pružatelja. Tako Grad Koprivnica primjerice omogućava besplatne knjige, sufinanciranje usluga vrtića i druge materijalne olakšice, što je na godišnjoj razini, prema njihovoj procjeni 600-1100 EUR, a Grad Đurđevca primjerice sufinancira udomiteljima komunalne naknade. Nastavak rada na stimuliranju novih udomitelja je snažno prepoznato od strane HZSR koji za rad s postojećim i novim udomiteljima ima na raspolaganju dva Tima za udomiteljstvo.

Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja koja se pruža odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima te stručnim suradnicima u predškolskim i školskim ustanovama predstavlja uslugu koja iako ima licencirane pružatelje na području županije, također nije ugovorena u Mreži te se kao takva vrlo malo u praksi koristi i izriče.

Prilagođeni prijevoz za DSTUR ne postoji kao javni, prilagođeni prijevoz za ovu skupinu, već je jedino usmjeren na školski prijevoz u Podravsko sunce.

Privremeni njegovatelj u obitelji radi predaha od skrbi nije kao usluga bila dostupna u 2024., kao ni **grupni ili individualni oblici podrške roditeljima njegovateljima**, no tri organizacije civilnog društva s područja Koprivničko-križevačke županije u partnerstvu su na prvom takvom natječaju iz ESF+ pod nazivom „Inovativne socijalne usluge – odmor od skrbi (pilot projekt)“ osigurale projekte s početkom provedbe u 2025. godini²⁰.

Konačno, usluga **pomoćnika u nastavi/stručnog komunikacijskog posrednika** je dostupna kroz projekt Županije, ali i Gradova Koprivnice, Križevca i Đurđevca te pokriva potrebe. Grad Koprivnica ističe da financira i razliku u broju potrebnih pomoćnika (primjerice, projektom je bilo odobreno 40 pomoćnika, a u konačnici je financirano njih 48) te iz lokalnog proračuna osigurava dodatna sredstva za veće satnice, plaće i druge materijalne troškove za pomoćnike, a od prošle godine imaju pomoćnike i u predškolskim ustanovama, kao dodatnu uslugu.

Djeca i mladi

Podatak područnih ureda HZSR u županiji o broju djece čija se prava krše je skoro tri puta veći od izračuna koristeći nacionalne podatke, što znači da je prevalencija ovog rizika posebno značajna, te je na Savjetu za socijalnu skrb pojašnjeno kako je navedeno povezano uz romsku populaciju na području županije. Potreba za smještajem za **djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i čija se prava krše** u Koprivničko-križevačkoj županiji je isto posljedično velika i pruža se na više načina. Najbrojniji resurs za smještaj su udomitelji kod kojih je smješteno 131 dijete. Osnovan od strane RH, na području županije djeluje Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje, pružajući usluge organiziranog stanovanja, no u ovom trenutku za samo 5 korisnika, s planovima za manje proširenje kapaciteta. Paviljon za djecu „Sveti Marko Križevčanin“ (Križevačka eparhija) pruža institucionalni smještaj, kao i Obiteljski dom za nezbrinutu djecu, Andreas Medved. Usprkos ovim resursima, intervjui s predstavnicima područnih ureda HZSR-a sugeriraju stalne izazove s osiguravanjem smještaja, a posljedično je trećina sve smještene djece upućena izvan županije. Centar Svitanje organizira i uslugu poludnevnog boravka za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi u Koprivnici i Đurđevcu, u svrhu prevencije izdvajanja djece. Istom je obuhvaćeno 28 djece - 20% procijenjene potrebe (138), uz planove za proširenje u Križevcima koji kao lokalna samouprava nisu trenutno obuhvaćeni istom.

Analiza dostupnosti usluga za **djecu i mlade s problemima mentalnog zdravlja** ukazuje kako su savjetodavne usluge dostupne i zadovoljavaju projicirane potrebe, ali gotovo isključivo kroz usluge savjetovanja te vrlo ograničeno kroz usluge psihosocijalnog savjetovanja i psihosocijalne podrške. Nositelji usluge savjetovanja su PU HZSR, Obiteljski centar PS KK, uz značajnu ulogu ZZJZ KKŽ. Od 2025. godine, Obiteljski centar PS KK najavljuje veću prisutnost usluge psihosocijalnog savjetovanja kroz rad svojeg mobilnog tima u PU HZSR u Križevcima i Đurđevcu. Rad Obiteljskog centra i ZZJZ je usmjeren i na nastavnike kako bi se unaprijedile njihove kompetencije rada na prevenciji. Dodatno, značajan je obuhvat uslugama psihoedukativnih i preventivnih programa za mlade te programa podrške i preventivnih programa za mlade radi suzbijanja ovisnosti. U ovom dijelu ZZJZ izvještava oko rada školske medicine koja provodi program Probira rizika u mentalnom zdravlju školske djece te „Trening životnih vještina“, kao programa univerzalne prevencije rizičnih ponašanja (pušenja, alkohola i zlouporabe droga) namijenjenog učenicima osnovnih škola. Iako brojevi o konkretnom obuhvatu nisu

²⁰ Dostupno na <https://esf.hr/esfplus/wp-content/uploads/2024/07/Odluka-o-financiranju-1.pdf>

prikupljeni ovim istraživanjem, na terenu se dodatno provodi više nacionalnih preventivnih programa MUP-a u suradnji s obrazovnim sustavom.

Analiza za skupinu **djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti** otkriva snažniji raskorak između potreba i postojećih usluga, uzimajući da većina usluga uopće nije dostupna za ovu skupinu djece. Socijalno mentorstvo je pokrenuto, ali u 2024. tek za 6 mladih korisnika ZMN-a, s naznakom da se provedba ove usluge dinamizira od 2025. za sve korisničke pod-skupine. Pomoć u učenju nije sustavno prisutna, uz napomenu na Savjetu za socijalnu skrb da se ista odvija i unutar socijalne usluge boravka za djecu i kao dio mjera obiteljsko-pravne zaštite. Socijalizacijske i razvojne aktivnosti za djecu u siromaštvu nisu trenutno značajnije prisutne (20 korisnika naspram potrebe za 829 djece i mladih). Među-vršnjački program rane intervencije nije kao usluga mapirana ovim istraživanjem, kao ni info-centar za mlade.

Dostupnost socijalnih usluga za **djecu i mlade s problemima u ponašanju** pokazuje postojanje, ali ograničenih usluga. Što se tiče smještaja, on se gotovo u potpunosti realizira izvan županije. Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje osim za rad s djecom bez odgovarajuće skrbi ima usmjerenje rada i na djecu s problemima u ponašanju, no na raspolaganju je jedino već ranije spomenuti kapacitet od 5 korisnika u organiziranom stanovanju. To znači da je riječ o smještaju djece bez odgovarajuće skrbi koja ujedno imaju poremećaje u ponašanju. Centar Svitanje organizira i usluga boravka u Đurđevcu za ovu korisničku skupinu, no s ograničenom dostupnošću spram ukupnih županijskih potreba. Uslugom je naime obuhvaćeno 11 od 97 procijenjenih korisnika u potrebi na razini cijele županije, odnosno 15% svih procijenjenih potreba. Psihosocijalna podrška (specifično za djecu i mlade s PUP-om radi provedbe psihosocijalnog tretmana) je na 68% projiciranih potreba te se pruža izravno od HZSR-a, Obiteljskog centra te Centra Svitanje. Ovi dionici provode i individualni socijalno-pedagoški ili savjetodavni rad u značajnom opsegu, a grupnu i vršnjačku podršku za manji dio ove populacije nudi također Centar Svitanje. Mentorstvo za mlade s PUP-om nije mapirano istraživanjem.

Analiza dostupnosti usluga za **skupinu djece i mladih u alternativnoj skrbi**, odnosno smještaj ili organizirano stanovanje do 26. godine oslanja se na jednu stambenu zajednicu uz povremenu podršku koju vodi Centar Svitanje, s kapacitetom od 3 korisnika. Kroz program se korisnici pripremaju za samostalan život nakon izlaska iz skrbi te se najčešće zadržavaju do godine dana s visokom razinom uspjeha u osamostaljivanju. Nakon ove usluge, mladi se mogu obratiti područnim uredima HZSR za socijalno mentorstvo, iako je ova usluga dosad bila ograničenog obuhvata, s jednim korisnikom u 2024. godini. Grad Đurđevac, Grad Križevci i Grad Koprivnica u anketi lokalne samouprave ističu potrebu za stambenim zbrinjavanjem mladih koji izlaze iz alternativne skrbi.

Konačno, **smještaj ili organizirano stanovanje u kriznim situacijama** (djeca bez pratnje, djeca žrtve trgovanja ljudima te maloljetne trudnice) pokazuje značajno oslanjanje na udomitelje unutar županije te u par slučajeva usluge institucionalnog smještaja izvan županije.

Odrasle osobe od 19 do 64 godina

Obiteljski odnosi

Obuhvat **preventivnim programima podrške i pomoći tijekom tranzicije u roditeljstvo i grupne podrške roditeljima s malom djecom**, prema prikupljenim podacima, odnosi se na provedbu programa UNICEF-a „Rastimo zajedno“ od strane Obiteljskog centra PS KK. Prema javno dostupnim izvorima, pružatelji na području KKŽ koji imaju edukaciju za provedbu ovog konkretnog programa uključuju dodatno još 4 dječja vrtića te Podravsko sunce za program za djecu s teškoćama u razvoju (Rastimo zajedno Plus)²¹. Istraživanjem nisu međutim mapirani konkretni brojevi korisnika ovih ostalih pružatelja u 2024. godini povrh Obiteljskog centra. Uzimajući da je riječ o prilično opsežnom programu

²¹ Dostupno na <https://www.rastimozajedno.hr/rastimo-zajedno/lokacije/>

od 15 radionica kroz 15 tjedana za koji mora postojati intrinzična motivacija, Obiteljski centar ističe da su najbolje grupe sudionika ovog programa one u koje dolaze korisnici s kojima su već razvili neki odnos kroz druge usluge (primjerice, savjetovanje). Uz prilagodbu, program bi bio koristan i romskim obiteljima, uz napomenu da bi prostorno onda morao biti realiziran u neporedanoj blizini naselja, za što trenutno nema logističkih prostornih opcija te da je upitna njena učinkovitost ako je korisnici ne prepoznaju kao potrebnu. U 2025. je dogovorena i online provedba i u sigurnoj kući na području županije, gdje se prepoznala potreba za rad na roditeljskim kompetencijama među smještenim ženama žrtvama nasilja.

Preventivno-tretmanske usluge koje adresiraju rizike povezane s obiteljskim odnosima i roditeljstvom (**savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje i psihosocijalna podrška**) su ograničeno dostupne. Najznačajniji dio ove skupine usluga se pruža kroz uslugu savjetovanja, koju pružaju PU HZSR direktno te Obiteljski centar PS KK. Započela je i provedba usluge obiteljskog suradnika, za koju HZSR PU Koprivnica izražava zadovoljstvo dosadašnjim postignutim rezultatima. U Centru Svitanje zaposlene su dvije obiteljske suradnice zadužene za područje grada Đurđevca, Koprivnice i Križevaca. U dijelu psihosocijalnog savjetovanja, ključan pružatelj je također Obiteljski centar, koji od 2025. usluge pruža i kroz mobilni tim izvan Koprivnice, u prostorima PU HZSR Đurđevac i Križevci, te iako imaju ograničene ljudske resurse se očekuje unaprjeđenje dostupnosti usluga. Obiteljska medijacija, provodi se također od strane Obiteljskog centra, uz napomenu uključenih stručnjaka da je ova usluga premalo prepoznata i promovirana spram korisničke skupine, poglavito jer nije više obvezna po Obiteljskom zakonu. Uslugu psihosocijalnog savjetovanja pruža i Udruga Hera Križevci te za istu posjeduje i licencu. Udruga Hera pruža i uslugu psihosocijalne podrške, a kao pružatelj ove usluge je evidentiran i Zavod za javno zdravstvo KKŽ. Udruga Mali princ prepoznaje potrebu razvoja usluga psihosocijalne podrška za starije roditelje OSI i to roditelje čija djeca koriste uslugu osobne asistencije iz razloga što nisu mobilni i ne mogu dolaziti na poludnevne boravke.

Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilnog ponašanja, kao novija socijalna usluga prema ZOSS-u se trenutno vrlo ograničeno pruža te za njeno pružanje ne postoje licencirani pružatelji mimo Obiteljskog centra. U 2024. pruženo je tako 3 usluge (2% projiciranih potreba), uz komentar Obiteljskog centra da je riječ o dosta opsežnom programu za koji također treba postojati spremnost korisnika da ga pohađaju, kao i prepoznavanje adekvatnih profila korisnika od strane PU HZSR. Određene preventivne aktivnosti u području nasilja u obitelji projektno pruža Udruga Hera, zainteresirana istovremeno za proširenje rada na prevenciju među-vršnjačkog nasilja i nasilja u partnerskim vezama među mladima.

Kritičnu uslugu **smještaja za žrtve nasilja u obitelji** također pruža Udruga Hera. Opseg pruženih usluga odgovara procijenjenim potrebama, no sva tri PU HZSR izražavaju nezadovoljstvo s činjenicom da ovo sklonište ima stav da na smještaj prima isključivo korisnice izvan županije. Drugim riječima, žrtve nasilja s područja KKŽ moraju se uvijek uputiti izvan županije. Neki PU HZSR ističu također izazove sa smještajem žrtava nasilja koje ujedno imaju određene druge rizike, kao što su zdravstvene poteškoće, uključujući izazove s mentalnim zdravljem. Udruga Hera ima i uslugu **SOS telefon za žrtve obiteljskog nasilja, kao i uslugu savjetovalište**. Ističu da su to slične usluge – obje se mogu koristiti putem telefona, dok savjetovalište pružaju i u obliku razgovora uživo. Naime, nakon zatvaranja savjetovališta u radnom vremenu od 8 do 16 sati, od 16 do 20 sati uslugu pokrivaju volonterke kroz sustav preusmjerenja poziva, iako vikendom, nisu u mogućnosti pokrivati liniju ni s volonterskim doprinosom. Vezano uz savjetovalište, uz ranije spomenuto psihosocijalno savjetovanje i psihosocijalnu podršku, usluga **pomoći i podrške u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju žrtava nasilja u obitelji** pruža se po modelu socijalnog mentorstva za žene koje su kod njih smještene, iako za istu nemaju licencu, uslijed trenutne usmjerenosti da formalno isključivo HZSR bude pružatelj ove usluge. HZZ u svojim uslugama podrške zapošljavanju nema evidentirane žrtve nasilja, uz napomenu da se korisnica mora izjasniti da spada ovu skupinu, a što često nije slučaj. Udruga Hera također ima dostupnu pravnicu koja pruža **pravno savjetovanje**, a kroz projekt omogućeno je i pravno zastupanje kao oblik sekundarne pravne podrške, dok uslugu besplatnu pravnu pomoć traže putem Županije ili Hrvatske odvjetničke komore ako nemaju vlastita sredstva. Nudi se i usluga pratnje na sudove, što je usluga koja nije specificirana po ZOSS-u, ali je navedena u članku 43. Zakona o kaznenom postupku, gdje žrtva kaznenog djela, uključujući nasilje u obitelji, ima pravo na pratnju osobe od povjerenja. To znači da ne

rade samo sa ženama koje su smještene u skloništu, već i s osobama koje se jave kao žrtve kaznenih djela. Od izazova u radu, posebno ističu manjak mjesta za realizaciju upisa djece u vrtić, a što je konkretan životni preduvjet za zapošljavanje majke.

Stambene jedinice za **privremeni i/ili krizni smještaj obitelji koje se suočavaju s rizicima, krizama i/ili katastrofama** dio su inicijative sustava civilne zaštite, koji se po potrebi mogu staviti na raspolaganje.

Rizik od siromaštva

Vezano uz grupu usluga za građane u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji koje nisu vezane uz Zakon o socijalnoj skrbi, procjena potreba je donekle ograničena činjenicom da nisu dostupni županijski podaci o stopi teške materijalne deprivacije te se stoga procjena radi na temelju nacionalne formule što može značajnije odstupati od trenutne županijske situacije. Ovo je naime dodatno potvrđeno komentarom HZZ-a na Savjetu za socijalnu skrb o dosta velikom broju novih radnih mjesta i niskoj stopi nezaposlenosti u županiji, a što je vidljivo i prema službenim podacima o padu nezaposlenosti prikazanim u socio-ekonomskoj analizi, odnosno ispod prosječnoj stopi nezaposlenosti, a što utječe i na smanjenje broja korisnika ZMN-a. Stoga obuhvat **uslugama podrške u zapošljavanju**, koja je trenutno s oko 180 obuhvaćenih korisnika ispred HZZ-a u 2024. godini na oko 29% projiciranih potreba treba uzeti sa zadržkom.

Uslugom besplatne pravne pomoći putem rješenja o ovoj usluzi od strane nadležnog odjela Županije je obuhvaćeno 70 korisnika. Uslugu u suradnji s Pravnim fakultetom pruža i Udruga osoba s invaliditetom KKŽ, čime je usluga ukupno realizirana na 25% projiciranih potreba, sugerirajući ipak prostor za daljnje širenje i veću promociju među ciljanim skupinama.

Uslugu posudionice ortopedskih pomagala pruža više pružatelja – Gradska društva Crvenog križa, Udruga osoba s invaliditetom KKŽ, kao i Liga protiv raka te udruga Dignitate, što kumulativno rezultira značajnom pokrivenošću, s uključenih oko 400 korisnika, čak 3 puta više od projiciranih potreba. Neki pružatelji ističu međutim nedostatak kreveta koji su primjer skupljih pomagala koja stoga teže nabavljaju.

Uslugom **socijalnog mentorstva** za korisnike suočene sa siromaštvom i rizikom od socijalne isključenosti u 2024. je pokriveno 24% potrebne populacije, uz napomenu da je obuhvat u 2025. već značajno veći. Usprkos ograničenih ljudskih resursa pri HZSR u odnosu na broj korisnika i intenzitet ove usluge, očekuju se pomaci u narednom periodu te se radi na osiguravanju uvjeta da osoba zaposlena kao socijalni mentor u pojedinim PU HZSR isključivo pruža ovu uslugu. HZSR također izvještava da intenzivno radi na promociji socijalnog mentorstva, primjerice kroz predavanja u raznim udrugama, Crvenom križu, klubu liječenih alkoholičara, kako bi pridobili korisnike.

Što se tiče prehrambene deprivacije, u Županiji je solidno razvijena **usluga socijalne samoposluge i dostave namirnica kroz rad tri gradska društava Crvenog križa** te iznosi 76% projiciranih potreba. Ovi pružatelji su primarno posrednici u lancu doniranja hrane te na razini cijele županije imaju suradnju s Lidlom. Osigurana su dodatno i sredstva iz Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD). GDCK Đurđevac međutim ističe izazov da često ne mogu stići podijeliti sve što dobiju izvan grada tj. ne idu na teren jer nemaju vozilo i dovoljno kapaciteta da svakodnevno dijele sve namirnice u sredinama u kojima je potrebno. U praksi to znači da tko može od korisnika dođe i uzme koliko mu čega treba pa ponese i za susjede.

Nasuprot tomu, **usluga pučke kuhinje** je vrlo slabo razvijena. Obrocima u pučkoj kuhinji obuhvaćeno je u kvantitativnom smislu svega 12% procijenjenih korisnika u potrebi na županijskoj razini i to kroz rad GDCK Koprivnica na području grada Koprivnice. Prema njihovim uvidima na terenu, samo na području 11 općina oko Koprivnice ima još oko tisuću obitelji u različitim rizicima od siromaštva. Ističu da je također ključno da Zavod za socijalni rad prepozna korisnike te im izda rješenja temeljem kojih bi imali pravo na uslugu prehrane.

U Županiji ne postoji sustavno rješenje za **smještaj** ili **organizirano stanovanje osoba u riziku od beskućništva**, kao ni **usluga boravka** za istu skupinu. Ista nije niti prepoznata od strane HZSR za daljnji razvoj, iako prema čl. 291 Zakona o socijalnoj skrbi postoji obaveza sjedišta županije da organiziraju ovu uslugu. Činjenica da HZSR značajno ne evidentira ovu populaciju može s jedne strane biti posljedica niske nezaposlenosti i dobrog gospodarskog razvoja županije, ali uslijed činjenice da ne postoje usluge za ovu populaciju, može srednjoročno dovesti i do migracija populacije beskućnika prema drugim urbanim središtima za koje je znano da nude usluge za ovu skupinu, pogotovo u kontekstu relativne blizine glavnog grada. S druge strane, kroz prethodni projekt „Centar za pomoć u kući Koprivnica“ kojemu je GDCK Koprivnica bio nositelj, u partnerstvu s Gradom Koprivnicom i HZSR, izgrađen je novi objekt u kojemu je, između ostalog, dio prostora namijenjen za dnevni boravak za beskućnike. Stoga u zajednici postoji infrastrukturni preduvjet za uspostavljanje usluge, no potrebno je licencirati pružatelja te uključiti u Mrežu pružatelja za ovu uslugu.

Stambeno zbrinjavanje osoba u riziku od siromaštva i beskućništva se prema konzultacijama sa Savjetom za socijalnu skrb osigurava kroz stambeni fond određenih lokanih samouprava.

Mentalno zdravlje

Analiza dostupnosti socijalnih usluga u području mentalnog zdravlja u Koprivničko-križevačkoj županiji ukazuje na ograničeni opseg i raznolikost postojećih usluga. Tako primjerice **usluge prevencije u području mentalnog zdravlja gotovo u potpunosti izostaju**. Njihov sadašnji rad Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti usmjeren je stoga primarno na ovisnosti kad već nastane problem. Ističe se jedino program „Živjeti zdravo“, koji je indirektno vezan uz mentalno zdravlje te se prevencija provodi kroz javne kampanje, čime nije moguće kvantificirati obuhvat. Dio preventivnih aktivnosti u području mentalnog zdravlja kroz sustav socijalne skrbi provodi Obiteljski centar PS KK. Uzimajući da je preventivnim aktivnostima (kroz univerzalnu, selektivnu i indiciranu prevenciju) predviđen značajan obuhvat korisnika, postoji veliki prostor u zajednici u budućnosti da se osiguraju određeni preventivni programi.

Nadalje, iako je za rehabilitaciju i oporavak osoba s teškoćama mentalnog zdravlja i onih suočenima s ovisnostima posebno važno **socijalno uključivanje u zajednicu**, a ulogu imaju i razne **kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti**, kao i **usluge vršnjačke podrške za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja, te njihove obitelji**, sve ove usluge u potpunosti izostaje te nisu mapirani dionici koji su usmjereni na ovaj tip rada u zajednici u niti jednom sustavu.

Usluga psihosocijalne podrške osobama s teškoćama mentalnog zdravlja odnosi se na tretman odraslim osobama s problemom ovisnosti kao dio osnovne djelatnosti rada Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti pri ZZJZ KKŽ. Postoji jedan stručni tim te u organizacijskom smislu deficit stalnog stručnog sudjelovanja specijaliste psihijatra (privremeno riješen ugovorom o djelu). Istaknuto je kako se na nacionalnoj razini još radi prilagodba u primjeni nove Nacionalne strategije za područje ovisnosti kojom se proširio djelokrug poslova na sve vrste ovisnosti što za sada ne prati i dopuna stručnih timova. Pružanje usluga psihosocijalnog tretmana odvija se na samo jednoj lokaciji u Koprivnici te dostupnost nije ujednačena za sve dijelove županije. U promatranju sadašnjeg obuhvata korisnika ističe se nešto veća zastupljenost korisnika iz Koprivnice i okolice, ali treba uzeti u obzir kako se radi o središtu županije. Za sada se, temeljem interesa potencijalnih korisnika, ne uviđa potreba za dislociranim prostorom za pružanje ovih usluga. U sustavu socijalne skrbi, pružno je 50 usluga socijalnog mentorstva u 2024. godini.

Stručni doprinos ZZJZ vidljiv je i u podršci rada **terapijskih grupa, odnosno klubova za ovisnike**. U županiji su aktivni klubovi liječenih alkoholičara, no koji teško održavaju kontinuitet rada. Postoji duga tradicija klubova za ovisnike o alkoholu, više od 40 godina. Na području županije djeluju 3 kluba i zajednica klubova, u Koprivnici, Križevcima i Sv. Ivan Žabno. Samo Đurđevac nema klub uslijed malog broja zainteresiranih. Iako postoji značajan problem alkoholizma u zajednici, broj članova se smanjuje. U ovim grupama samopomoći, ZZJZ ističe da je važan angažman stručnih djelatnika. Njihovo educiranje,

motivacija za uključivanje u rad, te financiranje njihovog angažmana stalna je problematika, a uz to se često pojavljuju i drugi problemi financiranja rada, prostora i drugo.

Individualni tretman za ovisnost o drogi pri ZZJZ uključivao je 31 osobu te 4 za ovisnost o kocku. ZZJZ ima educirane djelatnike koji bi mogli napraviti grupu, stoga postoji inicijativa za osnivanje kluba ovisnika o kockanju, no i u ovom dijelu nedostaje financijske podrške, ali i interesa potencijalnih korisnika za planiranje stabilnog financiranja i rada. Nisu evidentirani **programi smanjenja štete** (*harm reduction*) za osobe ovisne o drogama u županiji.

Usluga smještaja ili organiziranog stanovanja za odrasle osobe pod skrbištvom je razvijena na razini Županije. Veći je ipak udio korisnika i dalje u institucionalnom smještaju gdje su ključni pružatelji u Koprivnici Doma za odrasle osobe Cedar, Dom za odrasle osobe Vizjak te Dom za psihički bolesne odrasle osobe Poljak, a u slučaju Doma Cedar i Vizjak dio kapaciteta se realizira kao organizirano stanovanje. Značajan resurs za ovu skupinu u županiji su i udomitelji. U Županiji nema dostupne usluge **boravka za odrasle osobe pod skrbištvom/teškoćama mentalnog zdravlja**.

Osobe s invaliditetom

Život osoba s invaliditetom koje ne mogu živjeti u vlastitom domu i obitelji, kombinirano se osigurava u **udomiteljstvu na području županije, institucionalnom smještaju i organiziranom stanovanju**. Kako je udomiteljstvo u KKŽ natprosječno razvijeno u odnosu na ostatak Hrvatske, značajan je udio osoba s invaliditetom smješteno kod udomitelja. Dodatno, u Županiji su dva licencirana pružatelja organiziranog stanovanja za osobe s invaliditetom te su oba s punim kapacitetom financirana u Mreži. Riječ je o Gradskom društvu osoba s invaliditetom Đurđevac s kapacitetom smještaja 32 uglavnom osoba s invaliditetom s tjelesnim oštećenjima kroz 4 stambene jedinice po 8 korisnika te Udruzi osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji Mali Princ, koja također djeluje u Đurđevcu te ima jednu stambenu zajednicu za 8 korisnika. Oba ova resursa su izgrađena uz financijsku podršku za socijalnu infrastrukturu iz EFRR-a. Iako u županiji nema licenciranih pružatelja institucionalnog smještaja specifično za osobe s invaliditetom, zbog manjka smještajnih kapaciteta, prije svega za osobe s intelektualnim teškoćama, osobe s invaliditetom se prema pojašnjenju HZSR, smještaju i kod pružatelja usluga smještaja - domovima za odrasle osobe, domovima za starije i nemoćne te iznimno i rijetko u centrima za rehabilitaciju izvan KKŽ. Iako je kvantitativno potreba za smještajem realizirana (186% projiciranih potreba), planirana su proširenja organiziranog stanovanja kroz rad više udruga, uključujući širenje na područje Križevaca i Koprivnice, a što je vrlo povoljno da se na taj način dodatno umanjuje broj osoba smještenih u institucionalni smještaj. Potrebu za dodatnim širenjem usluge organiziranog stanovanja istaknuta je od strane Udruge za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama „Lattice“ obzirom kako na području Grada Koprivnice potpuno izostaje ovakav oblik usluge. Udruga je provela i mapiranje potreba osoba s intelektualnim teškoćama, u sklopu kojeg je 38 od 42 ispitanika istaknulo potrebu za uslugom za njihovu djecu. PU HZSR Đurđevac posebno ističe izazov smještanja osoba koje imaju kombinirano intelektualne i psihičke teškoće, te u tom slučaju upućuju korisnike u Centar za rehabilitaciju Komarevo koji je usmjeren upravo na takve korisnike.

Usluga **boravka** trenutno pokriva 96% procijenjenih potreba te ju pruža čak 5 pružatelja u sva tri grada. COOR Podravsko sunce u Koprivnici uslugu financira kroz Mrežu, kao i udruga Lattice, a udruga Mali princ u Đurđevcu i udruga Maslačak u Križevcima je s dijelom svojih kapaciteta financirana kroz Mrežu. Iako u COOR Podravskom suncu su u Mreži svi kapaciteti, najčešće financijska sredstva nisu u cijelosti dostatna da se mogu pokriti svi troškovi te Grad Koprivnica i za pružanje navedene usluge osigurava sredstva u svom proračunu. Gradsko društvo osoba s invaliditetom Đurđevac ima pak trogodišnji projekt resornog ministarstva. Postoje planovi dijela ovih organizacija za širenjem ove usluge. Postoji i prateća organizirana usluga prijevoza na ovu uslugu ispred organizacija koje ih pružaju u kombinacijama koje imaju u vlasništvu, a dio korisnika u boravak dovode roditelji. Međutim, PU HZSR Križevci ističe da šest općina izvan grada nisu dobro pokrivene ovom uslugom. Dodatno je važno istaknuti kako je zadnjim izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi od 01.04.2025.g. (članak 105.st.2) propisano da osobe smještene u udomiteljskim obiteljima mogu biti korisnici boravka što će utjecati na povećanje potrebe za

boravkom. Uzevši sve navedene nalaze utvrđuje se kako trenutne, ali i buduće potrebe i dalje nisu zadovoljene u značajnoj mjeri te će potrebno širiti dostupnost usluge i obuhvat broja korisnika, iznad broja koji je očekivan temeljem izračuna prema Pravilniku.

Usluga **pomoći u kući** osobama s invaliditetom u ovom trenutku višestruko zadovoljava procijenjene potrebe (201%), iako se dominantno pruža kao usluga koja ne uključuje organiziranje prehrane, odnosno dostavu obroka. Međutim, struktura financiranja, odnosno u potpunosti projektno financiranje usluge—čak i kod licenciranih pružatelja—ukazuje na iznimni rizik održivosti pomoći u kući koja se pruža kroz projekte u okviru ESF+ poziva „Zaželi – prevencija institucionalizacije“.

Pokrivenost procijenjenih potreba **psihosocijalnom podrškom** i ostalim **terapijsko-rehabilitacijskim uslugama** pokazuje potrebu za širenjem, s trenutnom pokrivenošću od 28% projiciranih potreba. Zabilježeno je da za uslugu psihosocijalne podrške ima 5 licenciranih pružatelja, no samo je udruga Mali princ navela pružanje ove usluge i to kao projektno financirane, dok se druge terapijsko-rehabilitacije usluge pružaju nešto značajnije i od strane više različitih pružatelja u civilnom sektoru. Usluga **socijalnog mentorstva** osobama s invaliditetom je u 2024. pružena za 30 korisnika kroz rad sva tri PU HZSR, sa značajnim angažmanom PU Đurđevac, ali i najavom dodatno proširene prisutnosti ove usluge za sve korisničke skupine od 2025. godine.

Specijalizirani prijevoz za osobe s invaliditetom obuhvaća 29% projiciranih potreba te se pruža kroz rad organizacija civilnog društva koje imaju nabavljena kombi vozila. Dominantno se pruža za potrebe usluga i drugih aktivnosti ovih organizacija, uz mogućnost realizacije i osobnih potreba kroz projekt mobilnosti financiranog od resornog ministarstva koju pruža Udruga invalida KKŽ za 40 odraslih OSI.

U pogledu **podrške neformalnim njegovateljima** odraslih osoba s invaliditetom, u 2024. im nije bila dostupna usluga u svrhu odmora od skrbi, no tri organizacije civilnog društva s područja Koprivničko-križevačke županije u partnerstvu su na prvom takvom natječaju iz ESF+ pod nazivom „Inovativne socijalne usluge – odmor od skrbi (pilot projekt)“ osigurale projekte s početkom provedbe u 2025. godini.

Usluga **osobne asistencije** ima pokrivenost od 103% te prema podacima iz Registra na području Županije djeluje 10 licenciranih pružatelja osobne asistencije. Međutim, odobravanje ove usluge primarno usporava manjak radnika. Iznimku od ovog izazova izražava udruga Mali princ iz Đurđevca koja ističe da kao mala sredina uspješno osigurava asistente te čak ima liste čekanja za zapošljavanje. Ovaj pružatelj ima ujedno educiranog voditelja usluge te je jedan od 13 licenciranih u Hrvatskoj za osposobljavanje osobnih asistenata. Uslugu komunikacijskih posrednika pruža pružatelj iz Bjelovarsko-bilogorske županije. Nisu evidentirani projekti za **dojavne sustave u krizama**.

Od usluga koje su usmjerene uključivanju na tržište rada osoba s invaliditetom, prema prikupljenim podacima, usluga **pomoći i podrškom u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju je na 63% projiciranih potreba**, dok usluga **radnog asistenta** za osobe s intelektualnim teškoćama na otvorenom tržištu rada nije evidentirana. Usluge u ovom području pružio je HZZ te Udruga invalida KKŽ.

Osobe starije životne dobi iznad 65 godina

Za starije osobe sa sniženim funkcionalnim sposobnostima, **pomoć u kući koja uključuje prehranu** koristi samo 204 od očekivanih 725 korisnika, što predstavlja nisku stopu pokrivenosti od 28%. Usluge se pružaju isključivo na širem području Koprivnice i Đurđevca, Na području Đurđevca postoji dugogodišnja uspješna suradnja s Centrom za pomoć u kući i njegu Samarita (Đurđevac i Virje), dok također Samostan Uznesenja BDM franjevac konventualaca pokriva područje općine Molve. Područje Koprivnice i okolnih općina obuhvaća GDCK Koprivnica. Usluge koje se pružaju samo su manjim dijelom pokrivene kroz Mrežu, značajan udio u financiranju osiguravaju JLS, ali i sami korisnici. Područje Grada Križevaca nije pokriveno uslugom, iako je GDCK Križevci licencirano za pružanje usluge, no inicijativa za pokretanje usluge kroz inicijalni projekt nije zaživjela te je istaknuta potreba za pokretanjem usluge na tom području.

S druge strane usluga **pomoć u kući bez uključene prehrane** koristi znatno više korisnika nego što je procijenjeno kao potrebno – njih 1.537 prema 725, odnosno 212% pokrivenosti, pri čemu se samo mali udio usluge ostvaruje kroz Mrežu. Većina korisnika je obuhvaćena kroz 10 projekata u sklopu poziva „Zaželi – prevencija institucionalizacije“ na području cijele KKŽ, a pružatelji su oni već prethodno spomenuti kao i niz općina i Grad Đurđevac koji su nositelji projekata. Uz navedeno, od 2007. godine postoji zajedničko financiranje usluge od strane Županije i 15 općina i gradova u KKŽ koje pružaju Klub Mariška, GDCK Križevci i Centar za pomoć u kući i njegu Samarita, za oko 240 korisnika, kao i poseban ugovor između Kluba Mariška i Grada Koprivnice za 25 korisnika. U praksi različiti izvori financiranja postavljaju različite kriterije za usluge i uključivanje korisnika, pa primjerice korisnici koji ne zadovoljavaju kriterije (prije svega dohodovni cenzus) za uslugu putem HZSR, upućuju se na projekt koji financira Grad Koprivnica. Iz intervjua s jednim pružateljem istaknuta je potreba za proširenjem usluge kroz tzv. „pomoćnog radnika“, koji su u početku pružanja svojih usluga imali. Pomoćni radnici su obavljali širok raspon poslova – od košnje trave, cijepanja drva, čišćenja snijega, pa do organizacije prijevoza. Upravo se kroz tu uslugu pokriva fizički najzahtjevnije zadatke koji su itekako potrebni, osobito u ruralnim područjima.

Potreba za **uslugom smještaja** je procijenjena za 925 korisnika, dok je trenutni obuhvat 142%. No, kroz Mrežu socijalnih usluga u smještaju u domovima je obuhvaćeno svega 97 korisnika, a u udomiteljskim obiteljima 205, dakle ukupno 302 korisnika, što je 33% procijenjenog broja korisnika. Posebno je važno istaknuti primjere organiziranog stanovanja, posebice starijih osoba s invaliditetom u Đurđevcu (Gradsko društvo osoba s invaliditetom Đurđevac i udruga Mali princ) kao i u Koprivnici (Dom Cedar). Posebno je bitno istaknuti program Županije kroz koji se iz proračuna sufinancira smještaj u privatnim domovima za starije, a program je proširen i na područje izvan Koprivničko-križevačke županije pod uvjetom prebivališta korisnika od pet godina u KKŽ. Potrebno je posebno istaknuti područje Križevaca kao nedostatno s obuhvatom usluga smještaja, što je istaknuto i od strane HZSR, te je istaknuto kako se uočavaju i smještanje korisnika „na crno“ obzirom na nedostatak usluga. S druge strane u Đurđevcu i Koprivnici su ulaganju u tijeku ili se planiraju. U Đurđevcu je u tijeku izgradnja Centra za starije osobe Đurđevac, financirana u sklopu NPOO, s 122 korisnika u smještaju uz dodatne izvaninstitucionalne usluge za 274 korisnika. Centar, u sklopu kojeg će biti obuhvaćene i usluge za osobe s demencijom, bi trebao biti u funkciji početkom 2026. godine. Rad Centra će dijelom financirati i Županija te JLS. Također je u planu i proširenje smještajnih kapaciteta Doma za starije i nemoćne osobe Koprivnica za uređenje potkrovlja i proširenje smještaja za 23 korisnika. Kroz anketu su potrebu za širenjem usluga smještaja za starije istaknuli i KKŽ, Grad Koprivnica te općine Koprivnički Ivanec i Virje. Posebice se ističe potreba za podizanjem kvalitete same usluge, u smislu jednokrevetnih soba i apartmana za bračne parove jer se iz prakse vidi da korisnici smještaja koji se nisu poznavali teško funkcioniraju u maloj sobi, ali i organiziranog stanovanja uz povremenu podršku.

Usluge **organiziranog prijevoza i pratnje** su dostupne kroz nekoliko modaliteta, ali i dalje imaju relativno nizak obuhvat korisnika u odnosu na procijenjene potrebe, 40%. Prijevoz se pruža kroz nekoliko različitih pružatelja dijelom projektno, dijelom financiranjem od samih korisnika. Tako Udruga osoba s invaliditetom Križevci kroz projekt omogućava prijevoz, kao i Udruga osoba s invaliditetom KKŽ, Gradsko društvo OSI Đurđevac, Samostan Franjevac i Klub Mariška. Postoji i potpuno komercijalni pružatelj Taxi Sunce koji ima prilagođena vozila za osobe s invaliditetom te je iz HZSR istaknuto kako se prema potrebama omogućavaju jednokratne pomoći (uz ograničenja imovinskog cenzusa), ali kako isto nije trajno rješenje za potrebe korisnika. Projektno temeljene usluge prijevoza nakon prestanka financiranja su djelomično nastavili s pružanjem, ali uz plaćanje. Stoga se ističe potreba za razvojem sustavnog rješenja, koje će obuhvaćati cjelokupnu županiju, kako bi se smanjila ovisnost i projektnim i vremenski ograničenim uslugama, što je posebno izraženo u ruralnim područjima, što je istaknuto od općine Ferdinandovac.

Usluga **alarmnih dojavnih sustava** se provodi od strane Kluba Mariška, kroz trogodišnji projekt financiran od strane MRMSOSP-a, no i još ranije, od 2015. godine. Istaknuti je novi sustav koji se koristi, koji autonomno funkcionira preko aplikacije: kada se nešto dogodi, korisnik aktivira uređaj, koji automatski zove tri unaprijed definirana kontakta – redom, dok se netko ne javi. Pružatelj sve to prati u sustavu: kad je aktiviran uređaj, kad je baterija pri kraju i redovito kontaktira korisnike kako bi sve

funkcioniralo. Novi sustav ima puno manje zahtjeva što se tiče opreme i održavanja, dok obuhvaća područje cijele županije (raniji sustavi su bili vrlo ograničeni jer su bili vezani uz fiksne linije). Sada je obuhvat relativno mali, posebice u odnosu na procijenjene potrebe, dok su potrebna ulaganja u nove uređaje, te trošak mjesečne naknade. No i dalje je riječ o projektnom financiranju usluge, te je upitno do kada će klub imati osigurano financiranje od strane ministarstva koje je sklonije financirati proširenje usluge na nova područja u odnosu na osiguravanje održivosti već uspostavljenih usluga.

Usluga **boravka** za starije osobe bilježi vrlo nizak obuhvat, svega 10% procijenjenog broja korisnika. Niti jedan dom za starije osobe nema licencu i za boravak, dok su jedini licencirani pružatelji GDCK Križevci, Samostan Franjevaca (ali nije u Mreži), kao i GDCK Koprivnica, no oni ne provode ovu uslugu. U Križevcima je istaknuto kako postojeći boravak ima ograničen obuhvat korisnika samo na grad, dok je okolnih 6 općina nepokriveno. Navedeno je dodatno istaknuto u odgovoru na istraživanje općine Kalnik o potrebi usluga boravka, psihosocijalne podrške i prehrane za socijalno ugroženu populaciju starijih. U Koprivnici su u praksi **klubovi za starije**, prije svega od GDCK Koprivnica i Kluba Mariška kroz projektno financiranje MRMSOSP, dok Županija sufinancira i klub za starije pri Gradskom društvu Crvenog križa Križevci (u Križevcima). Ističe se potreba uspostave boravka posebice u Koprivnici, dok općina Koprivnički bregi planira izgradnju multifunkcionalnog objekta u kojem bi se izgradio prostor dnevnog boravka za starije osobe. U dnevnom boravku bi im se osigurala prehrana i druženje za vrijeme kada su osobe starije populacije same kod kuće kako bi se olakšala njihovoj djeci skrb o roditeljima dok su oni na poslu.

Usluge **savjetovanja** za starije osobe bilježe nizak obuhvat, svega 10% i to prije svega od strane HZSR PU Križevci, pri čemu dodatnu značajnu savjetodavnu podršku ima i Zavod za javno zdravstvo KKŽ. S druge strane usluge **psihosocijalnog savjetovanja** i **podrške** uopće nisu evidentirane u smislu obuhvaćenih korisnika. Slično je i s ovim uslugama za obitelji/njegovatelje starijih osoba, gdje je veća prisutnost savjetovanja, primarno od strane palijativnog tima, kao i psihosocijalna podrška Udruga volontera hospicijske i palijativne skrbi "Dignitate". Navedeno ukazuje na značajnu potrebu razvoja ovih usluga, što je istaknuto i u odgovoru općine Ferdinandovac kako bi bilo od velike koristi za starije osobe organizirati usluge savjetovanja radi lakšeg pristupa javnim uslugama koje nisu iz područja nadležnosti općine, posebice zbog ubrzanog razvoja digitalizacije koje u današnje vrijeme teže prate i mlađe osobe. Grad Koprivnica je također posebno istaknuo potrebu za psihološkom podrškom članovima obitelji i umirućima (pacijentima u terminalnoj fazi bolesti).

U tom kontekstu su bitne usluge **privremene njege radi predaha od skrbi** koje nisu razvijene, no GDCK Križevci od 2025. provodi projekt financiran u sklopu ciljanog poziva MRMSOSP-a, kroz koji će educirati članove obitelji za njegu, od strane liječnice i socijalne radnice.

Palijativna skrb, kako ona u kući tako i stacionarna, bilježe nizak obuhvat, sveukupno gledajući oko 20% procijenjene populacije u potrebi. Palijativna skrb u kući je organizirana kroz samo jedan tim u sklopu djelatnost palijativne skrbi Doma zdravlja Koprivničko-križevačke županije za područje cijele županije, koji čine jedna medicinska sestra te 4 liječnice na određeno vrijeme. Prema mreži u zdravstvu predviđen je još jedan tim, jer su potrebe veće, ali su problem ljudski resursi, tj. nedostupnost istih. Povezani su s posudionicama pomagala te pružaju psihološku podršku obitelji, i rade na razvoju kulture žalovanja.

Stacionarna skrb obuhvaća 5 palijativnih postelja po frekventnim odjelima OB Koprivnica dok je predviđena gradnja palijativnog centra koji će imati kapacitet 30 postelja, tj. ishođena je građevinska dozvola te se na jesen 2025. očekuje početak radova.

Izbjeglice, pripadnici romske nacionalne manjine te strani radnici

Analiza dostupnosti usluga povezanih s romskom nacionalnom manjinom nije pokazala obuhvat **usluga za prevladavanje komunikacijskih barijera**. S druge strane KKŽ ima romsku zajednicu koja je među većim u RH, posebice na području Koprivnice i Đurđevca te su potrebe ove korisničke skupine posebno izražene.

Predstavници romske zajednice su u intervjuu istaknuli pokušaje uvođenja romskih pomagača za koje je bila provedena i edukacija, ali se od nadležnog ministarstva nije uspjelo osigurati financiranje, a potreba je bila vrlo izražena. Izražena je potreba podršci pojedincima u rješavanju stambenog pitanja, korištenja mjera koje im u tome pomažu kao i upravljanju financijama te podršci u zapošljavanju. Iz HZSR i Obiteljskog centra PS KK su istaknuli slično viđenje potreba te u tom kontekstu je istaknuta usluga socijalnog mentorstva i obiteljskih suradnika kao oblika podrške koji bi u tom smislu značajno mogli odgovoriti na potrebe. Pri tome su istaknuti i dobri primjeri prakse uspostave tzv. Resursnih centara unutar ili blizu romskih zajednica u Međimurju kako bi se tamo provodile ovakve aktivnosti podrške. Dodatno je istaknut i prilagođeni program za romsku zajednicu Rastimo i mi plus, također proveden u Međimurju, koji bi mogli pomoći u ublažavanju obiteljskih rizika s kojima se suočavaju.

Za izbjeglice i osobe pod međunarodnom zaštitom podaci ne pokazuju korištenje usluga.

Podršku koordinатора integracije pružio je Crveni križ u izdvojenim slučajevima kod pružanja zdravstvenih usluga te pomoći pri upisu u školu. Grad Đurđevac i Koprivnica su organizirali učenje hrvatskog jezika, dok Crveni križ pruža kontinuirano podršku u smislu paketa potrepština. Broj osoba je malobrojan te je s vremenom integracija sve izraženija.

Perspektiva jedinica lokalne samouprave u Koprivničko-križevačkoj županiji

Kroz istraživanje koje je provedeno među JLS u Koprivničko-križevačkoj županiji, u kojem je sudjelovalo njih 21²² od 25, pri čemu su odgovorili svi gradovi u županiji, prikupljene su informacije o stanju pružanja socijalnih usluga i potreba s lokalne razine.

Kroz istraživanje JLS su istaknuli koje od 14 ponuđenih temeljnih socijalnih usluga su dostupne na njihovom području te su rezultati pokazali kako je pomoć u kući najzastupljenija, tj. dostupna u 95% JLS koje su odgovorile, smještaj (različiti oblici) (38%) i boravak (29%).

Tablica 1919 Zastupljenost socijalnih usluga u JLS u KKŽ koje su sudjelovale u istraživanju

Socijalna usluga	Broj JLS gdje je dostupno	Udio
Pomoć u kući	20	95,24%
Smještaj	8	38,10%
Boravak	5	23,81%
Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovnog obrazovanja	4	19,05%
Rana razvojna podrška	3	14,29%
Organizirano stanovanje	3	14,29%
Savjetovanje	2	9,52%
Stručna procjena	2	9,52%
Psihosocijalno savjetovanje	2	9,52%
Psihosocijalna podrška	2	9,52%
Socijalno mentorstvo	1	4,76%
Obiteljska medijacija	1	4,76%
Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja	1	4,76%
Prenočište/prihvatilište za osobe u beskućništvu	0	0,00%

Izvor: anketno istraživanje među JLS u KKŽ prema Obrascu 6, obrada autora

²² JLS koji su odgovorili na upitnik: Grad Đurđevac, Grad Križevci, Grad Koprivnica, Općina Đelekovec, Općina Drnje, Općina Ferdinandovac, Općina Gornja Rijeka, Općina Hlebine, Općina Kalinovac, Općina Kalnik, Općina Kloštar Podravski, Općina Koprivnički Bregi, Općina Koprivnički Ivanec, Općina Legrad, Općina Molve, Općina Novigrad Podravski, Općina Novo Virje, Općina Peteranec, Općina Sokolovac, Općina Sveti Petar Orehovec, Općina Virj

Na sljedećem prikazu vidimo raspodjelu prisutnosti socijalnih usluga u pojedinim JLS koje su odgovorile koje su istaknule da su prisutne na njihovom području:

Tablica 2200 Zemljopisna rasprostranjenost socijalnih usluga u JLS KKŽ

	Pomoć u kući	Smještaj	Boravak	Pomoć pri uključivanju u programe	Rana razvojna podrška	Organizirano stanovanje	Savjetovanje	Stručna procjena	Psihosocijalno savjetovanje	Socijalno mentorstvo	Obiteljska medijacija	Psihosocijalni tretman radi prevencije	Psihosocijalna podrška	Prenočište/prihvatilište za osobe u
Grad Đurđevac														
Grad Križevci														
Grad Koprivnica														
Općina Đelekovec														
Općina Drnje														
Općina Ferdinandovac														
Općina Gornja Rijeka														
Općina Hlebine														
Općina Kalinovac														
Općina Kalnik														
Općina Kloštar Podravski														
Općina Koprivnički Bregi														
Općina Koprivnički Ivanec														
Općina Legrad														
Općina Molve														
Općina Novigrad Podravski														
Općina Novo Virje														
Općina Peteranec														
Općina Sokolovac														
Općina Sveti Petar Orehovec														
Općina Virje														

Izvor: anketno istraživanje među JLS u KKŽ prema Obrascu 6, obrada autora

Ovi rezultati vrlo jasno ukazuju na zemljopisnu nedostupnost pojedinih usluga, iz perspektive pojedinih JLS, čime se naglašava potreba za strateškim pristupom za osiguravanje dostupnosti temeljnih socijalnih usluga diljem županije, u pojedinim zajednicama.

3.6. Procjena kapaciteta pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj kvalitetnih socijalnih usluga

Ovdje su prikazani ključni podaci o kapacitetima pružatelja usluga prikupljeni istraživanjem među pružateljima socijalnih usluga (Obrazac 3), istraživanjem među jedinicama lokalne samouprave na području KKŽ (Obrazac 6), intervjuima s predstavnicima korisničkih skupina (Obrazac 8) te Hrvatskim zavodom za socijalni rad i Obiteljskim centrom (Obrazac 7), konzultativnim sastancima sa Savjetom za socijalnu skrb KKŽ te analizom Registra pružatelja socijalnih usluga MRMSOSP.

U prvom dijelu, 67 pružatelja usluga koji su sudjelovali u istraživanju kroz Obrazac 3 (anketa) prikazani su prema pravnom obliku i ključnim korisničkim skupinama kojima su usmjereni uz strukturu financiranja za pojedine usluge. Iako su se temeljem Obrasca 3 prikupljale i informacije o tome posjeduju li pojedini pružatelji licencu za pojedinu socijalnu uslugu, te informacije se ne mogu smatrati sveobuhvatnima, jer su rezultati za neke usluge odstupali od podataka u Registru. U Registru je prema trenutnom stanju navedeno 66 pružatelja, od kojih je 38 (58%) s nekom od usluga za koje su licencirani u Mreži.

Važno je istaknuti kako je namjera bila kroz istraživanje osigurati informacije od što šireg kruga pružatelja, bili oni licencirani ili ne, te stoga su u analizi uključeni podaci svih pružatelja. U analizi izvora financiranja su podaci od pružatelja koji su odgovorili na upitnik, što daje ilustrativnu sliku strukture financiranja pojedinih usluga. Na kraju je važno istaknuti kako za određene usluge, iako piše vrijednost „0“ kod broja pružatelja, u tablicama u poglavlju 3 se za te usluge mogu eventualno pronaći vrijednosti broja korisnika – to znači kako su ti podaci dostavljeni od strane HZSR, a ne od samih pružatelja.

U drugom dijelu ove analize, istaknuti su ključni izazovi i potrebe za razvojem u kapacitetima pružatelja prema provedenim razgovorima s ključnim dionicima kao i kroz otvorene odgovore u anketi među pružateljima usluga.

Analiza pružatelja po pravnom obliku i izvorima financiranja

Struktura pružatelja koji su sudjelovali u istraživanju (ukupno njih 58) prema pravnom obliku i korisničkim skupinama prema kojima pružaju usluge je prikazana u tablici u nastavku.

Tablica 2211 Struktura pružatelja socijalnih usluga prema pravnom obliku i korisničkim skupinama u KKŽ

	Djeca i mladi	Osobe s invaliditetom	Osobe s poteškoćama mentalnog zdravlja	Osobe u riziku od siromaštva	Obitelji	Nacionalne manjine/ izbjeglice	Starije osobe
Javna ustanova	4	3	3	2	3	2	6
Organizacija civilnog društva (udruga)	6	10	4	2	2	3	8
Vjerska zajednica	1	0	0	0	0	0	1
Privatni pružatelj	4	5	5	1	1	0	17
Fizička osoba	0	1	0	0	0	0	5
UKUPNO	15	19	12	5	6	5	37

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 3, obrada autora

Iz prikazanog, najveći broj udruga, njih 10, radi s osobama s invaliditetom, dok 8 udruga je usmjereno prema starijim osoba te 6 udruga pruža usluge za djecu i mlade. Javne ustanove najviše su uključene

u rad sa starijim osobama i djecom i mladima. Privatni pružatelji i fizičke osobe češće rade sa starijima, dok je njihova uključenost u rad s drugim skupinama manja. Ukupno, najveći broj organizacija pruža usluge starijim osobama (37), dok su nacionalne manjine i izbjeglice najmanje zastupljene kao korisnici (samo 5 organizacija svih vrsta). Ova raspodjela ukazuje na koncentraciju usluga prema starijim i osobama s invaliditetom i potencijalni manjak podrške drugima, posebice osobama u riziku od siromaštva te obiteljima.

Djeca i mladi

Temeljem podataka iz obrasca 3 koji su dostavili obuhvaćeni pružatelji, analizirana je struktura pružatelja (broj licenciranih, nelicenciranih i onih u postupku licenciranja) te struktura financiranja usluga prema izvorima.

U skupini djece s teškoćama u razvoju, ključni pružatelji usluga za tu djecu i njihove roditelje su Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Podravsko sunce, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji MALI PRINC, Obiteljski centar PS KK te kroz druge pravne osobe (obrt Razvojni prozorčić i Kuc kuc d.o.o. u Križevcima). Usluge smještaja se primarno ostvaruju izvan županije ili u udomiteljskim obiteljima. Usluge ostvaruju raznoliko financiranje, pri čemu je vrlo mali udio financiranja iz Mreže za usluge definirane ZOSS-om.

Za ostale skupine djece, bez odgovarajuće roditeljske skrbi, s problemima u ponašanju, ključni pružatelj je Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje, Obiteljski centar PS KK, PU HZSR-a te Zavod za javno zdravstvo KKŽ. Za usluge smještaja sustav se značajno oslanja na udomitelje ili domski smještaj izvan KKŽ. Obzirom na strukturu pružatelja dominantan izvor financiranja usluga je izravno državni proračun, uz manje iznimke projektnog financiranja kada je riječ o psihoedukativnim i preventivnim aktivnostima.

Tablica u nastavku predstavlja detaljan prikaz broj pružatelja pojedinih socijalnih usluga, kao i strukturu financiranja prema ključnim izvorima financiranja:

Tablica 2222 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za djecu i mlade u KKŽ

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Rana razvojna podrška	3	3	0	0	6,25	12,50	28,50	0,00	0,00	42,75	10,00
Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju 8 - 18 g.	3	1	1	1	0,00	50,00	3,33	0,00	16,67	16,67	13,33
Boravak	0	0	0	0							
Smještaj ili organizirano stanovanje	0	0	0	0							
Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja	2	2	0	0	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00
Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi											
Prilagođeni prijevoz za djecu s teškoćama u razvoju	0										
Privremeni negovatelj za djecu s teškoćama u razvoju u obitelji radi predaha od skrbi	0										
Grupni ili individualni oblici podrške roditeljima negovateljima djece s teškoćama u razvoju	1					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Socijalne usluge u suradnji s drugim sustavima											
Logopedijska terapija za djecu s teškoćama u razvoju	1					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik za djecu s teškoćama u razvoju	4					85,00	0,00	0,00	5,00	10,00	0,00
DJECE BEZ ODGOVARAJUĆE RODITELJSKE SKRBI I ČIJA SE PRAVA KRŠE											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj (u kriznim situacijama ili u drugim slučajevima)	3	3	0	0	63,33	0,00	3,33	33,33	0,00	0,00	0,00
Boravak	1	1	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
DJECA ČIJE JE MENTALNO ZDRAVLJE UGROŽENO											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
Savjetovanje za sve kategorije djece i mladih	2	1	1	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalno savjetovanje za sve kategorije djece i mladih za djecu čije je mentalno zdravlje ugroženo	1	1	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalna podrška koju su ostvarila djeca (ne uključuje djecu s teškoćama u razvoju i djecu s problemima u ponašanju)	0	0	0	0							
Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi i usluge koje su osigurane u zdravstvenom sektoru											
Psihoedukativni i preventivni programi za mlade	3					30,00	0,00	66,67	0,00	3,33	0,00
Programi podrške i preventivni programi za mlade radi suzbijanja ovisnosti	3					6,67	0,00	93,33	0,00	0,00	0,00
DJECA U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Socijalno mentorstvo djetetu korisniku zajamčene minimalne naknade	0	0	0	0							
Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi											
Info centar za mlade	0										
Socijalizacijske i razvojne aktivnosti za djecu	2					39,50	0,00	50,00	0,00	10,50	0,00
Pomoć i podrška u obrazovanju	0										
Međusektorski program rane prevencije siromaštva i integrirana podrška djetetu u siromaštvu	0										
DJECA I MLADI S PROBLEMIMA U PONAŠANJU											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj ili organizirano stanovanje (krizni, radi	1	1	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
provedbe psihosocijalnog tretmana ili drugi oblik smještaja)											
Boravak	1	1	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalna podrška specifično za djecu i mlade s problemima u ponašanju radi provedbe psihosocijalnog tretmana	2	2	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi											
Individualni socijalno- pedagoški ili savjetodavni rad	2					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Grupna i vršnjačka podrška	1					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Mentorstvo za djecu i mlade s problemima u ponašanju	0										
DJECA I MLADI U ALTERNATIVNIM OBLICIMA SKRBI IZVAN OBITELJI											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj ili organizirano stanovanje do 26. godine	1	1	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Socijalno mentorstvo radi prestanka usluge smještaja	0	0	0	0							
Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi											
Stambeno zbrinjavanje mladih u kriznim situacijama	0					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
DJECA I MLADI U KRIZNIM SITUACIJAMA (MALOLJETNIČKA TRUDNOĆA, DJECA BEZ PRATNJE I ŽRTVE TRGOVANJA LJUDIMA)											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj ili organizirano stanovanje	0	0	0	0							

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 3, obrada autora

Građani s obiteljskim rizicima

U području usluga i aktivnosti povezanih s prevencijom i podrškom vezano za obiteljske rizike ključni pružatelji su Obiteljski centar PS KK i PU HZSR-a dok za podskupinu žrtava obiteljskog nasilja ključni pružatelj u KKŽ je Udruga HERA Križevci - za zaštitu i promicanje ljudskih prava.

Ovakva struktura pružatelja se reflektira i na strukturu financiranja, tamo gdje su Obiteljski centar i HZSR nositelji aktivnosti financiranja je državni proračun, dok za one usluge gdje je udruga HERA ključni nositelj vidimo značajan udio projektnog financiranja te drugih izvora financiranja usluga.

Tablica u nastavku predstavlja broj pružatelja pojedinih socijalnih usluga, kao i strukturu financiranja prema ključnim izvorima financiranja:

Tablica 2233 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za građane s obiteljskim rizicima u KKŽ

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelj a	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku u licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
OPĆA PREVENCIJA											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											
Podrška i pomoć tijekom tranzicije u roditeljstvo (individualni, grupni i psihoedukativni programi)	1					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Grupe podrške roditeljima s malom djecom (npr. Škola za roditelje i drugo)	1					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
SAVJETOVANJE I PODRŠKA OBITELJIMA											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Savjetovanje za odrasle osobe do 64 godine ili obitelji vezano za rizike povezane s obiteljskim odnosima i roditeljstvom	1	1	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalno savjetovanje za odrasle osobe do 64 godine ili obitelji (individualno, grupno ili obiteljsko)	2	2	0	0	0,00	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00
Obiteljska medijacija za odrasle osobe i obitelji koja nije vezana za postupak razvoda braka	1	1	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalna podrška obiteljima i odraslim osobama zbog obiteljskih i drugih rizika (bolest, siromaštvo, ovisnosti, invaliditet i drugo)	3	1	1	0	0,00	60,00	5,00	40,00	15,00	25,00	5,00
Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja	1	1	0	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
NASILJE U OBITELJI											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj	1	1	0	0	68,00	23,00	0,00	0,00	6,00	3,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelj a	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku u licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
SOS telefon za žrtve nasilja	1					100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi - u suradnji sa pravosuđem											
Besplatna primarna/sekundarna pravna pomoć za žrtve nasilja u obitelji	1					100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Usluga psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji	0										
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi - zapošljavanje											
Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju za žrtve nasilja u obitelji	2					50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
KRIZNI DOGAĐAJI											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj ili organizirano stanovanje za majke/roditelje s djecom u kriznoj situaciji	0	0	0	0							
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											
Privremeno stambeno zbrinjavanje obitelji pogođene krizama i katastrofama	0										

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrascu 3, obrada autora

Građani u riziku od siromaštva

Ključni pružatelji usmjereni na usluge povezane s materijalnom ili prehrambenom deprivacijom su Gradska društva Crvenog križa Koprivnica, Križevci i Đurđevac, dok dodatne usluge u smislu savjetovanja, pravne podrške, socijalnog mentorstva pružaju HZSR, HZZ i Udruga osoba s invaliditetom KKŽ. Smještaj za beskućnike nije osiguran na području KKŽ, tj. nema pružatelja usluge. Usluge socijalnog mentorstva se pružaju od strane HZSR te nisu evidentirane kroz obrazac 3 već zasebnom analizom podataka HZSR kroz obrazac 4.

Ove usluge se u značajnoj mjeri oslanjaju na proračune JLS i županije, kao i „druge izvore“ što u praksi označava donacije koje pružatelji primaju – u ovom smislu donacije namirnica i potrepština.

Tablica u nastavku predstavlja broj pružatelja pojedinih socijalnih usluga, kao i strukturu financiranja prema ključnim izvorima financiranja.

Tablica 2244 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za građane u riziku od siromaštva u KKŽ

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
GRAĐANI U TEŠKOJ MATERIJALNOJ I SOCIJALNOJ DEPRIVACIJI											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava -zapošljavanje											
Podrška u zapošljavanju	1					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava -pravosuđe											
Besplatna pravna pomoć za građane u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji	2					20,00	0,00	80,00	0,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava -zdravstvo											
Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala	4					25,00	0,00	0,00	30,00	20,00	25,00
SOCIJALNO ISKLJUČENI KORISNICI ZAJAMČENE MINIMALNE NAKNADE											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Socijalno mentorstvo za odrasle primatelje zajamčene minimalne naknade, osobe koje izlaze iz ustanova ili penalnog sustava ili druge osobe u riziku od socijalne isključenosti	0	0	0	0							
GRAĐANI U PREHRAMBENOJ DEPRIVACIJI											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											
Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica	3					0,00	0,00	0,00	15,00	50,00	35,00
Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka (koji nisu obuhvaćeni uslugom pomoć u kući)	1					0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00
GRAĐANI U RIZIKU OD BESKUĆNIŠTVA											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj ili organizirano stanovanje	0	0	0	0							

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
Boravak	0	0	0	0							
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											
Dnevni centar za podršku i informiranje	0										
Stambeno zbrinjavanje osoba u riziku od beskućništva	0										

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrascia 3, obrada autora

Rizici povezani s mentalnim zdravljem

Ključni provoditelj preventivnih aktivnosti u području mentalnog zdravlja je Obiteljski centar PS KK, dok za usluge podrške ovisnicima o alkoholu kroz terapijske grupe kao i psihosocijalnu pomoć primarni pružatelj je Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije. Za usluge smještaja kroz organizirano stanovanje i smještaj u domu najznačajniji pružatelj je Dom za odrasle osobe Cedar, potom Dom za odrasle osobe Vizjak, dok se većinom korisnici s mentalnim oštećenjima smještaju u udomiteljske obitelji. Ovdje je također istaknuta uloga HZSR u pružanju socijalnog mentorstva.

Imajući u vidu ovu strukturu pružatelja, dominantan izvor financiranja je iz državnih izvora, bilo izravno iz državnog proračuna ili Mreže.

Tablica u nastavku predstavlja broj pružatelja pojedinih socijalnih usluga, kao i strukturu financiranja prema ključnim izvorima financiranja.

Tablica 2255 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za osobe s rizicima mentalnog zdravlja u KKŽ

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku u licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
GRAĐANI S RIZICIMA MENTALNOG ZDRAVLJA											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor											
Preventivni programi u području javnog zdravstva ili socijalne skrbi	1					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
GRAĐANI SA ZNAČAJNIJIM TEŠKOĆAMA MENTALNOG ZDRAVLJA											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor											
Programi socijalnog uključivanja ovisnika i osoba s teškoćama mentalnog zdravlja u zajednici	0										
Organizirane kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti strukturiranog provođenja slobodnog vremena	0										
Grupe podrške i vršnjačka podrška za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja	0										
Grupe podrške za članove obitelji osoba s teškoćama mentalnog zdravlja	0										
Krizne intervencije i prva psihološka pomoć za građane sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	0										
GRAĐANI SUOČENI S OVISNOSTIMA O ALKOHOLU, DROGAMA I KOCKI											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor											
Terapijske grupe/ klubovi za ovisnike o kockanju	0										

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelj a	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku u licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
Programi smanjenja štete za ovisnike (harm reduction)	0										
Terapijske grupe/ klubovi za ovisnike o drogi	0										
Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o alkoholu	1					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
ODRASLE OSOBE S MENTALNIM OŠTEĆENJEM I OVISNICI											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje	4	4	0	0	56,67	0,00	16,67	26,67	0,00	0,00	0,00
Boravak	0	0	0	0							
Socijalno mentorstvo za odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnike	0	0	0	0							
Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim oštećenjem i ovisnicima	1	0	1	0	0,00	20,00	0,00	80,00	0,00	0,00	0,00
Vođenje slučaja (case management) za odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnike	0										

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 3, obrada autora

Osobe s invaliditetom

Usluge smještaja za odrasle osobe s invaliditetom kroz organizirano stanovanje pružaju Gradsko društvo osoba s invaliditetom Đurđevac i Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji MALI PRINC. Domski smještaj se ne ostvaruje kroz domove registrirane za osobe s invaliditetom već domove za osobe s mentalnim oštećenjima. No većina smještaja se ostvaruje kroz udomiteljske obitelji. Pružatelja boravka ima više: Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Podravsko sunce, Gradsko društvo osoba s invaliditetom Đurđevac, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji MALI PRINC, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji "Maslačak" Križevci, Udruga za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama Latice. Pomoć u kući (uključujući Zaželi projekte) pružaju Društvo multiple skleroze Koprivničko-križevačke županije, Udruga osoba s invaliditetom Križevci, te Sportska udruga za osobe s intelektualnim poteškoćama "Veliko srce" Koprivnica, dok se prehrana ostvaruje kroz GDCK Koprivnica i Centar za pomoć i njegu u kući Samarita. Psihosocijalnu podršku pruža udruga Mali princ, dok se rehabilitacijske usluge pružaju od strane Društva multiple skleroze Koprivničko-križevačke županije, Udruge invalida Koprivničko-križevačke županije i Osmijeh - udruga za terapijsko jahanje i sportsku rekreaciju. Podršku u zapošljavanju pruža Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Kod usluga za ovu skupinu vidimo značajniji udio usluga koje se financiraju kroz Mrežu, obzirom kako su u značajnoj mjeri pružatelji organizacije civilnog društva. Imajući to u vidu, vidljivo je kako usluge koje se ne financiraju iz mreže se dominantno financiraju iz projekata.

Tablica u nastavku predstavlja broj pružatelja pojedinih socijalnih usluga, kao i strukturu financiranja prema ključnim izvorima financiranja.

Tablica 2266 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za građane s invaliditetom u KKŽ

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licencijskih	Broj bez licence	Broj u postupku u licencijskih	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 – 65 godina (bez korisnika sa mentalnim oštećenjem)											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje	2	2	0	0	85,00	0,00	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Boravak za osobe s invaliditetom (bez osoba s mentalnim oštećenjem)	5	5	0	0	60,40	39,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20
Pomoć u kući za osobe s invaliditetom u dobi 18-64 godine	4	3	1	0	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom (bez osoba s mentalnim oštećenjem)	1	1	0	0	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Socijalno mentorstvo za osobe s invaliditetom (bez osoba s mentalnim oštećenjem)	1	0	1	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava - zdravstvo											
Druge terapijske i rehabilitacijske usluge koje se pružaju projektno kroz sustav socijalne skrbi ili u sektoru zdravstva (primjerice terapijsko jahanje, terapije potpomognute životinjama, radna terapija, druge terapijske usluge)	3					56,67	1,67	0,00	0,00	33,33	8,33
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											
Specijalizirani prijevoz i pratnja	4					72,25	25,25	0,00	1,25	1,25	0,00
Dojavni sustavi u krizama	0										
Cjelodnevna skrb i njega u kući	2					0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00
Privremeni negovatelj u obitelji radi predaha od skrbi osobe s invaliditetom	1					100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Usluge prema Zakonu o osobnoj asistenciji											

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku u licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
Usluga osobne asistencije	8	8	0	0	97,88	2,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava - zapošljavanje											
Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju	2					0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
NEZAPOSLENE OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA U RADNO AKTIVNOJ DOBI											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava - zapošljavanje											
Radni asistent OSI	0										
EDUKACIJE ZA PRUŽATELJE USLUGA											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											
Tečajevi znakovnog jezika	0										

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 3, obrada autora

Osobe starije životne dobi (65+)

Za ovu korisničku skupinu mreža pružatelja je izrazito razgranata. Pomoć u kući s prehranom pružaju GDCK Koprivnica, Samostan uznesenja BDM Franjevaca konventualaca, Centar za pomoć u kući i njegu Samarita, dok bez prehrane usluge pružaju GDCK Križevci, Centar Samarita te Klub za starije osobe Mariška. Uz njih značajnu ulogu ima i 10 projekata financiranih kroz poziv „Zaželi – prevencija institucionalizacije“ na području cijele županije, a čiji su nositelji već spomenuti pružatelji ili JLS – općine Virje, Kloštar Podravski, Đelekovec, Kalinovac te Grad Đurđevac. Spomenuti pružatelji obuhvaćaju i druge usluge koje su navedene u tablici.

Pružatelja smještaja starijih na području KKŽ ima 37, od kojih 16 pruža smještaj i kroz Mrežu. Ključni pružatelj, u smislu smještajnih kapaciteta, jest Dom za starije i nemoćne osobe Koprivnica, čiji je osnivač KKŽ, s kapacitetom od 278 smještaja, od čega je 11 (4%) u Mreži socijalnih usluga. S druge strane važno je istaknuti i privatni Dom za starije i nemoćne osobe sv. Ana – Koprivnica, s kapacitetom od 55 smještaja, od kojih je čak 42% (22) u Mreži socijalnih usluga, najviše od svih pružatelja smještaja.

Za njegu u kući pružatelji su: Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „Katarina“, Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „Neven“, Ustanova za zdravstvenu njegu u kući, vl. Štefica Poljak, Ustanova za zdravstvenu njegu Mediviva, Ustanova za zdravstvenu njegu Iskra, Atlas fizioterapija.

Uslugu boravka pruža Samostan uznesenja BDM Franjevaca konventualaca kao i GDCK Koprivnica i Križevci. Klubovi za starije/umirovljenike postoje u sva tri grada na području županije (Koprivnica, Križevci, Đurđevac) u prostorima triju najvećih udruga umirovljenika te klub za starije pri GDCK Križevci i Klub za starije osobe Mariška.

Za usluge savjetovanja ključni pružatelj je HZSR izravno, dok je i Zavod za javno zdravstvo KKŽ istaknuo značajan broj korisnika kojima pružaju savjetodavnu podršku. Za savjetovanje obitelji ključnu ulogu ima Djelatnost palijativne skrbi Doma zdravlja Koprivničko-križevačke županije kao i Udruga volontera hospicijske i palijativne skrbi "Dignitate".

Palijativna skrb u kući provodi tim Djelatnost palijativne skrbi Doma zdravlja Koprivničko-križevačke županije dok se stacionarna palijativna skrb ostvaruje kroz 5 Palijativnih kreveta u OB Koprivnici.

S obzirom na ovako razgranatu mrežu pružatelja i struktura financiranja je raznolika. Usluge koje su definirane ZOSS-om se većinom financiraju bilo privatnim sredstvima (smještaj) ili projektno, dok samo u manjoj mjeri iz Mreže. Ostale usluge imaju također naglašeno projektnog financiranja, te vrlo raznoliki udio iz drugih izvora financiranja.

Tablica u nastavku predstavlja broj pružatelja pojedinih socijalnih usluga, kao i strukturu financiranja prema ključnim izvorima financiranja.

Tablica 27 Struktura izvora financiranja socijalnih usluga za osobe starije životne dobi u KKŽ

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
STARIJE OSOBE SNIŽENIH FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane	4	3	1	0	21,75	0,00	28,25	0,00	0,00	47,50	2,50
Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane	12	5	7	0	11,60	62,20	0,60	0,00	9,20	16,40	0,00
Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe	19	14	0	1	5,47	0,00	88,60	0,00	5,73	0,07	0,13
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											
Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe	9					42,86	41,43	0,00	0,71	12,14	2,86
Alarmni dojavni sustav za starije osobe (npr. SOS narukvice)	2					100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku	1					0,00	79,00	21,00	0,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor											
Njega u kući	10					0,00	49,00	30,00	1,00	16,00	4,00
STARIJE OSOBE NARUŠENA MENTALNOG ZDRAVLJA											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Boravak	4	4	0	0	20,00	30,00	0,00	0,00	0,00	40,00	10,00
Savjetovanje za odraslu osobu starije dobi	2	1	1	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalno savjetovanje za odraslu osobu starije dobi	1	0	1	0	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi	1	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi ili kroz sektor civilnog društva											

Socijalni plan Koprivničko-križevačke županije 2025.-2027.

	Struktura pružatelja usluga				Struktura financiranja usluga pružatelja prema % udjelu izvora						
	Broj pružatelja	Broj licenciranih	Broj bez licence	Broj u postupku licenciranja	Mreža socijalnih usluga	Projektno	Privatna sredstva korisnika	Proračun države	Proračun županije	Proračun JLS	Drugo
Klub/centar za druženje starijih osoba	5					20,00	0,00	0,00	40,00	40,00	0,00
STARIJE OSOBE OBOLJELE OD DEMENCIJE											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor											
Kontinuirana njega u kući za oboljele od demencije	0					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
STARIJE OSOBE KOJE IMAJU NJEGOVATELJE KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA											
Socijalne usluge predviđene ZOSS											
Savjetovanje obitelji, negovatelja i skrbnika starije osobe	1	0	1	0	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalno savjetovanje obitelji, negovatelja i skrbnika starije osobe	1	0	1	0	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Psihosocijalna podrška obitelji i negovateljima starije osobe	1	0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi											
Privremeni/povremeni smještaj radi predaha od skrbi	0										
Usluga privremene njege u kući radi predaha od skrbi	0										
TERMINALNO BOLESNE OSOBE											
Druge inovativne i projektno financiranje usluge iz sustava socijalne skrbi - usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor											
Palijativna skrb u kući	5					0,00	2,00	0,00	0,00	0,00	98,00
Stacionarna palijativna skrb	2					0,00	1,67	0,00	0,00	0,00	98,33

Izvor: podaci prikupljeni i obrađeni temeljem Obrasca 3, obrada autora

Izbjeglice i pripadnici romske nacionalne manjine

Za ovu korisničku skupinu nisu prikupljeni podaci o pružateljima usluga putem istraživanja te stoga nije moguće prikazati analizu kao za preostale korisničke skupine.

Analiza potreba za razvojem kapaciteta pružatelja i suradnjom

Temeljem intervjua s ključnim dionicima i istraživanja među pružateljima na području Koprivničko-križevačke županije, prikupljene su potrebe za razvojem kapaciteta u tri područja (ljudski resursi, materijalni/tehnički resursi te financiranje), kao i suradnjom s dionicima. U nastavku su prikazani zbirni rezultati nalaza iz navedenih kvalitativnih uvida prema pojedinim temama.

Ljudski resursi

Nekoliko domova za starije osobe, kao što su Dom obitelji Mršić j.d.o.o. i Dom Novak 1, navode kako već dulje vrijeme ne mogu pronaći njegovateljice, a slične teškoće iskazuje i Dom Petrović j.d.o.o., koji također bilježi nedostatak osoblja za svakodnevnu njegu. Dom Vizjak redovito raspisuje natječaje za psihologa i zamjene za socijalnog radnika. Ustanove poput Dom za odrasle osobe Cedar i Dom za starije i nemoćne osobe Koprivnica ističu izražen deficit medicinskih sestara, ali i drugih stručnjaka poput radnih terapeuta. Slično je i u Domu sestre Jadranke, gdje je stručni kadar naveden kao ključni izazov. Dom za odrasle osobe Poljak ne može pronaći ni medicinske sestre s osnovnom kvalifikacijom njegovateljice, čak ni za puno radno vrijeme.

Udrugama koje pružaju usluge osobne asistencije, poput Društva multiple skleroze KKŽ, Udruga osoba s invaliditetom KKŽ, Udruga Maslačak i Latice, izuzetno je teško pronaći kandidate za radna mjesta osobnih asistenata. Razlozi uključuju specifičnost poslova, niske plaće i visoku odgovornost. Posebno je naglašeno da se teško pronalaze asistenti za korisnike s većim teškoćama, dok ni rad u udrugama općenito nije atraktivan zbog ograničenih mogućnosti za profesionalni razvoj i nesigurnosti radnog mjesta.

Udruga HERA Križevci ističe niz izazova: mali broj zaposlenih obavlja velik opseg poslova, što vodi do sagorijevanja i nezadovoljstva. Financijska nesigurnost, izazvana činjenicom da se većina sredstava osigurava isključivo kroz projektno financiranje, dodatno otežava zadržavanje kadra. Ističe se da se stručni kadar (psiholog, pravnik, socijalni pedagog) teško može zadržati bez osiguranog temeljnog financiranja hladnog pogona.

Nedostatak edukacijskih rehabilitatora, logopeda, psihologa i radnih terapeuta javlja se kao česta prepreka u organizacijama koje pružaju podršku osobama s invaliditetom, poput Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Podravsko sunce, udruga Latice, Maslačak i drugih. KUC KUC d.o.o. ističe da se podrška djeci do 3 godine ne može adekvatno provoditi jer su dostupni stručnjaci preopterećeni ili ih uopće nema. Djeca često ostaju bez stručne pomoći upravo u najkritičnijem razdoblju razvoja.

Zavod za javno zdravstvo KKŽ navodi da im nedostaje psihologa i psihijataru, a posebno se ističe da nema dovoljno liječnika voljnih raditi u palijativnoj skrbi.

Poseban primjer je Obiteljski centar PS KK, koji navodi da je, iako je sistematizirano šest radnih mjesta, trenutno zaposleno tek pet stručnjaka, dok upravitelj pokriva i dio stručnog rada. Zbog širenja djelatnosti na dodatne lokacije u Đurđevcu i Križevcima, radno vrijeme se dodatno rasipa na putovanja, što smanjuje vrijeme dostupno korisnicima. Pritom su novi stručnjaci teško dostupni jer za zapošljavanje mladih ljudi traže se dodatne, vrlo skupe edukacije koje sami moraju financirati.

Pojedini domovi, poput Dom baka Ilona i Obiteljski dom vl. Božice Petković, navode da trenutno imaju zadovoljavajući broj zaposlenih (primjerice 11 djelatnika raznih profila), ali to su rijetke iznimke u općem trendu manjka stručnjaka.

Centar Svitanje je istaknuo izazove oko popunjavanja kadrova za voditelje mjera intenzivnog stručnog nadzora za što su predviđeni stručnjaci sa zanimanjima socijalnih radnika, psihologa, socijalnih pedagoga, a koji idu na teren u obitelji gdje su povećani rizici, no nema zainteresiranih za zapošljavanje. Dok obiteljski suradnici, koji pružaju usluge za obitelji gdje je mali ili srednji rizik i mogu se zaposliti osobe srednje stručne spreme, tu je utvrđen priličan broj zainteresiranih. Iako imaju mogućnost zapošljavanja pet voditelja mjera intenzivne stručne pomoći, na posljednjih pet natječaja nisu primili niti jednu prijavu. Iako se s ovom uslugom počelo prije nekih godinu i pol dana, to je relativno nova aktivnost, nije se pokazala tako uspješna kod zapošljavanja kao obiteljski suradnici.

Izazove po pitanju ljudskih resursa su istaknuti i u HZSR-u, pri čemu je procijenjeno da je zvanje psihologa, pedagoga i socijalnog radnika deficitarno zanimanje te isto bi trebalo nadalje stimulirati stipendijama za deficitarna zanimanja od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave, a na nacionalnoj razini povećanjem upisne kvote studenata te otvaranjem studijskih programa na postojećim sveučilištima npr. studija socijalnog rada u Rijeci.

Nekoliko dionika je istaknulo važnost uspostave mobilnih timova, tj. interdisciplinarnih timova, od strane različitih pružatelja, čime bi se donekle doskočilo izazovima oko kadrove s kojima se pojedinačne organizacije susreću. Primjerice, organiziranje mobilnih timova za udaljenije stanovnike, koji bi uključili prema potrebama korisnika, timove za dostavu toplih obroka, pružanje palijativne skrbi, skrb o psihički bolesnim osobama, pomoć u kući koja bi obuhvatila higijenske potrebe, prematanje korisnika, kućna njega i slične usluge koje često nisu pravovremene i kasne s odobravanjem. Obiteljski centar PS KK je istaknuo kako su uspostavljene suradnje s Područnim uredima HZSR u Križevcima i Đurđevcu u smislu korištenju prostora za pružanje usluga OC-a, što je procijenjeno kao dobar iskorak, kao i povremeno pružanje usluga kod korisnika. No to ima svoje nedostatke u smislu potrebnih uvjeta koji su potrebni za određenu uslugu (izolacija korisnika), kao i činjenica kako se time zbog putovanja značajno smanjuje dostupno vrijeme za pružanje usluge od strane tima od šest stručnih radnika.

Svi dionici su izrazito istaknuli potrebu za više edukacija i podrške u radu, više timskog rada, supervizija, evaluacija i praćenje kvalitete rada.

Udomiteljstvo

Obzirom na važnost udomiteljstva u Koprivničko-križevačkoj županiji, koja je četvrta županija u RH po broju udomitelja, posebno su istaknuti izazovi u održavanju ovog bitnog kapaciteta socijalne skrbi u KKŽ. U KKŽ udomiteljstvo je organizirano kroz središnji tim u Županijskom uredu HZSR, dok su sva tri područna ureda prenijela nadležnosti izdavanja dozvola i provođenja terenskih obilazaka na stručnjake iz tima za udomiteljstvo. Zbog velikog broja udomiteljskih obitelji, formirana su dva zasebna tima radnika.

U ovom trenutku sustav udomiteljstva u KKŽ uključuje 186 udomitelja i 580 korisnika. Od tog broja, 58 udomitelja skrbi za 159 maloljetne djece, dok 118 udomitelja brine za 421 odraslu osobu. Postotak srodničkih udomiteljstava u županiji iznosi tek 10–15%, dok se u nekim drugim dijelovima Hrvatske doseže značajno veći udio.

Koordinacija zdravstvenog sustava i sustava socijale je jako loša iz kuta udomitelja i udomiteljstva. Primjerice, kod hitnih slučajeva, udomitelji koji brinu o još troje ili četvero korisnika koji su sami u kući, nemaju prioritet u zdravstvenim ustanovama. Također postoje situacije kada su kod udomitelja smješteni korisnici iz drugih županija, što je učestalo, prilikom potrebe za medicinskom skrbi za te korisnike moraju ih voziti u županijske bolnice otkud su korisnici došli jer ih bolnice u KKŽ ne žele primiti. Istaknuto je kako postoji mnogo slučajeva gdje je zdravstvo odbijalo prijam korisnika, unatoč očitim medicinskim indikacijama, a potom su takvi korisnici umirali u udomiteljskim obiteljima.

Kako bi se osnažilo udomiteljstvo i privukle nove obitelji, planirane su promotivne kampanje usmjerene na lokalne medije, primjerice gdje se svaka dva do tri mjeseca objavljuju izvještaji o aktivnostima udomiteljskog tima u županiji. U sklopu te suradnje objavljuju se i intervjui s udomiteljima s područja županije. Također se održavaju i sastanci s načelnicima općina radi dodatne promocije i podizanja svijesti o važnosti udomiteljstva.

Nadalje, važno je razmatrati načine kako dodatno poticati priljev novih udomitelja kako bi se zadržao postojeći kapacitet, ili čak povećao. Istaknuta je primjerice ideja kako bi bilo korisno povratnicima u RH ponuditi dodatne novčane poticaje kako bi se potaknulo njihovo aktivno uključivanje. Pri tome, jedan od ključnih izazova u regrutaciji novih udomitelja jest nedostatak formalne srednjoškolske kvalifikacije kod dijela zainteresiranih, što predstavlja formalni uvjet za udomiteljstvo. Na sastancima s dionicima i na nacionalnoj razini isticala se potreba za iznimkama u regulativi koje bi omogućile priznavanje praktičnih znanja i vještina stečenih radom – primjerice, onih stečenih u inozemstvu ili putem tečajeva za njegovatelje. Takav bi pristup, prema mišljenju stručnjaka, omogućio zapošljavanje osoba koje, iako

nemaju formalno obrazovanje, posjeduju ključne kompetencije za skrb. Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje omogućava provođenje brzih programa edukacije za potencijalne udomitelje. Dodatno, zagovornici iz sustava socijalne skrbi smatraju kako bi regulativa trebala biti fleksibilnija na način da se omogući uključivanje i onih kandidata koji mogu dokazati stvarna praktična znanja i vještine, bez obaveze posjedovanja srednjoškolskog obrazovanja. Dok se srednjoškolska sprema smatra važnom za udomitelje djece – kako bi mogli sudjelovati u obrazovnom procesu maloljetnih korisnika – takva je pretpostavka manje zahtjevna kod skrbi za odrasle korisnike.

Istaknuto je kako je su neki gradovi uključeni u stimuliranje udomiteljskih obitelji. Grad Đurđevac za djecu udomitelja jednom godišnje daje nagrade, udomitelje se oslobađa od komunalnih i vodnih davanja. Također Grad Koprivnica primjerice osigurava besplatne knjige, radne bilježnice i bilježnice za sve redove i izborne predmete ukoliko udomljeno dijete pohađa školu kojoj je Grad osnivač, dok udomitelji za djecu ostvaruju popust od 50% na cijenu na smještaj u dječjem vrtiću te produženom boravku u školama, osiguravaju poklon kartice za božićno darivanje udomljene djece iznos 50 EUR. Stoga bi se moglo govoriti da je to na godišnjoj razini između 600 i 1100 ovisno da li je dijete u vrtiću ili u školi. Sličnih inicijativa nedostaje od drugih jedinica lokalne samouprave.

Materijalni i tehnički kapaciteti

Pojedine ustanove i udruge ističu da raspolažu prostorima koji trenutačno odgovaraju njihovim potrebama – bilo zato što su nedavno adaptirani, bilo zato što broj korisnika još ne prelazi kapacitete. Neke organizacije su kroz EU projekte uspjele osigurati vlastiti prostor, što im je omogućilo visoki standard u opremanju, posebno u slučaju onih koje pružaju usluge djeci i osobama s invaliditetom. No takvi primjeri su iznimke, a ne pravilo.

Znatno veći broj organizacija suočen je s ozbiljnim infrastrukturnim ograničenjima. U mnogim slučajevima prostori nisu dostatni za potrebe korisnika, osobito kada se radi o povećanju broja zaposlenih ili širenju postojećih usluga. Organizacije koje provode boravke, organizirano stanovanje i druge kompleksne usluge često moraju odbijati nove korisnike jer nemaju gdje smjestiti dodatne grupe.

Brojne organizacije djeluju u prostorima koji nisu njihovo vlasništvo, već su u najmu – najčešće od lokalne samouprave. Iako neki od tih prostora zadovoljavaju osnovne tehničke uvjete, mnogi su u derutnom stanju, nepovoljno pozicionirani ili neprilagođeni osobama s invaliditetom. Ograničenja u natječajnim pravilima dodatno pogoršavaju situaciju – primjerice, troškovi amortizacije, održavanja ili sanacije prostora često se ne priznaju kao prihvatljivi trošak kroz projekte. Time se civilni sektor, posebno neprofitne organizacije, dovodi u izrazito nepovoljan položaj jer se očekuje da iz vlastitih sredstava pokrivaju investicije koje su temelj za održavanje i razvoj usluga.

Značajan broj domova za starije osobe ističe nedostatak smještajnih kapaciteta, osobito za korisnike s najvišim stupnjem potrebe za njegom i za one s dijagnozama demencije. Veći domovi često nemaju posebne odjele za takve korisnike, dok manji – uključujući obiteljske domove – ukazuju da su zakonski uvjeti za prostorne standarde sve stroži, ali da za njihovo ispunjavanje nemaju nikakvu pomoć od države ili županije. U nekim slučajevima svi troškovi, uključujući one za nove tehničke sustave kao što su vatrodojave, padaju isključivo na teret samih domova, koji djeluju bez ikakvog sustavnog financiranja, iako redovito zbrinjavaju starije osobe s teškim dijagnozama.

Kod manjih pružatelja usluga javljaju se i problemi nedostatka osnovne opreme – poput informatičke infrastrukture potrebne za dokumentiranje i administraciju rada. Iako se može raditi o tehnički jednostavnim ulaganjima, njihova provedba često ovisi o povremenim donacijama, jer nema stabilnog mehanizma potpore za ovakva ulaganja.

Specifičan izazov navode organizacije koje djeluju na više lokacija. U takvim slučajevima, samo jedno sjedište može imati primjerene uvjete, dok su izdvojeni prostori – primjerice u drugim gradovima ili općinama – znatno lošije opremljeni, bez mogućnosti trajnog korištenja i bez tehničkih preduvjeta za kontinuirani rad.

Na drugom kraju spektra nalaze se pružatelji usluga koji svoje aktivnosti provode isključivo u kućanstvima korisnika – primjerice osobna asistencija ili usluge pomoći u kući – i koji navode da nemaju potrebu za dodatnim prostorima, osim skladišnog prostora u nekim slučajevima.

Financiranje

Većina organizacija iz civilnog sektora, osobito udruge koje pružaju usluge osobama s invaliditetom, djeci i mladima, naglašavaju da je glavni izvor financiranja projektni. To znači da su podložne stalnim oscilacijama u razini prihoda, a svaka faza između projekata donosi rizik obustave programa i gubitka kadra. U takvom sustavu teško je planirati dugoročno, a još teže zadržati stručnjake koji mogu birati stabilnije poslove u javnom sektoru.

Za neke udruge ulazak u Mrežu pružatelja socijalnih usluga donosi nešto veću financijsku sigurnost, no i dalje ostaje problem usklađenosti cijena usluga s realnim troškovima. Pojedine organizacije ukazuju na to da trenutne cijene ne prate inflaciju ni rast plaća u javnom sektoru, što dovodi do odlaska zaposlenih u državne sustave gdje imaju sigurnija i bolje plaćena radna mjesta. Ovakav trend posebno pogađa stručnjake poput edukacijskih rehabilitatora, socijalnih radnika i psihologa.

Domovi za starije i nemoćne osobe, posebno privatni, ističu da im nedostaje direktna podrška od županije i lokalne samouprave. Njihovo financiranje gotovo u cijelosti ovisi o uplatama korisnika, često nadopunjenim iz obiteljskih izvora, dok samo manji broj korisnika ostvaruje pravo na subvenciju. Neki domovi navode da su prisiljeni odbijati korisnike mlađe od 50 godina koji nisu u sustavu mirovina i nemaju pravo na nikakvu pomoć, iako imaju teške dijagnoze i palijativne potrebe. Također, ističu da se u sustavu ne prepoznaje specifičnost njihovog rada, broj zaposlenih i razina opremljenosti, niti se traže njihova mišljenja o mogućim rješenjima.

Organizacije koje djeluju kao domovi ili ustanove navode da povećanje cijena usluga korisnicima nije opcija, jer većina korisnika ima vrlo ograničena primanja. Istovremeno, decentralizirana sredstva koja bi pomogla održati cijene dostupnima su preniska i često nedovoljna za pokrivanje planiranih projekata, poput proširenja kapaciteta ili ulaganja u energetska učinkovitost.

Financijski izazovi nisu ograničeni samo na radne troškove i standardne usluge. Pojavljuje se i nedostatak sredstava za stručno usavršavanje, edukacije i konferencije. Stručni radnici često moraju sami financirati dugotrajnije edukacije, čak i kad se radi o znanjima ključnim za kvalitetno pružanje usluga, poput partnerskog savjetovanja ili psihoterapije.

Zabrinjavajuća je i neujednačenost u pristupu financijskim sredstvima među pružateljima. Neke organizacije ističu da nemaju većih poteškoća jer im lokalna zajednica osigurava stabilnu podršku, dok druge djeluju u uvjetima potpune ovisnosti o natječajima i oscilacijama u javnim pozivima. Pojedini domovi uspijevaju preživjeti zahvaljujući mješovitom modelu financiranja – uz korisničke uplate i doplate obitelji, dio korisnika ostvaruje pravo na sufinanciranje županije ili Ministarstva. Ipak, i taj model pokazuje slabosti jer isti iznos subvencije vrijedi za sve korisnike bez obzira na stupanj njege, što nije realno s obzirom na različite troškove skrbi.

Financijska podrška je ključna i za samu održivost organizacija. One koje imaju samo nekoliko korisnika u Mreži ili se oslanjaju isključivo na natječaje navode da čak i osnovni rashodi – grijanje, prijevoz, najam, amortizacija – mogu ugroziti rad ako dođe do kašnjenja u isplata ili neostvarivanja projektne potpore. Dio pružatelja strahuje od opće nesigurnosti u financijskom sustavu i loše platežne moći građana, što dodatno smanjuje stabilnost planiranja.

Organizacije civilnog društva su istaknule kako su financijske podrške od strane JLS i županije kroz pozive koje objavljuju vrlo niske, pri čemu se neke organizacije niti ne prijavljuju obzirom na omjer zahtjevnosti prijave i iznosa sredstava koji se može ostvariti. Pri tome se dodatno istaknula potreba kako je prilikom osmišljavanja takvih poziva potrebno postaviti prioritete, npr. kroz ciljanje na socijalne usluge, dok u stvarnosti takvi pozivi obuhvaćaju vrlo široki obuhvat – od kulture, sportskih aktivnosti i slično.

Suradnja

Jedan od ponavljajućih izazova je nedovoljna koordinacija s jedinicama lokalne samouprave i Županijom. Neke organizacije smatraju da je suradnja s JLS i Županijom nužna za kvalitetno planiranje i pružanje usluga, osobito u kontekstu proširenja postojećih i razvoja novih oblika skrbi. Istovremeno, pojedine udruge ukazuju na slab interes ili nedostatak edukacije i komunikacije od strane tih tijela, zbog čega dolazi do neiskorištenih potencijala suradnje, posebno u razmjeni znanja i vještina među dionicima.

Dionici iz sustava socijalne skrbi očekuju nastavak aktivnog rada Savjeta za socijalnu skrb KKŽ, a na temelju pozitivnih primjera uključenosti u druga tijela, kao što su županijska tijela za prevenciju ovisnosti, Socijalno vijeće grada Koprivnice, Savjet umirovljenika i osoba starije dobi. Primjer pozitivnog ishoda takve suradnje je program sufinanciranja smještaja u privatnim domovima, pa čak i izvan KKŽ (uz uvjet prethodnog prebivališta u KKŽ od pet godina) te je također posebno istaknuta pozitivna suradnja s Gradom Koprivnicom, što je rezultiralo nizom specifičnih mjera u području socijalne skrbi koje Grad financira.

Dionici ističu potrebu veće vidljivosti Obiteljskog centra te intenziviranjem suradnje sa školama, policijom i HZSR u području preventivnih programa za rizične skupine roditelja, edukacije za roditelje kojima su oduzeta prava stanovanja s maloljetnom djecom, savjetovanje, tretman počinitelja nasilja u obitelji.

Suradnja s MUP-om na području KKŽ je iz više izvora istaknuta kao pozitivna, u smislu koordinacije, razmjene podataka i terenskih intervencija. No istaknut je problem nove prakse postupanja policije za vrijeme pripravnosti odnosno dežurstva kada se ne pruža asistencija stručnim radnicima HZSR od strane policijskih službenika čime se dovodi u opasnost život i zdravlje stručnih radnika prilikom intervencija smještaja u sigurnu kuću. Istaknuto je kako treba na razini ministarstava dogovoriti protokol o postupanju za vrijeme dežurstva stručnih radnji HZSR i policije kao i općenito donijeti Pravilnik/Odluku o pripravnosti na razini HZSR-a.

Zavod, Dom zdravlja KKŽ i HZSR također ističu važnost bolje koordinacije, osobito kod uputnica, razmjene informacija i zajedničkog planiranja skrbi. Suradnja koja je dobra na razini osobnih kontakata često je narušena sistemskim ograničenjima, nedostatkom vremena ili tehničkim resursima. Pri tome, u suradnji sa zdravstvenim sustavom postoji niz pozitivnih, ali i problematičnih aspekata. Naime, osobe s psihičkim poteškoćama često se puštaju iz ustanova jer su po zakonu izliječene, no one bi trebale nastaviti s terapijom te onda u takvim situacijama sustav socijalne skrbi nema mogućnost nadzora. Kod žurnih mjera bolnice tumače kako se žurna mjera ne može odraditi u bolnici, unatoč procjeni sustava socijalne skrbi kako je život i zdravlje djeteta ugroženi i da ne može ići doma. Istaknuto je kako postoje saznanja suradnji sa zdravstvom, primjerice u Zagrebu, kroz koje se ovakve situacije sprječavaju. Općenito je istaknuto kako je potrebno bolje definirati smjernice i dogovoriti suradnju sa zdravstvom.

S druge strane, istaknuti su i pozitivni primjeri suradnje, primjerice sa Zavodom za hitnu medicinu u osiguravanju sanitetskog prijevoza, u sklopu koje je definirana jasna procedura i zahtjevi te se uredno podmiruju troškovi tih prijevoza kad je potrebno. Također što se tiče otpusta osoba iz bolnica, ako se procijeni kako osoba ne može dalje biti kod kuće, kad se utvrdi da nema nikoga od obitelji tko bi mogao pomoći, kontaktiraju HZSR, te se zajednički obavlja prvi razgovor s pacijentom, upoznaju s mogućnosti te se onda traži smještaj i najčešće se tim osobama već osigurava da iz bolnice odlaze u udomiteljsku obitelj ili u neki obiteljski dom.

Istaknuta je pozitivna suradnja s domovima zdravlja i patronažnim sestrama. Patronažne sestre obavještavaju HZSR kada nekome od korisnika treba usluga koja se ostvaruje putem HZSR. Također, gerontodomačice su se povezale s ambulantama, što poboljšava učinkovitost svih usluga.

Naglašena je potreba za jačanjem suradnje i u segmentu rane razvojne podrške. Stručnjaci upozoravaju da bi suradnja između medicinskog osoblja – poput pedijatar – i timova za razvojnu podršku trebala biti znatno čvršća, kako bi djeca s teškoćama ili razvojnim odstupanjima bila pravovremeno uključena u odgovarajuće programe. Nedostatak povezanosti s vrtićima i drugim ustanovama dodatno usporava planiranje i provođenje podrške djeci i njihovim obiteljima.

Privatni domovi ističu specifičan problem slabe suradnje s javnim ustanovama, što posebno dolazi do izražaja u kontekstu nejednakog tretmana i financiranja. Naglašavaju da bi modeli financiranja trebali pratiti korisnika, neovisno o tome koristi li javne ili privatne usluge, čime bi se osigurala jednakost u pristupu. Nedovoljna međusobna suradnja dodatno pogoršava uvjete rada u privatnom sektoru i smanjuje mogućnosti razvoja. Od strane domova je posebno istaknuta potreba intenzivnije komunikacije od strane nadležnog ministarstva kako bi ih se barem informiralo, ako ne i uključilo u procese strateškog promišljanja budućeg razvoja usluga koje pružaju, a kao što se to provodi s domovima kojima je država osnivač – što ističu kao primjer nejednakog tretmana.

Dionici su također istaknuli i primjere izazova u suradnji s HZSR-om, u smislu brzine ponovnog odobravanja prava iz sustava socijalne skrbi nakon sezonskog rada, što korisnike demotivira za potencijalni sezonski rad. Također su neki pružatelji socijalnih usluga u Mreži istaknuli sporost donošenja rješenja, primjerice za uslugu dostave toplih obroka, a koje bi pružatelji imali kapaciteta osigurati.

Zaključno, suradnja između dionika u KKŽ je vrlo izražena i dinamična, s jasno utvrđenim izazovima, ali i primjerima kvalitetnih suradnji i mehanizama, kojima se odgovorilo na prethodno utvrđene potrebe i izazove te je tu suradnju u budućnosti potrebno strateški usmjeravati prema potrebama korisnika.

4. CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI

Uvažavajući logiku korisničkih skupina prema Pravilniku, ciljevi Socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije povezani s povećanjem dostupnosti usluga za glavne korisničke skupine:

- Posebni cilj 1. Povećanje dostupnosti socijalnih i komplementarnih usluga za djecu i mlade
- Posebni cilj 2. Povećanje dostupnosti socijalnih i komplementarnih usluga za osobe od 20 do 64 godine
- Posebni cilj 3. Povećanje dostupnosti socijalnih i komplementarnih usluga za starije osobe.

Unutar svakog cilja, mjera su povezane s pojedinom podskupinom korisnika prema specifičnih rizicima, dok su u aktivnostima navedene usluge za tu skupinu čija se dostupnost želi razvijati.

Zadnji cilj odnosi se na razvoj ljudskih, tehničkih i infrastrukturnih kapaciteta za pravodobno i učinkovito pružanje socijalnih usluga, koordinaciju te informiranje:

- Posebni cilj 4. Povećanje usmjerenosti na potrebe korisnika kroz ulaganje u kvalitetu i vidljivost socijalnih usluga.

Unutar cilja, mjere obuhvaćaju pojedina područja za ulaganje u resurse, kvalitetu i vidljivost dok aktivnosti daju konkretnije informacije o načinima postizanja istih.

Indikatori realizacije mjera su povezani s pojedinim aktivnostima, dok se pod pojmom „bazni obuhvat“ smatra utvrđena vrijednost obuhvata procijenjenog broja korisnika pojedine usluge u 2024. temeljem provedene analize prikazane u poglavlju 3.

Ovdje je važno ponoviti, u skladu s uvodnim poglavljem „Svrha“ i „Opseg“ da se u pregledu ciljeva, mjera i aktivnosti prikazuju sve usluge koju su potrebne za razvoj na području Koprivničko-križevačke županije, oslanjajući se na doprinos u provedbi svih ključnih dionika, ne samo uže nadležnosti Županije. Podloga za taj pristup je i činjenica da socijalni planovi trebaju, prema uputi iz Pravilnika, informirati MRMSOPS o potrebama za socijalnim uslugama u svrhu širenja Mreže socijalnih usluga i ugovaranja novih usluga koje se financiraju s državne razine. Ovakav prikaz svih potreba korisnika u odnosu na broj i vrstu usluga, omogućava cjelovitiji uvid u socijalne potrebe i djelovanje na županijskoj razini.

4.1. Posebni cilj 1

Posebni cilj:		Povećanje dostupnosti socijalnih i komplementarnih usluga za djecu i mlade		
Pokazatelj ostvarenosti cilja 1		<ol style="list-style-type: none"> 1. Broj novougovorenih usluga kroz Mrežu socijalnih usluga 2. Udio usluga kojima se povećao obuhvat korisnika u usporedbi s baznim obuhvatom 3. Broj usluga koje se pružaju na novim lokacijama u županiji 		
Mjera	Indikator realizacije mjere	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti	Izvori financiranja
1.1 Povećanje dostupnosti usluga za djecu s teškoćama u razvoju	Bazni obuhvat: 0-3 god.: 7% (23) 4-7 god.: 62% (96) Ciljani obuhvat do 2027.: 0-3 god.: 100% (343) 4-7 god.: 100% (154)	1.1.1. Rana razvojna podrška <ul style="list-style-type: none"> - povećanje obuhvata korisnika, s naglaskom na djecu do 3 godine - povećanje dostupnosti usluge na više lokaliteta (JLS) - povećanje usluga ugovorenih kroz Mrežu - kvalitetnije funkcionalno povezivanje sa sustavom zdravstva i obrazovanja u dijelu ranog otkrivanja i upućivanja te koordinacije oko srodnih usluga koje se realiziraju u oba sustava 	Nositelji: Licencirani pružatelji usluga Sunositelji: HZSR, MRMSOSP, KKŽ, JLS, Opća bolnica Koprivnica, Dom zdravlja KKŽ, predškolske ustanove	Proračun MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 341 korisnika 0-3g 141 korisnika 4-7g) Proračun - KKŽ, JLS
	Bazni obuhvat: 46% (117) Ciljani obuhvat do 2027.: 61% (155)	1.1.2. Psihosocijalna podrška <ul style="list-style-type: none"> - povećanje obuhvata korisnika - ugovaranje usluga u Mreži - povećanje dostupnosti usluge na više lokaliteta (JLS) 	Nositelji: Licencirani pružatelji usluga Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 155 korisnika)
	Bazni obuhvat: 4% (2) Ciljani obuhvat do 2027.: 29% (15)	1.1.3. Boravak <ul style="list-style-type: none"> - uspostavljanje nove usluge unutar županije - povećanje obuhvata korisnika 	Nositelji: Licencirani pružatelji Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 13 korisnika) EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj Proračun KKŽ Proračuni JLS

	Bazni obuhvat: 6% (5) Ciljani obuhvat do 2027.: 31% (26)	1.1.4. Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja - povećanje obuhvata korisnika - ulazak u Mrežu pružatelja iz županije - kvalitetnije funkcionalno povezivanje sa predškolskim i školskim sustavom	Nositelji: Licencirani pružatelji usluga Sunositelji: HZSR, MRMSOSP, JLS	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 21 korisnik)
	Uspostavljena nova usluga Broj korisnika usluge	1.1.5. Prilagođeni prijevoz - razvoj nove usluge, povezano i s drugim korisničkim skupinama (OSI i starije osobe)	Nositelji: Pružatelji usluga Sunositelji: KKŽ, JLS	EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj Proračun KKŽ Proračuni JLS
	Uspostavljena nova usluga Broj korisnika usluge	1.1.6. Privremeni negovatelj u obitelji radi predaha od skrbi te grupni ili individualni oblici podrške roditeljima negovateljima - uspostava i pilotiranje nove usluge	Nositelji: Pružatelji usluga	EU fondovi
	Bazni obuhvat: 18% (54) Ciljani obuhvat do 2027.: 33% (100)	1.1.7. Logopedska terapija u sustavu zdravstva - povećanje obuhvata korisnika kroz zapošljavanje logopeda na razini Doma zdravlja	Nositelji: Domovi zdravlja Sunositelji: KKŽ	Proračun KKŽ
1.2. Povećanje dostupnosti usluga za ostalu djecu i mlade u riziku	Povećan kapacitet za 3 novih korisnika u organiziranom stanovanju	1.2.1. Smještaj za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i čija se prava krše - otvaranje nove stambene zajednice s povećanim kapacitetima s 5 na 8 korisnika - daljnja promocija i zadržavanje postojećih udomitelja	Nositelji: Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	Državni proračun
	Bazni obuhvat: 20% (28) Ciljani obuhvat do 2027.: 35% (49)	1.2.2. Boravak za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i čija se prava krše - otvaranje poludnevnog boravka u Gradu Križevci i ostalim JLS na području KKŽ gdje usluga nije dostupna	Nositelji: Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje i drugi licencirani pružatelji Sunositelji: HZSR, MRMSOSP, JLS	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 21 korisnik) Državni proračun

		- povećanje obuhvata korisnika u postojećim poludnevnim boravcima u Gradu Koprivnici i Đurđevcu		EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj Proračun KKŽ Proračun JLS
Osmišljeni novi programi Broj novih korisnika		1.2.3. Podrška djeci u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti - stimuliranje razvoja novih programa, s naglaskom na socijalizacijske i razvojne aktivnosti te pomoć i podrška u učenju - povećanje obuhvata korisnika s posebnim naglaskom na uključivanje romske populacije	Nositelji: Obiteljski centar i drugi pružatelji usluga Sunositelji: KKŽ, JLS	EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj Proračun KKŽ Proračuni JLS
Bazni obuhvat: 15% (11) Ciljani obuhvat do 2027.: 30% (22)		1.2.4. Boravak za djecu s problemima u ponašanju - povećanje obuhvata korisnika s naglaskom na širenje usluge izvan Đurđevca na području cijele KKŽ	Nositelji: Licencirani pružatelji usluga Sunositelji: HZSR, MRMSOSP, JLS	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 11 korisnika) EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj Proračun KKŽ Proračun JLS
<u>Psihosocijalna podrška</u> Bazni obuhvat: 68% (34) Ciljani obuhvat do 2027.: 78% (39) <u>Grupna i vršnjačka podrška</u> Bazni obuhvat: 30% (15) Ciljani obuhvat do 2027.: 45% (23)		1.2.5. Psihosocijalna podrška (specifično za djecu i mlade s PUP-om radi provedbe psihosocijalnog tretmana) te grupna i vršnjačka podrška - povećanje obuhvata korisnika na području cijele KKŽ	Nositelji: Licencirani pružatelji usluga Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 5 korisnika)

4.2. Posebni cilj 2

Posebni cilj:		Povećanje dostupnosti socijalnih i komplementarnih usluga za odrasle osobe od 20 do 64		
Pokazatelj ostvarenosti cilja 2		<ol style="list-style-type: none"> 1. Broj novougovorenih usluga kroz Mrežu socijalnih usluga 2. Udio usluga kojima se povećao obuhvat korisnika u usporedbi s baznim obuhvatom 3. Broj usluga koje se pružaju na novim lokacijama u županiji 		
Mjera	Indikator realizacije mjere	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti	Izvori financiranja
2.1. Povećanje dostupnosti usluga za rizike vezane uz obiteljske odnose i roditeljstvo	Bazni obuhvat: 5% (22) Ciljani obuhvat do 2027.: 30% (123)	2.1.1. Podrška i pomoć tijekom tranzicije u roditeljstvo (individualni, grupni i psihoedukativni programi) te Grupe podrške roditeljima s malom djecom (škola za roditelje i drugo) - povećanje obuhvata korisnika - ujednačena teritorijalna dostupnost po županiji kroz rad mobilnog tima Obiteljskog centra	Nositelji: Obiteljski centar, drugi pružatelji usluga, predškolske ustanove Sunositelji: JLS kao osnivači predškolskih ustanova	Proračuni osnivača ustanova Nacionalni natječaji MRMSOSP
	<u>Savjetovanje</u> Bazni obuhvat: 33% (357) ²³ Ciljani obuhvat do 2027.: 48% (517)	2.1.2. Savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje te psihosocijalna podrška obiteljima zbog obiteljskih i drugih rizika te Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja - povećanje obuhvata korisnika - ujednačenija teritorijalna dostupnost po županiji kroz rad mobilnog tima Obiteljskog centra i drugih pružatelja ovih usluga	Nositelji: Licencirani pružatelji, Obiteljski centar Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje ugovaranje u Mreži socijalnih usluga: Savjetovanje: 80 Psihosocijalno savjetovanje: 50 Psihosocijalna podrška: 65
	<u>Psihosocijalno savjetovanje</u> Bazni obuhvat: 11% (147) Ciljani obuhvat do 2027.: 26% (350)			Državni proračun za redovni rad PS Obiteljskog centra BP
	<u>Psihosocijalna podrška</u> Bazni obuhvat: 18% (155) Ciljani obuhvat do 2027.: 33% (287)			
	<u>Psihosocijalni tretman radi prevencije</u>			

²³ Podaci ne uključuju PU HZSR Koprivnica jer iste nije bilo moguće razlučiti od prve socijalne usluge.

	<p>nasilničkog ponašanja Bazni obuhvat: 2% (3) Ciljani obuhvat do 2027.: 27% (46)</p>			
<p>2.2. Povećanje dostupnosti usluga za osobe u materijalnoj deprivaciji i osobe beskućništvu</p>	<p>Bazni obuhvat: 25% (96) Ciljani obuhvat do 2027.: 40% (153)</p>	<p>2.2.1. Besplatna pravna pomoć - širenje obuhvata korisnika - promocija usluge među ciljanim korisnicima</p>	<p>Nositelji: KKŽ, drugi pružatelji usluga</p>	<p>Proračun Ministarstva pravosuđa</p>
	<p>Bazni obuhvat: 12% (132) Ciljani obuhvat do 2027.: 27% (301)</p>	<p>2.2.2. Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka (koji nisu obuhvaćeni uslugom pomoć u kući) - povećanje obuhvata korisnika, posebice šireg gradskog područja Koprivnice</p>	<p>Nositelji: Gradska društva Crvenog križa i drugi pružatelji Sunositelji: JLS</p>	<p>Proračuni JLS Proračun KKŽ</p>
<p>2.3. Povećanje dostupnosti usluga za osobe s mentalnim teškoćama i osobe s problemom ovisnosti o drogama</p>	<p>Broj razvijenih programa Broj korisnika</p>	<p>2.3.1. Prevencija - razvoj novih programa univerzalne, selektivne i indicirane prevencije za rizike mentalnog zdravlja kod odraslih osoba u suradnji sa zdravstvenim sustavom - proširenje obuhvata korisnika</p>	<p>Nositelji: zdravstvene ustanove i ostali pružatelji usluga Sunositelji: KKŽ, JLS</p>	<p>Redovni proračun ZZJZ Proračuni KKŽ Proračun JLS Nacionalni natječaj EU fondovi i drugi donatori</p>
	<p>Broj razvijenih programa Broj korisnika</p>	<p>2.3.2. Razvoj novih programa socijalnog uključivanja za ovisnike i osobe s teškoćama mentalnog zdravlja - razvoj novih programa i povećanje obuhvata socijalnog uključivanja ovisnika, kao i organiziranih kreativnih, rekreativnih i socijalizacijskih aktivnosti strukturiranog provođenja slobodnog vremena, grupa podrške i vršnjačke podrške za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja, te za članove njihovih obitelji</p>	<p>Nositelji: socijalne i zdravstvene ustanove i ostali pružatelji usluga Sunositelji: KKŽ, JLS</p>	<p>Proračun KKŽ i EU fondovi i drugi donatori i Nacionalni natječaj Proračuni JLS</p>
	<p>Nove grupe podrške</p>	<p>2.3.3. Razvoj podrške za osobe ovisne o alkoholu, drogama i osobe s teškoćama mentalnog zdravlja - osnaživanje mreže postojećih klubova za osobe ovisne o alkoholu (KLA)</p>	<p>Nositelji: socijalne i zdravstvene ustanove i ostali pružatelji usluga</p>	<p>Redovni rad ZZJZ Proračun KKŽ i EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj Proračuni JLS</p>

		- uspostavljeni klubovi za osobe suočene s ovisnostima o drogama i kocki	Sunositelji: KKŽ, JLS	
	Uspostavljena usluga boravka Broj korisnika	2.3.4. Boravak za odrasle osobe pod skrbištvom - uspostava nove usluge unutar županije te ugovaranje u Mreži s nadležnim ministarstvom	Nositelji: Licencirani pružatelji Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 25 korisnika) Proračun KKŽ Proračuni JLS Nacionalni natječaj EU fondovi i drugi donatori
2.4. Povećanje dostupnosti usluga za osobe s invaliditetom	Otvorenje novih stambenih zajednica	2.4.1. Smještaj - daljnji razvoj organiziranog stanovanja u svrhu smanjena institucionalnog smještaja na koji se trenutno upućuje izvan županije	Nositelji: Licencirani pružatelji Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 44 korisnika)
	Bazni obuhvat: 96% (105) Ciljani obuhvat do 2027.: 106% (135)	2.4.2. Boravak - proširenje kapaciteta u postojećim boravcima - osiguranje prijevoza za korisnike boravka u svim dijelovima županije - proširenje kapaciteta kroz uspostavljanje novih boravaka - povećanje obuhvata korisnika čija je usluga financirana kroz Mrežu	Nositelji: Licencirani pružatelji Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 60 korisnika)
	Broj novih korisnika	2.4.3. Pomoć u kući s prehranom - povećanje obuhvata korisnika - ugovaranje pružatelja u Mreži s nadležnim Ministarstvom	Nositelji: Licencirani pružatelji Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 50 korisnika)
	Bazni obuhvat: 28% (153) Ciljani obuhvat do 2027.: 43% (234)	2.4.4. Psihosocijalna podrška osoba s invaliditetom, socijalno mentorstvo te druge terapijske i rehabilitacijske usluge	Nositelji: Licencirani pružatelji Sunositelji: HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih

		<ul style="list-style-type: none"> - ugovaranje usluga psihosocijalne podrške u Mreži s nadležnim Ministarstvom - povećanje obuhvata korisnika 		<p>usluga: 30 korisnika)</p> <p>Redovni rad HZSR Proračun KKŽ Proračuni JLS Nacionalni natječaj EU fondovi i drugi donatori</p>
	<p>Bazni obuhvat: 29% (198) Ciljani obuhvat do 2027.: 44% (300)</p>	<p>2.4.5. Specijalizirani prijevoz i pratnja</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanje obuhvata korisnika kroz osiguranje novih izvora financiranja 	<p>Nositelji: pružatelji usluga, KKŽ i JLS</p>	<p>Proračun KKŽ Proračun JLS EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj</p>
	<p>Pilotirana nova usluga</p> <p>Broj novih korisnika</p>	<p>2.4.6. Privremeni njegovatelj u obitelji</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti novu uslugu kroz pilot provedbu 	<p>Nositelji: pružatelji usluge</p>	<p>EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj</p>
<p>2.5. Povećanje dostupnosti usluga za pripadnike romske nacionalne manjine</p>	<p>Broj obitelji obuhvaćenih podrškom</p>	<p>2.5.1 Podrška osnaživanju roditelja</p> <ul style="list-style-type: none"> - intenzivnije uključivanje Obiteljskih suradnika u romske obitelji - provedba programa „Rastimo zajedno i mi plus“ - usmjeravanje socijalnog mentorstva prema populaciji - provedba edukacija o upravljanju financijama 	<p>Nositelji: pružatelji usluga Sušnositelji: KKŽ, JLS, Obiteljski centar PS KK, HZSR</p>	<p>Državni proračun Proračun KKŽ Proračun JLS EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj</p>

4.3. Posebni cilj 3

Posebni cilj 3.		Povećanje dostupnosti socijalnih i komplementarnih usluga za starije osobe		
Pokazatelj ostvarenosti cilja 3		<ol style="list-style-type: none"> 1. Broj novougovorenih usluga kroz Mrežu socijalnih usluga 2. Udio usluga kojima se povećao obuhvat korisnika u usporedbi s baznim obuhvatom 3. Broj usluga koje se pružaju na novim lokacijama u županiji 		
Mjera	Indikator realizacije mjere	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti	Izvori financiranja
3.1. Povećanje dostupnosti usluga za starije osobe	Bazni obuhvat: S prehranom: 28% (204) Ciljani obuhvat do 2027.: prehranom: 43% (313)	3.1.1. Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane <ul style="list-style-type: none"> - povećanje obuhvata korisnika, s naglaskom na financiranje iz Mreže - uvođenje usluge u one JLS gdje usluga nije još dostupna posebice na širem području Križevaca - osigurati dopunsku uslugu „pomoćnog radnika“ 	Nositelji: Licencirani pružatelji Sunositelji: JLS; MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga:109) Proračun JLS
	Povećanje dostupnosti smještaja kroz Mrežu za 122 korisnika Uspostavljene nove usluge i kapaciteti	3.1.2. Smještaj <ul style="list-style-type: none"> - povećanje kapaciteta i obuhvata korisnika, s naglaskom na javno financirane usluge kroz Mrežu na području KKŽ - uspostavljanje smještaja/ usluga za oboljele od Alzheimerera - otvaranje novog „Centra za starije u Đurđevac“ (NPOO) - početak proširenja kapaciteta Doma za starije i nemoćne osobe Koprivnica 	Nositelji: Licencirani pružatelji Sunositelji: KKŽ, JLS, HZSR, MRMSOSP	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: 122 korisnika) Proračun KKŽ Proračun JLS
	Bazni obuhvat: 40% (270) Ciljani obuhvat do 2027.: 55% (398)	3.1.3. Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe <ul style="list-style-type: none"> - razvoj modela trajnog osiguravanja organiziranog prijevoza - povećanje obuhvata korisnika, - osiguranje zemljopisne rasprostranjenosti usluge posebice u ruralnim područjima 	Nositelji: KKŽ, pružatelji usluga Sunositelji: JLS, HZSR, MRMSOSP	Proračun KKŽ Proračuni JLS EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj
	Bazni obuhvat: 10% (48)	3.1.4. Boravak <ul style="list-style-type: none"> - povećanje obuhvata korisnika, posebice za 	Nositelji: Licencirani pružatelji	MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje

	<p>Ciljani obuhvat do 2027.: 35% (164)</p>	<p>oboljele od Alzheimer a i druge demencije</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanje broja usluga ugovorenih s nadležnim ministarstvom - osiguranje zemljopisne rasprostranjenosti usluge na području cijele KKŽ, s posebnim naglaskom na područje Križevaca i Koprivnice te okolnih općina - povezivanje s uslugom organiziranog prijevoza 	<p>Sunositelji: KKŽ, JLS, HZSR, MRMSOSP</p>	<p>financiranje u Mreži socijalnih usluga: 116 korisnika)</p> <p>Proračun JLS, Proračun KKŽ, EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj</p>
	<p><u>Starije osobe:</u> Bazni obuhvat: 19% (58) Ciljani obuhvat do 2027.: 34% (104)</p> <p><u>Obitelji/njegovatelji:</u> Bazni obuhvat: 62% (177) Ciljani obuhvat do 2027.: 72% (207)</p>	<p>3.1.5. Savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje i psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi s teškoćama mentalnog zdravlja i članove obitelji/njegovatelje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povećanje licenciranih pružatelja i uključivanje u Mrežu - Povećavanje obuhvata korisnika na području cijele županije 	<p>Nositelji: pružatelji usluga</p> <p>Sunositelji: JLS, HZSR, MRMSOSP</p>	<p>MRMSOSP (Broj novih korisnika za koje se očekuje financiranje u Mreži socijalnih usluga: Starije osobe: 46 korisnika Obitelji/njegovatelji: 30)</p> <p>Proračun JLS, Proračun KKŽ, EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj</p>
	<p>Bazni obuhvat: 7% (75)</p> <p>Ciljani obuhvat do 2027.: 17% (178)</p>	<p>3.1.6. Alarmni dojavn i sustavi</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanje obuhvata korisnika, - razvoj trajnog mehanizma financiranja usluge 	<p>Nositelji: pružatelji usluga</p> <p>Sunositelji: KKŽ, JLS, HZSR, MRMSOSP</p>	<p>EU fondovi i drugi donatori Proračun KKŽ Proračuni JLS Nacionalni natječaj</p>
	<p>Broj obuhvaćenih korisnika</p> <p>Razvoj pilot usluga</p>	<p>3.1.7. Privremeni/povremeni smještaj radi predaha od skrbi te Privremena njega u kući radi predaha od skrbi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj novih usluga kroz pilot provedbu privremene njege i odmora od skrbi 	<p>Nositelji: pružatelji usluga</p> <p>Sunositelji: JLS, HZSR, MRMSOSP</p>	<p>EU fondovi i drugi donatori Proračun KKŽ Nacionalni natječaj Proračuni JLS</p>
	<p>Novi palijativni tim</p> <p>Uspostavljen Palijativni centar</p>	<p>3.1.8. Palijativna skrb u kući i stacionarna palijativna skrb</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanje obuhvata korisnika usluge - razvoj palijativnih timova 	<p>Nositelji: pružatelji usluga u zdravstvu i socijalnoj skrbi</p> <p>Ostali pružatelji usluga</p>	<p>Proračun KKŽ, EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj Proračuni JLS</p>

		- uspostava Palijativnog centra u KKŽ		
--	--	---------------------------------------	--	--

4.4. Posebni cilj 4

Posebni cilj 4.		Povećanje usmjerenosti na potrebe korisnika kroz ulaganje u kvalitetu i vidljivost socijalnih usluga		
Pokazatelj ostvarenosti cilja 4		Zadovoljstvo korisnika kvalitetom pruženih socijalnih usluga		
Mjera	Indikator realizacije mjere	Aktivnosti	Nositelji/sunositelji aktivnosti	Izvori financiranja
4.1 Ulaganje u razvoj i proširenje kapaciteta pružatelja usluga	Izrađen program za privlačenje i zadržavanje ljudskih resursa	4.1.1. Privlačenje i zadržavanje ljudskih resursa - Razvoj cjelovitog sustava podrške za privlačenje i zadržavanje ljudskih resursa u sustavu socijalne skrbi i zdravlja - Programi ciljanih stipendiranja za deficitarna zanimanja	Nositelji: KKŽ i JLS Sunositelji: pružatelji usluga	Proračun KKŽ Proračuni JLS EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj
	Broj udomitelja obuhvaćen oblicima podrške	4.1.2 Održavanje kapaciteta u udomiteljstvu - promocija udomiteljstva - definiranje mjera s KKŽ i JLS za stimuliranje udomiteljstva - zagovaranje za prilagodbu formalnih uvjeta za udomiteljstvo	Nositelji: HZSR Sunositelji: KKŽ i JLS	Državni proračun Proračun KKŽ Proračuni JLS EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj
	Broj aktivnosti jačanja kapaciteta Udio pružatelja koji imaju superviziju psihosocijalnog rada	4.1.3. Jačanje kapaciteta postojećih stručnjaka kod pružatelja usluga - stručna usavršavanja - peer podrška - proširenje supervizije psihosocijalnog rada	Nositelji: KKŽ i pružatelji usluga	Državni proračun Proračun KKŽ EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj
	Razvoj modela korištenja prostora u zajednici za pružatelje	4.1.3. Ulaganje u prostorne kapacitete i opremu u zajednici - ulaganje u prostore u zajednici za zajedničko korištenje	Nositelji: KKŽ, JLS Sunositelji: Pružatelji usluga	Državni proračun Proračun KKŽ EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj

	Uspostavljanje zajedničkih timova među pružateljima	od strane pružatelja, posebice u područjima s nedostatkom obuhvata usluga ili u romskim zajednicama - poticanje pružatelja na uspostavljanje zajedničkih multidisciplinarnih timova – dijeljenje ljudskih resursa		Proračuni JLS
4.2 Poticanje i koordinacije, integracija pružanja usluga te međusektorske suradnje	Broj uspostavljenih novih mehanizama koordinacije unutar sustava socijalne skrbi	4.2.1. Uspostaviti nove mehanizme koordinacije u lokalnoj zajednici za usluge koje predviđaju sudjelovanje više dionika u pružanju usluga unutar sustava socijalne skrbi te zdravstva - redoviti informativni i koordinacijski sastanci među dionicima u socijalnoj skrbi, zdravstvu i obrazovanju - redovite koordinacije između KKŽ i JLS na području županije u svrhu praćenja razvoja socijalnih usluga i ulaganja - izrada preporuka/naputaka za pružatelje o postupanju prilikom prijelaza korisnika iz ustanova i sustava – obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb – u svrhu integracije skrbi	Nositelji: Savjet za socijalnu skrb, KKŽ pružatelji usluga, JLS	Redovni proračun svih pružatelja
4.3. Osiguravanje kvalitete i održivosti pružanja socijalnih usluga	Iznos sredstava iz javnih izvora na području županije u području socijalne skrbi i zdravstva za neproračunske korisnike	4.3.1. Osigurati kontinuitet financiranja za održivo i kvalitetno pružanje usluga u zajednici od strane neproračunskih pružatelja socijalnih usluga - uspostaviti ciljani poziv za višegodišnje projekte pružatelja za socijalne usluge koje su u potrebi za širenjem i razvojem - inicirati suradnju s JLS u financiranju takvih poziva	Nositelji: KKŽ i JLS	Proračun KKŽ Proračuni JLS EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj

		- prilagodba prioriteta poziva prema rizicima od gubljenja kontinuiteta pružanja određenih usluga		
	Broj novo-licenciranih pružatelja	4.3.2. Povećanje broja licenciranih pružatelja pojedinih usluga kroz informiranje i podršku za ispunjavanje uvjeta - informiranje o potrebama za licenciranim pružateljima za pojedine usluge - pružanje podrške za ispunjavanje uvjeta kroz edukacije i financiranje kroz poziv pod aktivnosti 4.3.1	Nositelji: KKŽ Sunositelji: pružatelji usluga	Proračun KKŽ EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj
4.4. Povećanje vidljivosti dostupnih usluga i informiranosti korisnika	Broj komunikacijskih alata i aktivnosti	4.4.1. Provedba komunikacijskih aktivnosti koristeći različite kanale (Internet, punktovi, materijali i javne kampanje) koristeći info-tiskani i javne	Nositelji: KKŽ, JLS, pružatelji usluga	Proračun KKŽ EU fondovi i drugi donatori Nacionalni natječaj Proračuni JLS

5. VREDNOVANJE SOCIJALNOG PLANA

U nastavku je opisan predviđeni način i vremenska dinamika donošenja godišnjih akcijskih planova, način i vremenska dinamika praćenja i vrednovanja, mogućnost revizije Socijalnog plana te komunikacijske aktivnosti.

Akcijski planovi

Za potrebe operativne razrade pojedinih mjera i aktivnosti definiranih ovim Socijalnim planom, predviđena je godišnja izrada Akcijskih planova. Akcijski plan se stoga izrađuje za godine 2025., 2026. i 2027. Navedeni dokumenti imaju za cilj prepoznati nužne korake i preduvjete za ostvarenje pojedinih aktivnosti i mjera Socijalnog plana. Pritom je važno uzeti osnovu strukturu Socijalnog plana, koja jednim dijelom imenuje socijalne usluge regulirane Zakonom o socijalnoj skrbi koje na bazi analize postojeće dostupnosti usluga prezentirane u ovom dokumentu predlaže širiti Mrežom socijalnih usluga te stoga služe da informiraju resorno Ministarstvo prilikom ugovaranja. S druge strane, druga skupina mjera u Socijalnom planu odnosi se na razvoj drugih oblika podrške, inovativne socijalne usluge te usluge iz drugih sustava, kao i mjere usmjerene na horizontalne aktivnosti jačanja kapaciteta, predstavljajući time skupinu mjera gdje je nadležnost Koprivničko-križevačke županije uža i direktnija te iste stoga čine područje daljnje razrade Akcijskim planom. Među tim mjerama se Akcijskim planom predviđa planiranje koraka koji su realni i izvedivi za provedbu unutar jedne kalendarske godine te se unutar tih koraka jasnije definiraju nadležnosti i pojedine uloge različitih dionika. Akcijski plan izrađuje Upravni odjel za zdravstveno-socijalne djelatnosti, u participativnom procesu i uz uključivanje svih relevantnih dionika koji su nositelji i su-nositelji aktivnosti Socijalnog plana, a usvaja Savjet za socijalnu skrb. Akcijski plan provedbe Socijalnog plana temelj je za izradu godišnjih izvješća o provedbi, po završetku kalendarske godine na temelju pokazatelja provedbe koji će se u njemu dodatno razviti.

Praćenje i vrednovanje provedbe

Praćenje provedbe Socijalnog plana provodi upravni odjel u KKŽ nadležan za zdravstvene i socijalne djelatnosti, koje se organizira na dvije razine:

Godišnja razina

Provedba Akcijskog plana i pokazatelja definiranih u njemu prati se na godišnjoj razini. Riječ je o pokazateljima neposrednih rezultata. Na temelju podataka za prethodnu godinu izrađuje se izvješće o provedbi Akcijskog plana, koje se javno objavljuje.

Trogodišnja razina

Po završetku trogodišnjeg razdoblja vrednuje se provedba cjelokupnog Socijalnog plana prema pokazateljima učinka. S obzirom da je Plan izrađen u skladu s metodologijom propisanom Pravilnikom i uključuje polazne (bazne) vrijednosti, omogućena je cjelovita procjena obuhvata korisnika po vrstama usluga. Pokazatelji učinka odnose se prvenstveno na povećanje obuhvata korisnika pojedinim uslugama u odnosu na procijenjene potrebe.

Budući da su takva povećanja rezultat različitih intervencija koje će biti detaljno razrađene u Akcijskom planu, pokazatelje učinka primjereno je pratiti tek po isteku nešto dužeg vremenskog perioda, na trogodišnjoj razini. To vremensko razdoblje realno omogućuje promjene u obuhvatu korisnika. Praćenje će se provoditi korištenjem istih instrumenata predviđenih Pravilnikom koji su već korišteni za određivanje početnih vrijednosti.

Vanjsko vrednovanje Socijalnog plana provest će se na kraju trogodišnjeg razdoblja, nakon što budu prikupljeni podaci o ostvarenju pokazatelja učinka definiranih u Planu. Vrednovanje će naručiti nadležni upravni odjel, a provodit će ga kvalificirani vanjski evaluatori. Evaluacija će se temeljiti na standardnim evaluacijskim kriterijima: relevantnosti, koherentnosti, učinkovitosti, djelotvornosti, učinku i održivosti. U vrednovanju će se primjenjivati kombinacija kvalitativnog i kvantitativnog pristupa.

Po završetku vrednovanja izradit će se i javno objaviti izvješće o vanjskom vrednovanju. Izvješće će služiti kao podloga za izradu novog Socijalnog plana, stoga je važno pravodobno uskladiti vremenski

raspored provedbe novog istraživanja o postojećem obuhvatu uslugama, vanjskog vrednovanja i izrade novog Socijalnog plana.

Revizija Socijalnog plana

U slučaju značajnijih promjena normativnog okvira, izvanrednih okolnosti (primjerice kriza, katastrofa), promjene demografskih trendova ili iznenadnih socijalnih i zdravstvenih rizika, može se pristupiti reviziji Socijalnog plana.

Komunikacijske aktivnosti vezane uz Socijalni plan

Zainteresirana javnost uključuje pružatelje socijalnih usluga, dionike iz sustava zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja i pravosuđa, korisnike usluga te stručnu i opću javnost.

Nadležni upravni odjel za zdravstvene i socijalne djelatnosti KKŽ redovito će informirati pružatelje socijalnih usluga o mjerama iz Socijalnog plana putem javnih objava, sastanaka, okruglih stolova i drugih oblika komunikacije.

Socijalni plan ima i zagovaračku funkciju jer služi kao osnova za informiranje nadležnog ministarstva u vezi s donošenjem Odluke o mreži socijalnih usluga. Time se omogućuje da se Mreža dopunjuje upravo onim uslugama koje su u ovom Socijalnom planu prepoznate kao prioritetne i deficitarne.

6. IZVORI

Pravni okvir

- Zakon o socijalnoj skrbi (NN 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23, 61/25)
- Zakon o osobnoj asistenciji (NN 71/23)
- Pravilnik o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba (NN 90/23)
- Pravilnik o mjerilima za pružanje socijalnih usluga (NN 110/2022 i 58/2024)
- Pravilnik o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (NN 85/2024)

Strateški dokumenti na razini EU

- Europski stup socijalnih prava
- Europska strategija za skrb

Nacionalni strateški dokumenti

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)
- Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. (NN 136/21)
- Operativni plan razvoja integrirane dugotrajne skrbi za razdoblje 2025. – 2030.
- Operativni plan deinstitucionalizacije, prevencije institucionalizacije i transformacije pružatelja socijalnih usluga u Republici Hrvatskoj od 2022. do 2027. godine
- Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027. (NN 143/21)
- Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u razdoblju od 2021. do 2027. (NN 143/21)
- Nacionalni plan za rad, zaštitu na radu i zapošljavanje za razdoblje od 2021. do 2027. (NN 131/2021)
- Nacionalni plan stambene politike Republike Hrvatske do 2030. (NN 56/2025)
- Nacionalni plan za suzbijanje seksualnog nasilja i seksualnog uznemiravanja za razdoblje od 2027. godine (NN 156/22)
- Nacionalni plan za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2022. do 2026. (NN 55/22)
- Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine (NN 147/2021)
- Strateški okvir razvoja mentalnog zdravlja do 2030. godine

Strateški i planski dokumenti Koprivničko-križevačke županije

- Plan razvoja koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2021. - 2027. godine
- Akcijski plan za socijalno uključivanje Roma u Koprivničko - križevačkoj županiji za razdoblje od 2022. do 2027. godine
- Strategija projekta "Koprivničko-križevačka županija - prijatelj djece" za razdoblje od 2024. do 2026. godine

Izvori korišteni za statističku analizu

- Državni zavod za statistiku (DZS), procjena stanovništva sredinom godine, podaci za 2023. godinu
- DZS (2023). Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti
- Svjetska banka (2016). Hrvatska – Ocjena siromaštva za mala područja temeljem potrošnje (Karte siromaštva)
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj 2024.
- DZS, Stanovništvo prema narodnosti po gradovima/općinama, Popis 2021.
- Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) Statistički podaci o tražiteljima međunarodne zaštite maloljetnicima bez pratnje prema dobi i spolu zaključno do 31.12.2024. godine
- MUP Statistički pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada u 2024. godini
- Policijska uprava koprivničko-križevačka - Prikaz strukture KD kazneno pravne zaštite djece i obitelji 2024.

- Podaci iz statističkih izvješća područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad u Koprivničko-križevačkoj županiji
- Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, podaci Odjela za zaštitu mentalnog zdravlja za 2024. godinu
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Križevci, Godišnjak 2024., ožujak 2025.
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Statističke informacije HZMO, siječanj 2025.

7. PRILOG 1 - SUDIONICI U IZRADI SOCIJALNOG PLANA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Članice i članovi Savjeta za socijalnu skrb Koprivničko-križevačke županije:

1. Maja Blažek, Koprivničko-križevačka županija (predsjednica),
2. Ana Mlinarić, Grad Koprivnica,
3. Danijel Rušak, Hrvatski zavod za socijalni rad,
4. Mladen Fajdetić, Centar za pružanje usluga u zajednici Svitanje
5. Željka Koluder-Vlahinja, Dom za starije i nemoćne osobe Koprivnica,
6. Silvija Čavić, Obiteljski centar,
7. Vesna Kuterovac, Hrvatski zavod za zapošljavanje,
8. Đurđica Trbus, Gradsko društvo crvenog križa Križevci,
9. Marko Martinčević, Razvojni prozorčić, obrt za edukacijsku podršku i savjetovanje,
10. Draženka Vadla, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije,
11. Valentina Čadavec, Klub za starije osobe „Mariška“,
12. Miroslav Mačković, Udruga invalida Koprivničko-križevačke županije,
13. Kristinka Štefan, Udruga za pomoć osobama s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji „Mali princ“,
14. Tamara Čvrtila, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji „Maslačak“ Križevci,
15. Mirjana Šandor, Gradsko društvo osoba s invaliditetom Đurđevac.

Projektni tim za provedbu projekta "Izrada socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije), osnovan od strane župana KKŽ:

1. Maja Blažek, Upravni odjel za zdravstveno-socijalne djelatnosti Koprivničko-križevačke županije,
2. Ljiljana Šimeg-Salajpal, Upravni odjel za zdravstveno-socijalne djelatnosti Koprivničko-križevačke županije,
3. Miroslav Belobrk, Upravni odjel za zdravstveno-socijalne djelatnosti Koprivničko-križevačke županije,
4. Suzana Hirjanić, PORA- Regionalna razvoja agencija Koprivničko-križevačke županije.

PORA- Regionalna razvoja agencija Koprivničko-križevačke županije

1. Vedrana Pobi,
2. Ida Kovač Očenašek
3. Senada Ranilović

Izrađivači Instituta za razvoj tržišta rada

1. Maja Horvat, stručnjakinja za analizu i obradu prikupljenih podataka
2. Antonio Matković, stručnjak za analizu podataka i pripremu strateškog dokumenta
3. Boža Alajbeg Malčić, stručnjakinja za prikupljanje i analizu podataka

Dionici koji su sudjelovali u prikupljanju podataka putem Obrasca 3

DOM KRALJ j.d.o.o., DOM OBITELJI MRŠIĆ j.d.o.o., USTANOVA DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE DOM NOVAK1, CENTAR ZA ODGOJ, OBRAZOVANJE I REHABILITACIJU PODRAVSKO SUNCE, CENTAR ZA PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI SVITANJE, DRUŠTVO MULTIPLE SKLEROZE KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE, GRADSKO DRUŠTVO OSOBA S INVALIDITETOM ĐURĐEVAC, HRVATSKI CRVENI KRIŽ Gradsko društvo Crvenog križa Koprivnica, HRVATSKI CRVENI KRIŽ GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA KRIŽEVCI, Udruga gerontodomačica SUSRET, Udruga HERA Križevci - za zaštitu i promicanje ljudskih prava, UDRUGA INVALIDA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE, Udruga osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji MALI PRINC, UDRUGA OSOBA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA I NJIHOVIH OBITELJI "MASLAČAK" KRIŽEVCI, Udruga osoba s invaliditetom BOLJE SUTRA Grada Koprivnice, UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KRIŽEVCI, UDRUGA SLIJEPIH KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE, UDRUGA ZA POMOĆ OSOBAMA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA Latice, CENTAR ZA POMOĆ I NJEGU U KUĆI SAMARITA, DOM ZA ODRASLE OSOBE VIZJAK / Ustanova za zdravstvenu njegu u kući „Neven“, DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE DOM SESTRE JADRANKE /

Ustanova za zdravstvenu njegu Iskra, OBITELJSKI DOM ZA NEZBRINUTU DJECU BEZ ODGOVARAJUĆE RODITELJSKE SKRBI ANDREAS MEDVED, DOM BAKA ILONA - dom za starije i nemoćne, DOM ZA ODRASLE OSOBE CEDAR, DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE KOPRIVNICA, DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE ZLATNE GODINE, DOM ZA STARIJE I TEŠKO BOLESNE ODRASLE OSOBE SENIOR CARE, KLUB ZA STARIJE OSOBE MARIŠKA, Paviljon za djecu sv. Marko Križevčanin, KUC KUC d.o.o. za razvojnu podršku, SAMOSTAN SESTARA BAZILIJANKI, KRIŽEVCI, Dom Singer j.d.o.o., RAZVOJNI PROZORČIĆ, obrt za edukacijsku podršku i savjetovanje vl. Helena Martinčević, Obiteljski dom za starije i nemoćne osobe vl. Božica Petković, USTANOVA SOCIJALNE SKRBI, DOM ZA ODRASLE OSOBE POLJAK, Osmijeh - udruga za terapijsko jahanje i sportsku rekreaciju, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Križevci, Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, Obiteljski dom Dom sestre Biljane, Obiteljski Dom "Ruža", SV.LADISLAV d.o.o, Klub liječenih alkoholičara, Ustanova za zdravstvenu njegu Atlas fizioterapija, Obiteljski centar, Poručna služba Koprivničko-križevačka, Udruga moja, Udruga volontera hospicijske i palijativne skrbi "Dignitate", SAMOSTAN UZNESENJA BDM FRANJEVACA KONVENTUALACA, Obiteljski dom med. s. Branke Prpić, Dom Stanešić doo, DOM SESTRE ANDREJA d.o.o., Dom Petrović j.d.o.o., Dom Maljak, obrt za smjestaj starijih osoba, Obiteljski dom Šokec, Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Ana, Obiteljski dom Lahorka Pintarić, Obiteljski dom "Babić", Obiteljski dom za starije i nemoćne Čorc, MAXI, OBRT ZA POLJOPRIVREDU I SOCIJALNU SKRB, Obiteljski dom Ines Kos, Obiteljski dom Šklebar, Obiteljski dom Mia Gogea za starije i nemoćne ljude, Obiteljski dom Šolaja, Dom Marija d.o.o.o za socijalne usluge, Djelatnost palijativne skrbi Doma zdravlja Koprivničko-križevačke županije

Dionici koji su sudjelovali u prikupljanju podataka putem Obrasca 4 i intervju

Područni ured HZSR Koprivnica, Križevci, Đurđevac te Obiteljski centar Područna služba Koprivničko-križevačka.

Jedinice lokalne samouprave u Koprivničko-križevačkoj županiji koje su sudjelovale u prikupljanju podataka putem Obrasca 6

Grad Koprivnica, Grad Križevci, Grad Đurđevac, Općina Drnje, Općina Đelekovec, Općina Ferdinandovac, Općina Gornja Rijeka, Općina Hlebine, Općina Kalinovac, Općina Kalnik, Općina Kloštar Podravski, Općina Koprivnički Bregi, Općina Koprivnički Ivanec, Općina Legrad, Općina Molve, Općina Novigrad Podravski, Općina Novo Virje, Općina Peteranec, Općina Sokolovac, Općina Sveti Petar Orehovec, Općina Virje.